

פְּרִשֶׁת הַשְּׁבוּעַ: שְׁלַח-לְךָ אֶל שְׂדֵי יִתְּן לָכֶם רְחִימִים "ראשי תיבות "ישראל" **כְּנִיסַת הַשְּׁבִיט: 19:16**

ערש"ק כה' סיון תשע"ח (8.6.18) **bnai-zion.com** (ר"ת 21:13) **יְצִיאַת הַשְּׁבִיט: 20:30**

הַפְּטָרָה: "וישלח יהושע" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בני ציון"

"ואמרת אליהם ועשו להם ציצת... ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת... וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות ה' ועשיתם אתם"

על הפתוב, "ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת", כותב רבנו האריז"ל (שער הפונה, קריאת שמע), שאפילו בזמן הזה, שאין לנו את התכלת, עם כל זאת, באשר אנו אומרים בקריאת שמע את הפסוק "וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות ה' ועשיתם אתם", צריך להסתכל בציצית, ולכון כאילו יש שם פתיל תכלת. וכפי דבריו הקדושים: "בהגיעך אל פסוק וראיתם אתו וזכרתם...", צריך לכון כשמסתכל בציצית, כאילו יש שם תכלת שפציצית, ותסתכל כשתאמר וראיתם אתו".

וצריך להבין ענין זה. שכן, מדוע חשוב כל-כך לכון בציצית, שכפיכך יש שם פתיל תכלת? תחילה, נקדים להביא את הפתוב בגמרא (מנחות מג:): "תנא, היה רבי מאיר אומר: מה נשתנה תכלת מכל מיני צבעונין? מפני שהתכלת דומה לים, וים דומה לרקיע, ורקיע דומה לכסא הכבוד שנאמר (שמות כד:): 'ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטהר'". ופרש רש"י: "ומכח התכלת מזכיר (את הקב"ה), היושב על הכסא".

הנה כי כן, הרחננו להבין את דברי האריז"ל, כי כשאנו אומרים את הפסוק "וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות ה' ועשיתם אתם", צריך להסתכל בציצית ולכון כאילו יש שם תכלת, כדי שזכור מה שדרש רבי מאיר: "מפני שהתכלת דומה לים, וים דומה לרקיע, ורקיע דומה לכסא הכבוד".

והנה, הן אמת שיש תועלת גדולה להיזכר בהקב"ה, נותן התורה, כמו שאמר דוד המלך (תהילים טז, ח'): "שויתי ה' לנגדי תמיד". אולם, מה הענין לזכור דוקא את הקב"ה, היושב על כסא הכבוד? ומצינו חידוש גדול בתרגום יונתן, המפרש את הפתוב: "למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדשים לאלהיכם" - "ותהוון קדישין הי כמלאכיא דמשמשין קדם יי אלהכון (=שתהיו קדושים כמלאכים, המשמשים לפני ה' אלקיכם)". ולכאורה יש לתמוה הפלא ופלא! שכן, מנין למד התנא הקדוש יונתן בן עוזיאל, שצריכים להיות קדושים כמו המלאכים?

נראה לבאר ענין זה על פי הטעם שהבאנו, שהטעם לפתיל תכלת הוא "מפני שהתכלת דומה לים, וים דומה לרקיע, ורקיע דומה לכסא הכבוד", ועל-ידי כך נזכור את הקב"ה, היושב על כסא כבודו.

והפונה היא, שבאשר הקב"ה יושב על כסא הכבוד, מיד נזכרים גם כל מלאכי מעלה, הנקראים אופנים וחיות הקדש (שנזכרו במעשה המרכבה שראה הנביא יחזקאל (א' א'), שהם נושאים את כסא הכבוד באימה וביראה, ברתת ובזיע, כמו שאומרים בתפילת ראש השנה (בני עדות אשכנז): "וחיות אשר הנה מרבעות כסא... זעות בלי לאות מחיל כסא. חשות ברצוא ושוב מרעישות כסא. טסות כפזק ולא מזיזות הוד כסא. יודעות כי כל מקום לא יכיל מקום כסא... (ו)מתעלפות מפחד רם יושב על כסא".

הנה כי כן יומתק להבין את דברי התרגום יונתן, שמה שכתוב "וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות ה' ועשיתם אתם", הפונה היא כמו שבאר האריז"ל, שצריך לכון גם על התכלת שפציצית, שצריך לזכור על-ידי התכלת את הקב"ה, היושב על כסא כבודו, והחיות ואופני הקדש, הנושאים את כסא הכבוד, משמשים לפניו באימה וביראה.

וכל זאת, כדי שגם אנו נשתוקק להיות כמלאכי מעלה, המשמשים ברתת ובזיע את מלך המלכים, היושב על כסא כבודו, רם ונשא, כמו שהביא התרגום: "ותהוון קדישין הי כמלאכיא דמשמשין קדם הי אלהכון (=שתהיו קדושים כמלאכים המשמשים לפני ה' אלקיכם)".

ראוי להביא מה ששנינו בגמרא, מעשה פלא איום ונורא, בענין הריגתו של ישעיה הנביא, על-ידי נכדו - מנשה מלך יהודה.

וכך מספרת הגמרא (יבמות מט:): מנשה הוכיח את הנביא על שחלק מנבואותיו סותרות (לכאורה) את נבואות משה רבנו. בין השאר, הנבואה שבה הוא "רואה" את ה', כמו שכתוב (ישעיה ו, א'): "ואראה את אדני יושב על כסא רם ונשא ושוליו מלאים את ההיכל". והרי זה בניגוד לדברי משה "כי לא יראה האדם וחי" אף ישעיהו, במקום לענות לו, ביודעו שמעשה זה גביא להריגתו המידית כמורד במלכות, החליט לברוח. במהלך מנוסתו, ראה הנביא עץ ארז. ואז, אמר שם קדוש, ונבלע בתוך העץ. הביאו עבדי

מְנַשֶּׁה אֶת עַץ הָאֲרֵז לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ, וּמִיָּד צֹה מְנַשֶּׁה לְנָסֵר אֶת הָעֵץ, וּבְכַךְ לְהַרוֹג אֶת הַנְּבִיא (=סָבוּ). אוּלַם, בְּאוֹרֵחַ פֶּלֶא, הָעֵץ לֹא הִתְנַסֵּר, עַד שֶׁהִגִּיעוּ לְמָקוֹם שֶׁבוּ הָיוּ שֹׁפְתָיו שֶׁל הַנְּבִיא, וְשֶׁם הִתְנַסֵּר הָעֵץ, וְהַנְּבִיא נִהְרָג. וְאָמְרוּ חַז"ל, כִּי עוֹנֵשׁ זֶה הָיָה מִיָּדָה כְּנֶגֶד מִיָּדָה, עַל שֶׁאָמַר הַנְּבִיא יִשְׁעִיה (ו', ה'): "וּבִתְוֹךְ עִם טָמֵא שֹׁפְתִים אֲנֹכִי יֹשֵׁב".

רַבְנּוּ הַגַּה"ק ה"בן אִישׁ חַי"י מְסַפֵּר לָנוּ, בְּסִפְרוֹ "בֵּן יְהוּדָע" (עַל אֲגָדוֹת הַש"ס), אֵיךְ נִתְגַּלָּה הַנְּבִיא יִשְׁעִיה. שֶׁהָרִי, הַגְּמָרָא מְסַפֵּר שֶׁהַנְּבִיא נִבְלַע בְּתוֹךְ הָעֵץ, וְאֵיךְ מְצָאוּ אוֹתוֹ הַרוֹדְפִים? אֲלֵא, מְסַפֵּר לָנוּ ה"בן אִישׁ חַי"י, שֶׁאַרְבַּע צִיצִיּוֹתָיו שֶׁל הַנְּבִיא בִּלְטוּ מִחוּץ לָעֵץ וְלֹא נִבְלָעוּ, וְעַל-יְדֵי כֶּךָ מְצָאוּהוּ הַרוֹדְפִים. וְצָרִיךְ לְהַבִּין עֲנִין זֶה. שֶׁכֵּן, מִדּוּעַ סָבַב הַקַּב"ה כֶּךָ, שֶׁהַנְּבִיא יִשְׁעִיה יִהְרָג עַל-יְדֵי אַרְבַּע צִיצִיּוֹתָיו דוֹקָא. וְהָרִי, הַצִּיצִיּוֹת הֵן שְׂמִירָה רוּחָנִית וְגוֹפְנִית לְאָדָם...

וּבְאֵר ה"בן אִישׁ חַי"י וְאָמַר, שֶׁאַרְבַּע הַצִּיצִיּוֹת שֶׁל אִישׁ יִשְׂרָאֵל מוֹרוֹת, שִׁישְׂרָאֵל הֵם בְּנִים לְמָקוֹם (=לְהַיְתָבְרָךְ). וְזֹאת, כְּפִי שְׂמוּבָא בְּמִדְרַשׁ "שׁוֹחֵר טוֹב" (תְּהִילִים צ', טו): "יִרְאֶה אֶל עַבְדֶּיךָ פֶּעֶלְךָ וְהַדְרֶךְ עַל בְּנֵיהֶם" - **"וְהַדְרֶךְ"**, זֶה תְּכַלֵּת שֶׁבְּצִיצִית, שִׁישְׂרָאֵל מִתְּכַסִּין בוּ, שֶׁנִּקְרְאוּ בְּנִים לְמָקוֹם.

וְהוֹסִיף ה"בן אִישׁ חַי"י רַמְזוֹ נָאָה, שֶׁלְכָל כְּנָף בְּצִיצִית יֵשׁ שְׂמוּנָה חוּטִים, וְחֲמֵשׁ קִשְׂרִים, שֶׁהֵם מִנְיָן "אֶחָד" (=13). וּמֵאַחֵר וַיֵּשׁ אַרְבַּע כְּנָפוֹת לְצִיצִית, הִנֵּה, אַרְבַּע פְּעָמִים "אֶחָד" עוֹלָה לְמִנְיָן "בֵּן" (=52). לּוֹמֵר לָךְ, שֶׁבְּזָכוֹת מִצְוֹת הַצִּיצִית אֲנוּ נִקְרְאִים בְּנִים לְמָקוֹם.

בְּדָרְךָ זֶה מוֹסִיף ה"בן אִישׁ חַי"י טַעַם לְשִׁבְחָת, עַל מָה שֶׁצָּנְנוּ הַקַּב"ה לְהַנִּיחַ צִיצִית שְׁנִים לְפָנִים וְשְׁנִים לְאַחֹר, עַל-פִּי מָה שֶׁשְׁנִינוּ בְּגְמָרָא, עַל הַמְּחֻלְקֵת בֵּין רַבִּי יְהוּדָה לְרַבִּי מְאִיר, כְּפִי שֶׁכְּתוּב (קִידוּשִׁין לו'): "בְּנִים אַתֶּם לְה' אֱלֹקֵיכֶם" - בְּזִמְן שֶׁאַתֶּם נוֹהֲגִים מְנַהֵג בְּנִים (=כְּאֲשֶׁר אַתֶּם מִתְּנַהֲגִים כְּמוֹ בְּנִים, הַשּׁוֹמְעִים לְקוֹל אֲבִיהֶם), אַתֶּם קְרוּיִים בְּנִים. (אֲבָל אִם) אֵין אַתֶּם נוֹהֲגִים מְנַהֵג בְּנִים, אֵין אַתֶּם קְרוּיִים בְּנִים, דְּבָרֵי ר' יְהוּדָה... רַבִּי מְאִיר אוֹמֵר: בֵּין כֶּךָ וּבֵין כֶּךָ אַתֶּם קְרוּיִים בְּנִים...".

וְהַעֲנִין הוּא, שֶׁשְׁתֵּי הַצִּיצִיּוֹת שֶׁלִּפְנֵי הָאָדָם הֵן רַמְזוֹ לְיִשְׂרָאֵל, הָעוֹשִׂים אֶת רְצוֹנוֹ שֶׁל מָקוֹם. שֶׁכֵּן, כָּל מִצְוֹת ה' עוֹמְדוֹת לְפָנֵיהֶם לְקִיּוֹן כְּרָאוּי. וְאֵילוּ שְׁתֵּי הַצִּיצִיּוֹת שְׂמֵאֲחוֹרֵי הָאָדָם הֵן רַמְזוֹ עַל יִשְׂרָאֵל, שֶׁאֵינָם עוֹשִׂים רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ (חֲלִילָה), שֶׁכְּבָלְכוֹל "מְשֻׁלְכִים" אֶת הַמִּצְוֹת לְאַחֹרֵיהֶם.

אוּלַם, הַקַּב"ה צָנְנוּ לְהַנִּיחַ אַרְבַּע צִיצִיּוֹת בְּאַרְבַּע כְּנָפוֹת הַבְּגָדִים מְלִפְנֵים וּמֵאַחֹר, כְּדִי לְלַמְדֵנוּ, שֶׁהַהֲלָכָה הִיא כְּרַבִּי מְאִיר, שֶׁ"בֵּין כֶּךָ וּבֵין כֶּךָ אַתֶּם קְרוּיִים בְּנִים...". וְאֶפִּילוּ שְׂאִין יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂים רְצוֹנוֹ שֶׁל מָקוֹם (חֲלִילָה).

(וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף, שֶׁהִנֵּה כְּאִמּוֹר לְכָל כְּנָף בְּצִיצִית יֵשׁ שְׂמוּנָה חוּטִים, וְחֲמֵשׁ קִשְׂרִים שֶׁהֵם מִנְיָן "אֶחָד" (=13), וְכֵן כְּמִנְיָן "אֶהְבֶּה" (=13). וְאוּלַם בְּשְׁתֵּי הַכְּנָפוֹת עוֹלָה הַמִּנְיָן לְשֵׁם הוּי"ה (=26), (גַּם מְלִפְנֵים, וְגַם מֵאַחֹר). (אֶהְבֶּה + אֶהְבֶּה = י-ה-ו-ה). כְּדִי לְלַמְדֵנוּ, שֶׁכְּבָל מְקַרְהָ, גַּם כְּאֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂים רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ מָקוֹם, וְגַם כְּאֲשֶׁר אֵינָם עוֹשִׂים רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ (חֲלִילָה), הוּא יִתְבָּרַךְ אוֹהֵב אֶת בְּנָיו, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מֵלָאכִי א' א'): "אֶהְבְּתִי אֶתְכֶם אֲמַר ה'". ב.צ.)

הִנֵּה כִּי כֵן מְבוֹאֵר, מָה שֶׁסָּבַב הַקַּב"ה שֶׁהִרְגֵנוּ שֶׁהִרְגֵנוּ שֶׁל יִשְׁעִיה הַנְּבִיא תִּהְיֶה עַל-יְדֵי אַרְבַּע כְּנָפוֹת הַצִּיצִית, שֶׁבִּלְטוּ מִן הָאֲרֵז. שֶׁכֵּן, כְּאִמּוֹר, נִעֲנֵשׁ יִשְׁעִיה הַנְּבִיא בְּגִלְל שְׂדֵבֵר בְּגוֹתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְאָמַר עֲלֵיהֶם: "וּבִתְוֹךְ עִם טָמֵא שֹׁפְתִים אֲנֹכִי יֹשֵׁב". שֶׁכֵּן, הַנְּבִיא סָבַר כְּרַבִּי יְהוּדָה, שֶׁבְּזִמְן שֶׁאֵין יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂים רְצוֹנוֹ שֶׁל מָקוֹם, אֵינָם נִקְרְאִים בְּנִים לְמָקוֹם. אוּלַם, הֲלֹא מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הַצִּיצִית - שְׁתֵּים מִקְדִּימָה וְשְׁתֵּים מֵאַחֹר - מוֹכַח, שֶׁאֶפִּילוּ בְּזִמְן שֶׁאֵין יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂים רְצוֹנוֹ שֶׁל מָקוֹם הֵם נִקְרְאִים בְּנִים. לְכֵן נִעֲנֵשׁ הַנְּבִיא, וְהַתְּגַלָּה מְקוּמוֹ בְּתוֹךְ הָאֲרֵז, עַל-יְדֵי אַרְבַּע הַצִּיצִיּוֹת שֶׁבִּלְטוּ מִהָעֵץ, כְּאִמּוֹרוֹת לְכָל: "בֵּין כֶּךָ וּבֵין כֶּךָ אַתֶּם קְרוּיִים בְּנִים...".

וְאֶפִּילוּ שְׂאִין יִשְׂרָאֵל עוֹשִׂים רְצוֹנוֹ שֶׁל מָקוֹם... (עַל פִּי "אוֹרֵחַ שֶׁל תוֹרָה" לְהַרְה"ק פִּינְחָס פִּרְדִּמְוֹ)

"וַיִּמְתּוּ הָאֲנָשִׁים מוֹצְאֵי דְבַת הָאֲרָץ רָעָה בְּמַגְפָּה לִפְנֵי ה'"

מַעֲשֶׂה בְּשִׁלְיַח מֵאַרְץ יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּזְדַּמְנוּ לְעִיר וּלְוִז'יין, מְקוֹם מוֹשְׁבוֹ שֶׁל רַבִּי נִפְתָּלִי צְבִי יְהוּדָה בְּרַלְיִן ("הַנְּצִי"ב מוּלוּז'יין"). הֲגָאוֹן קָבַל אֶת הַשִּׁלְיַח בְּסִבֵּר פְּנִים יְפוֹת, עָרַךְ לְפָנָיו שְׁלַחַן מְלֵא כָּל טוֹב, וְעָמַד שְׁעָה אַרוּכָה, כְּדִי לְשַׁמְשׁוּ בְּמֵאֲכָל וּבְמִשְׁקָה, וְכָל הַזְּמַן מִמְלֵמוֹ שֹׁפְתָיו שֶׁל הֲגָאוֹן בְּהִתְרַגְּשׁוֹת כְּנֶה וְרָבָה: "אוֹרֵחַ יְקָר... אוֹרֵחַ מֵאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה". בְּתוֹם הַסְּעוּדָה, שָׂאֵל הַנְּצִי"ב אֶת אוֹרְחוֹ עַל הַנְּעִשָׂה בְּאַרְץ הַקִּדְשׁ. נֶאֱמַר הָאִישׁ אֲנַחָה כְּבָדָה, וְהַחֵל מְסַפֵּר בְּגוֹתָם שֶׁל תוֹשְׁבֵי אֲרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְעַל הִירִידָה הַרוּחָנִית שֶׁל דוֹר הַבְּנִים, לְעוֹנֵמַת דוֹר הָאֲבוֹת.

לְפָתַע קָם הַנְּצִי"ב מִמְקוֹמוֹ, וְקָרָא בְּנִימַת זַעַם כְּלָפִי אוֹרְחוֹ: עֲצוֹר נָא בְּדַבְרֶיךָ, כִּי אֵין בְּרְצוֹנִי לְשִׁמּוֹעַ דְּבַת הָאֲרָץ רָעָה! יֵאָמְרוּ לִי רַבְנֵי - הַשִּׁיב הַשִּׁלְיַח בְּנִימָה שֶׁל הַצְּטָדְקוֹת - אֵנִי מְסַפֵּר כְּאֵן דְּבָרִים כְּהוֹיָתָם עַל הַמְּתַרְחֵשׁ פְּיוֹם בְּאַרְץ הַקִּדְשׁ, וְאֵין סִטְיָה כְּלִשְׁהֵי מִן הָאֲמֵת בְּכָל פֶּרֶט וּפְרִט שֶׁהַשְּׂמַעֲתִי עֲתָה. אִם כֶּךָ הַדְּבָר - הַרְעִים הַנְּצִי"ב בְּקוֹלוֹ - הַנֵּךְ נוֹהֵג כְּאֵן בְּדָרְךָ שְׁבָה נִהְיֶה הַמְּרַגְלִים. שֶׁכֵּן, אִף הֵם סִפְרוּ לָעַם אֶת הָאֲמֵת, כְּפִי שֶׁרָאוּ בְּעֵינֵיהֶם בְּמִשְׁךָ אַרְבָּעִים הַיָּמִים שֶׁבָּהֶם תָּרוּ אֶת אֲרֶץ יִשְׂרָאֵל. שָׂאֵם לֹא כֵן, לֹא הִיָּתָה קוֹרֵאת לָהֶם הַתוֹרָה "מְרַגְלִים", אֲלֵא "שִׁקְרָנִים". וְאִף-עַל-פִּי-כֵן הֵם נִעֲנֵשׁוּ עַל דְּבָרֵיהֶם בְּכָל חוֹמֵרַת הַדִּין, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: "וַיִּמְתּוּ הָאֲנָשִׁים מוֹצְאֵי דְבַת הָאֲרָץ רָעָה בְּמַגְפָּה לִפְנֵי יְהוָה", וְחַז"ל אָמְרוּ (סוֹטָה ל"ה, ע"א), שֶׁנִּשְׁתַּרְבְּבָה (=נִתְאַרְכָּה) לְשׁוֹנֵם עַד טְבוּרָם, וְתוֹלְעִים הֵיוּ יוֹצְאִים מְלִשׁוֹנָם וּבְאִין (=נִכְנְסִים) לְתוֹךְ טְבוּרָם, וּמִטְבוּרָם לְלִשׁוֹנָם. לְכֵן, עֲלִינוּ לְלִמּוּד, אִפּוּא, מוֹסֵר הַשְּׂכַל מִפְּרִשַׁת הַמְּרַגְלִים, וְלִרְחוּשׁ אֶהְבָּה בְּלֹא מִצְרִים (=גְּבוּלוֹת) לְאַרְץ אֲבוֹתֵינוּ - כְּמוֹ אֲמַא, הָאוֹהֶבֶת אֶת בְּנֵיהָ בְּלֹא גְבוּל וּבְלֹא תְנָאִי, וְלְעוֹלָם לֹא תִדְבֵר בְּגוֹתָם בְּאִזְנֵי זָרִים... **שְׁבַת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל!**

"מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי"

פרשת השבוע: שלח-לך אל שדי יתן לכם רחמים ראשי תיבות "ישראל" **כניסת השבת: 19:16**

ערש"ק כה' סיון תשע"ח (8.6.18) **beni-zion.com** (ר"ת 21:13) **יציאת השבת: 20:30**

הפטרה: "וישלח יהושע" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בני ציון"

"דבר אל בני ישראל...ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם לדורתם"

מספרים לנו חז"ל בגמרא (מנחות מד'): "מעשה באדם אחד שהיה זהיר במצות ציצית. שמע שיש זונה (אחת) בכרכי הים שנוטלת ארבע מאות זהובים בשכרה. שגר לה ארבע מאות זהובים, וקבעה לו זמן. כשהגיע זמנו, הלך וישב על הפתח (=פתח ביתה). נכנסה שפחתה ואמרה לה: אותו אדם ששגר לך ארבע מאות זהובים בא וישב על הפתח. אמרה לה: יכנס. נכנס. הציעה לו שבע מטות - שש של כסף ואחת של זהב. ובין כל אחת ואחת סלם של כסף, ועליונה של זהב. ועלתה וישבה על גבי העליונה (כשהיא עירומה. ואף הוא עלה לישב עירום כנגדה. באו ארבע ציציותיו וטפחו לו על פניו.

נשמת וישב על גבי קרקע. ואף היא נשמה וישבה על גבי קרקע. אמרה לו: גפה של רומי (=נשבעה בחיי המלך הרומאי), שאין אני מניחתך, עד שתאמר לי מה מום ראית בי. אמר לה: העבודה (=לשון שבועה), שלא ראיתי אשה יפה כמותך! אלא, מצוה אחת צוה אלהינו וציצית שמה. וכתוב בה "אני ה' אלהיכם" (במדבר טו), שתי פעמים - אני הוא שעתיד לפרע, ואני הוא שעתיד לתן שכר. ועכשיו נדמו עלי פארבעה עדים. אמרה לו: העבודה, שאיני מניחתך עד שתאמר לי מה שמך, ומה שם עירך, ומה שם רבך, ומה שם בית מדרשך שאתה לומד בו תורה. כתב ונתן בידה. עמדה וחלקה כל נכסיה - שליש למלכות, ושליש לעניים, ושליש נטלה בידה, חוץ מאותן מצעות (=סדינים), ובאה לבית מדרשו של רבי חיא. אמרה לו: רבי, צוה עלי ויעשוני גיורת. אמר לה: בתי, שמא עיניך נתת באחד מן התלמידים? הוציאה הכתב מידה ונתנה לו. אמר לה: לכי זכי במקחך. אותן מצעות שהציעה לו באסור - הציעה לו בהתר. זה מתן שכרו בעולם הזה, ולעולם הבא איני יודע כמה".

והנה, במדרש מובא (ב"ר פה', ב'), שאשת פוטיפר התכונה לשם שמים, כפי שכתוב: "אמר רבי יהושע בן לוי: רואה היתה באסטרוגליו (=בכוכבים) שלה, שהיא עתידה להעמיד ממנו בן, ולא היתה יודעת אם ממנה, אם (=או) מבתה". ואכן, בסופו של דבר נשא יוסף הצדיק את בתה (החורגת) אסנת, ומהם נולדו מנשה ואפרים.

לכן סבב הקב"ה, מסובב כל הסיבות, שאשת פוטיפר, שלקחה את בגד הציצית של יוסף (כמו שכתוב: "ותתפשהו בבגדו" - תפשה ולקחה ממנו את בגד הציצית), היא שנתגלגלה באותה אשה נכרית, שהעמידה את הניצוץ של יוסף באותו נסיון. אלא, שהפעם לא לקחה ממנו את הציצית. ולכן זכה ניצוץ יוסף להתגבר על יצרו - בזכות ארבע ציציותיו, שטפחו לו על פניו. ובזכות זה נתגברה אותה נכרית, ניצוץ אשת פוטיפר, ונשאה לניצוץ יוסף הצדיק.

לפי זה נמצא, שיפה ראתה אשת פוטיפר בכוכבים, שתנשא לו בסופו של דבר, שאכן בגלגול הזה נשאה לו. לכן אמר לו רבו (רבי חיא): "לך זכה במקחך. מצעות שהציעה לך באסור...". דחינו, אותם מצעות שהציעה לך אשת פוטיפר באיסור בגלגול הקודם - עתה "תציע לך בהיתר" - לאחר שהתגברה בגלגול זה.

"והזהיר במצות ציצית, כפי כל פרטיה ודקדוקיה, זוכה לאשה ולבנים, ניצול מן החטא ומכוסה ממזיקין ומלאכי חבלה, ומוגן מעין הרע, וזוכה ומקבל פני השכינה"

"בשום פנים ואופן לא אתן לך לעבור את הטיפול הכימותרפי כשאתה לבוש בציצית" - אמרה בתקיפות האחות לחולה - "אתה תיב ללבוש רק בגדים סטרייליים שבית החולים מספק לחולים". החולה נסה להסביר: "אבל הבאתי במיוחד ציצית מכובסת ומגוהצת על-פי כללי ההיגיינה של בית החולים, וכפי ההוראות שקבלתי", וסיים ואמר: "ללא הציצית אינני מוכן לעבור את הטיפול!".

רופא שעבד באזור, שם לב כי הבחור יושב מחוץ לחדר הטיפולים למעלה משלש שעות. נגש ושאלו, למה אינו נכנס לקבל את הטיפול. הבחור ספר לרופא את הסיפור על הציצית. לאחר ששמע הרופא את הסיפור, נכנס פנימה לדבר עם האחות. לאחר מספר דקות יצא, כשכלו אחוז התרגשות וצעק: "נס! נס!", ואז חבק את הבחור ואמר לו: "נכנסתי לראות איזה טיפול אתה מקבל. ואז, לתדהמתי שמתי לב

שְׁהָאֲחֻת בְּטְעוֹת מְלָאָה בְּמִזְרֵק חוֹמֵר אַחַר מָמָה שְׁאַתָּה אָמוֹר לְקַבֵּל. חֲמֵר זֶה הָיָה יְכוּל, חֵס וְשְׁלוֹם, לְדַרְדֵּר אֶת מִצְבֵּךְ עַד כְּדֵי מוֹת.

וְהֵנָּה, בְּזָכוֹת הַהֲתַעַקְשׁוֹת שֶׁלָּךְ עַל הַמִּצְוָה - זְכִינָה, וְחֲנִיף נִצְלוּ!!!". זָמַן מָה לְאַחַר שְׁפָרְסָם הַגָּאוֹן הָרַב יִצְחָק זִילְבֶּרְשְׁטִין שְׁלִיט"א סִיפּוֹר זֶה, הַתְּקָשֶׁר אֵלָיו הַבְּחוֹר בְּעַל הַמַּעֲשֵׂה, וְאָמַר לוֹ בְּהַתְּרַגְּשׁוֹת, שְׁלֵהֲפַתְעַת הַרוֹפְאִים, זָכָה וְנִרְפָּא לְחִלּוּטֵינוּ תוֹךְ זָמַן קָצֵר, וְאַף זָכָה לְהַתְּחַתֵּן וּלְהַקִּים בֵּית. עַל מִצְוֹת צִיצִית אֲוֹמְרִים חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל: "הַזֵּהִיר בְּמִצְוֹת צִיצִית כְּפִי כָּל פְּרֻטִיָּה וְדִקְדוּקִיָּה, זֹכָה לְאַשָּׁה וּלְבָנִים, נִיצוֹל מִן הַחֲטָא, מְכוּסָה מִמִּזְיָקִים וּמְלֵאכֵי חַבְלָה, מוֹנֵן מֵעֵין הָרַע, וְזֹכָה וּמְקַבֵּל פְּנֵי שְׂכִינָה". (סֵפֶר "פְּסָקֵי תְּשׁוּבוֹת").

וְצָרִיךְ לְהַבִּין עֲנִיָּן זֶה. שְׂכֵן, בְּמָה זָכָתָה מִצְוֹת הַצִּיצִית יוֹתֵר מִכָּל הַמִּצְוֹת? רַש"י מְסַבֵּיר כִּי, "הַמְּנַיִן (=הַגְּמֻטְרִיָּה) שֶׁל הַמְּלָאָה "צִיצִית" הוּא שֵׁשׁ מֵאוֹת. וְעוֹד שְׁמוֹנֶה חוּטִים וְחֲמִשָּׁה קֶשֶׁרִים הַמִּצְוִיִּים בְּכַנְפוֹת הַצִּיצִית - הָרִי בְּיַחַד שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה, כְּמִנְיָן תְּרִי"ג (=613) הַמִּצְוֹת שֶׁבַתּוֹרָה.

מִכָּאֵן אָמְרוּ חו"ל, שֶׁכָּל הַמְּקִיָּם מִצְוֹת צִיצִית, נִחְשָׁב לוֹ כְּאִילוּ קִיָּם בְּכָל רֶגַע וְרֶגַע אֶת כָּל תְּרִי"ג (=613) מִצְוֹת הַתּוֹרָה. (בְּהַחֲלֵט מִדְּהֵימ! בְּכָל רֶגַע וְרֶגַע תְּרִי"ג מִצְוֹת!).

הַזֵּהֵר הַקְּדוֹשׁ שׁוֹאֵל, עַל הַפְּתוּב "דִּבְרֵי אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל...וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל פְּנֵי בְּגָדֵיהֶם לְדַרְתָּם", מִדּוּעַ נִכְתְּבָה הַמְּלָאָה "לְדַרְתָּם" לֹלָא הָאוֹת וי? ("לְדוֹרוֹתָם").

מְשִׁיב עַל-כֵּךְ הַזֵּהֵר הַקְּדוֹשׁ וְאוֹמֵר, שֶׁבְּמִלָּה "לְדַרְתָּם" הַחֲסִיר הַפְּתוּב אֶת הָאוֹת וי, כְּדֵי לְרַמּוֹז לָנוּ עַל "דִּרְתָּם" שֶׁל יִשְׂרָאֵל - לוֹמֵר לָנוּ, שֶׁמִּצְוֹת הַצִּיצִית מְשַׁלְּמָה אֶת מִצְוֹת הַמְּזוּזָה. שְׁהָרִי, יְדוּעַ שֶׁהַמְּזוּזָה הִיא שְׁמִירָה מִמְּלֵאךְ הַמְּוֹת (הַמְּלָאָה "מְזוּזוֹת" רוֹמְזֵת עַל "זָז מוֹת", אוֹתָן אוֹתִיוֹת), וְכֵן יֵשׁ בָּהּ שְׁתֵּי פְּרָשׁוֹת ("שְׁמַע", "וְהָיָה אִם שְׁמַע").

לָכֵן צָוָה הַקַּב"ה לְלָבוֹשׁ צִיצִית, כְּדֵי שְׁלֵאִישׁ יִשְׂרָאֵל יִהְיוּ אֶת כָּל שְׁלֹשׁ הַפְּרָשׁוֹת בְּדִירְתוֹ ("שְׁמַע", "וְהָיָה אִם שְׁמַע" וּפְרָשַׁת צִיצִית), בְּבַחֲנִינָה "וְהַחוּט הַמְּשֻׁלָּשׁ לֹא בְּמַהְרָה יִנָּתֵק" (קִהְלֵת ד', יב').

לָכֵן, אוֹמֵר הַזֵּהֵר הַקְּדוֹשׁ, כְּאֶשֶׁר הָאָדָם לוֹבֵשׁ צִיצִית, וְיוֹצֵא מִפְּתַח דִּירְתוֹ - הַקַּב"ה שְׂמַח עָלָיו. שְׂכֵן, הַמְּשַׁחֲיִת/מְלֵאךְ הַמְּוֹת זָז מִשָּׁם, וְכֵךְ נִיצָל הָאָדָם מִכָּל נֶזֶק וּמִכָּל מִשְׁחִית. וְזֶהוּ שְׁפָתוֹב "לְדַרְתָּם", אֵל תִּקְרָא "לְדַרְתָּם", אֵלָּא "לְדִירְתָּם" - בְּשִׁבִיל דִּירְתוֹ שֶׁל הָאָדָם, כְּשֶׁהוּא יוֹצֵא מִפְּתַח בֵּיתוֹ "עֲטוּף" וּמוֹנֵן בְּשֻׁלֵשׁ הַפְּרָשׁוֹת (=מִצְוֹת צִיצִית וּשְׁתֵּי הַפְּרָשׁוֹת שֶׁבְּמְזוּזָה), אֵין שׁוּם מִזִּיק וּמִשְׁחִית יְכוּל לוֹ.

כֵּן הוֹסִיפוּ חו"ל וְאָמְרוּ, שֶׁמִּצְוֹת הַצִּיצִית הִיא סְגוּלָה נִפְלְאָה לְשִׁמּוֹר עַל הָאָדָם מִיִּצְרַת הַתְּאֻוֹת. וְלָמְדוּ חו"ל עֲנִיָּן זֶה מִסְּמִיכוֹת הַפְּתוּב בְּפְרָשַׁת צִיצִית: "דִּבְרֵי אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל...וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל פְּנֵי בְּגָדֵיהֶם לְדַרְתָּם...וְלֹא תִתּוֹרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם". כְּלוֹמֵר, עַל-כֵּדֵי שֶׁהָאָדָם מְקִיָּם אֶת מִצְוֹת הַצִּיצִית, זֹכָה הוּא לְעֲזֵרַת שְׁמַיִם בְּשְׁמִירַת הַלֵּב וְהַעֵינָיִים, שֶׁהֵם הַמוֹשְׁכִים אֶת הָאָדָם לְדַבֵּר עֲבִירָה.

וְעַל-כֵּךְ רָמַז שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ (מִשְׁלֵי וי, לב'): "נִאֲפָ אִשָּׁה, חֲסֵר לֵב". דְּהֵינּוּ, אִם רוֹאִים, שְׁחֲלִילָה אִישׁ יִשְׂרָאֵל נִכְשָׁל בְּעֲבִירָה חֲמוּרָה, הַסִּיפָה לְכָךְ הִיא שֶׁהוּא "חֲסֵר לֵב" - חֲסָרָה לוֹ הַסְּגוּלָה שֶׁל הַצִּיצִית, שֶׁיֵּשׁ בָּהּ ל"ב חוּטִים בְּאַרְבַּע הַכְּנָפוֹת. (כְּיָדוּעַ, בְּכָל אַחַת מֵאַרְבַּע הַכְּנָפוֹת שֶׁבְּצִיצִית יֵשׁ שְׁמוֹנֶה חוּטִים). וְלָכֵן, כָּל מִי שֶׁהוּא "חֲסֵר לֵב" - שְׁחָסֵר אֶת מִצְוֹת הַצִּיצִית, שְׁבָה ל"ב חוּטִים - נוֹפֵל בְּתַאֲוֹת לְבוֹ (לֹא עָלִינוּ).

אָבֵל, אִישׁ יִשְׂרָאֵל, הַמְּקִיָּם מִצְוֹת צִיצִית, זֹכָה ל"סִיעָתָא דְּשְׁמַיָּא" בְּשְׁמִירַת עֵינָיו, וְזֹכָה וְרוֹאֵה פְּנֵי שְׂכִינָה, שְׁנֵאמַר (יִשְׁעִיָה לג', טו'): "עֵצִים עֵינָיו מִרְאוֹת בְּרַע...מֶלֶךְ בִּיפְּנֵי תַחְזִינָה עֵינֵיךְ" - זֹכָה לְעֲתִיד, שְׁעֵינָיו יִחְזוּ אֶת פְּנֵי הַמֶּלֶךְ/הַשְּׂכִינָה הַקְּדוֹשָׁה. (וְלֹא עוֹד, אֵלָּא שְׁגָם זֹכָה הוּא לְפְרָנְסָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, כְּפִי שְׂרׁוּמֵז הַפְּתוּב: "עֵצִים עֵינָיו מִרְאוֹת בְּרַע" - סוֹפֵי תִיבוֹת "מַעוֹת").

לְסוּיָם, רָאוּי לְהַבִּיא אֶת הַסִּיפּוֹר עַל הַגָּאוֹן מוּיִלְנָא, שְׁכַאֲשֶׁר הָרְגִישׁ שְׁקֵרוּבָה שְׁעַת פְּטִירְתוֹ מִן הָעוֹלָם, אַחַז בְּשִׂאֲרִית כּוֹחוֹתָיו בְּאַרְבַּע כְּנָפוֹת צִיצִיוֹתָיו, וּפְרָץ בְּבִכֵי מֵר. שְׁאֵלוּ אוֹתוֹ תְּלַמִּידָיו: "רַבֵּנוּ, עַל מָה אַתָּה בּוֹכָה?". אָמַר לָהֶם בְּלִשׁוֹן קוֹדֶשׁ: "מָה קָשָׁה עָלַי הַפְּרִידָה מִהָעוֹלָם הַזֶּה! שְׂכֵן, בְּשִׁכָר כְּמָה פְּרוּטוֹת (מַחִיר שֶׁל צִיצִית), זֹכָה אָדָם לְקַבֵּל פְּנֵי שְׂכִינָה, וְזֹכָה לְשִׁכָר עֲצוּם, שְׂאֵין לוֹ מוֹשָׁג עַל גּוֹדְלוֹ. וְאִילוּ לְאַחַר פְּטִירְתוֹ, אִפְּלוּ בְּעַד כָּל הוֹן שְׁבַעֲוֹלָם - לֹא יוֹכֵל לְקַיְמָה...יְהִי רָצוֹן שְׁנִזְכָּה לְהַעֲרִיךְ מִצְוָה יְקָרָה וְחֲשׁוּבָה זוֹ, וּלְקַיְמָה תָּמִיד, אָמֵן.

שְׁבַת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

"מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי"

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: שְׁלַח-לְךָ אֶל שְׂדֵי יִתְּנוּ לָכֶם רְחִמִים "ראשי תיבות "ישראל" **כְּנִיסַת הַשְּׁבֵת: 19:16**

עַרְשׁ"ק כה' סיון תשע"ח (8.6.18) bnei-zion.com (ר"ת 21:13) **יְצִיאַת הַשְּׁבֵת: 20:30**

הַפְּטָרָה: "וישלח יהושע" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בני ציון"

"וְהָיָה לָכֶם לְצִיצַת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת ה' וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תִתְּרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אֲתֶם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם" (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינקס פרידמן)

על הפתוב בפרשת ציצית, "וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות ה' ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם", אומר ה"נעם אלימלך" (נח), שבדור הזה צריך לתקן את מצות ציצית יותר מכל המצות. וכפי לשונו הקדושה: "בכל דור ודור יש שרש לתקן מצוה מיוחדת יותר משאר מצות. למשל, בדור הזה יש שרש לתקן מצות ציצית יותר משאר המצות".

וצריך להבין ענין זה. שכן, מדוע בדור שלנו צריכים להיות זהירים יותר במצות הציצית? פתח דברינו יאיר במה שמצינו סגולה נפלאה במצות ציצית, מה שלא מצינו בשום אחת משאר תרי"ג המצות, כפי שכתוב בתורה (טו', לט'): "וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות ה' ועשיתם אתם". ופרש רש"י: "מנין גמטריא של ציצית שש מאות. ושמונה חוטים וחמשה קשרים – הרי תרי"ג".

ועל-כך דרשו בגמרא (מנחות מג'): "וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות ה', ועשיתם אתם, ראה מביאה לידי זכירה, זכירה מביאה לידי מעשה". ופרש שם רש"י: "ראית ציצית מביאה לידי זכירת מצות". הרי לנו עדות ברורה ונאמנה מפי הקב"ה, נותן התורה, כי ההסתכלות בחוטי הציצית היא סגולה בטוחה לזכור ולקיים את כל מצות התורה.

וצריך לדעת מה שאומרים חז"ל (מנחות מד'): "וכל שאין לו ציצית בבגדו עובר בחמשה עשה". ומפרט רש"י את חמש מצות "עשה" שיש בציצית: (1) "ועשו להם ציצת" (2) "ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת" (3) "והיה לכם לציצת" (4) "וראיתם אתו" (5) "גדלים תעשה לך על ארבע כנפות כסותך".

הרי לנו דברים ברורים, ש"וראיתם אתו" – להסתכל על הציצית היא מצות "עשה" מן התורה. ומה נפלאים הם דברי רש"י, בכתוב (טו', לח'): "ועשו להם ציצת", המפרש, שהטעם שמצוה זו נקראת דוקא בשם "ציצית", היא משום "מציץ מן החרכים" (שה"ש ב', טו'). דהינו, הקב"ה כביכול "מציץ" מבין חוטי הציצית (ועל-כן, כל המסתכל על הציצית – זוכה לקדש את עיניו באור השכינה הקדושה).

וראוי להוסיף מה שכתב מחבר השלחן ערוך (או"ח סימן ח', יא'): "עיקר מצות טלית קטן, ללובשו על בגדיו, כדי שתמיד יראהו ויזכור המצות".

וזאת, כפי שאמרו חז"ל: "למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי" – דהינו, על-ידי שהאדם מקיים מצות ציצית, זוכר הוא את כל חיובי תרי"ג מצות "עשה" ו"לא תעשה", ולא נכנע ליצרו.

(האלשיך הקדוש מוסיף רמז נפלא, ואומר, שהתיבות "כל מצות ה'" הם בגמטריה 612. ומאחר וכאמור יש לנו תרי"ג (=613) מצות שעלינו לקיים, ומצות ציצית היא כמובן אחת מהן, נמצא, שעל-ידי שהאדם מקיים את מצות ציצית, הוא יבוא לזכור את שאר המצות, שהן 612 מצות. וזהו שאומר הפתוב: "והיה לכם לציצית... וזכרתם את כל מצות ה'". דהינו, על-ידי "והיה לכם לציצית" – פאשר אתם מקימים את מצות ציצית, הנה על-ידי כך "וזכרתם" – תזכרו לקיים את "כל מצות ה'" (=612) – את שאר המצות שהקב"ה נתן לנו).

והוסיף עוד השלחן ערוך (או"ח כד', א'): "ואם אין אדם לובש טלית (=בגד) בת ארבע כנפות, אינו חייב בציצית. וטוב ונכון להיות כל אדם זהיר ללבוש טלית קטן כל היום, כדי שיזכור המצוה בכל רגע. על-פני יש בו (=בציצית) חמשה קשרים, כנגד ה' חומשי תורה, וארבע כנפות, (כדי) שבכל צד שיפנה יזכור (את המצוה). ונכון ללובשו על המלבושים".

בענין זה כתב ה"משנה ברורה" דברים חוצבי להבות אש קדש, כנגד אותם המחביאים את הציצית בתוך

המכנסיים. "ואותן האנשים המשימין הציצית במכנסים שלהם, לא די שמעלימין עיניהם... דכתיב וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות ה'... (אלא) עוד מבזין את מצות השם יתברך, ועתידין הן ליתן את הדין על זה... (שכן) אילו היה להם איזה דורון ממלך בשר ודם, שחקוק עליו שם המלך, כמה היו מתקשטין בו לפני האנשים תמיד. וקל וחומר בציצית, שמרמות על שם מלך מלכי המלכים הקב"ה, וכדלקמן (בסימן כד, סה) כמה מתכבד האדם הנושא שמו עליו. ואמרו חז"ל: הזהיר במצות ציצית – זוכה ורואה פני השכינה. ומשמע מן הכתובים, דהיהודים שישארו לעת קץ יהיו מצוינים במצוה זו, כמה דכתיב: 'בימים ההמה אשר יחזיקו עשרה אנשים מכל לשנות הגוים והחזיקו בכנף איש יהודי לאמר נלכה עמכם...'. ואמרו חז"ל על-כך: כל הזהיר במצות ציצית – זוכה ומשמטין לו שני אלפים ושמונה מאות עבדים".

(יש לציין, שדין זה נוגע בעיקר לאחינו בני עדות אשכנז. לעומתם, בני עדות המזרח (וגם הנוהגים לפי שיטת הקבלה) נוהגים לשים את הציציות ולכסותן בתוך המכנסיים) (ילקוט יוסף או"ח סימן ח', מב').

והנה, מה טוב לחזק את אחינו בני ישראל, בעלי מלאכה או אנשי עסקים, המסתובבים בעל כורחם בין הגויים, ששם הפריצות וההפקרות משתוללות בראש חוצות, שיש ענין גדול ללבוש את הציצית באופן שיוכלו לראות את חוטי הציצית, שהיא סגולה נפלאה, לא רק לקיים את כל המצות ("וזכרתם את כל מצות ה' ועשיתם אתם"), אלא גם סגולה להתגבר על התאוה בעניני קדושה.

לפי זה נשפיל להבין מה שהזהיר אותנו רבנו האריז"ל, ב"שער הכוונות" ("דרושי ציצית"): "ודע, כי האדם צריך להסתכל בציציות בכל שעה ורגע, כמו שאמר הכתוב וראיתם אתו, והיא תועלת גדולה לנשמה, שלא יודמן חטא לידו. (ו)אם יזהר בכך (להסתכל בכל עת בציצית)... גם ישיג תועלת גדולה".

מעשה, יאירו עינינו מעט מזעיר מה שאמר ה"נעם אלימלך" בדברות קודשו: "בדור הזה צריך לתקן את מצות ציצית יותר מכל המצות". שכן, מאחר ואנו חיים בעקבתא דמשיחא, שהנסיון בעניני קדושה הוא איום ונורא, כפי שהתנבאו על-כך חז"ל בגמרא (סוטה מט'): "בעקבות משיחא חוצפה יסגא (=תתגבר)... בית ועד יהיה לזנות... חוכמת סופרים תסרח, ויראי חטא ימאסו". לכן, המצוה המיוחדת בדור הזה היא מצות ציצית, שהמקימה פראוי זוכה להינצל מכל הנסיונות בעניני קדושה.

לכן, מאחר והקב"ה, נותן התורה, העניק לנו מתנה יקרה כזו – את מצות הציצית, שההסתכלות בה היא סגולה בטוחה לקיים את כל המצות, ולהינצל מכל העבירות החמורות – מי פתי היכול לבזות את מתנת הבורא יתברך, שלא לקיים מצוה יקרה זו? (לעתיד לבוא, כאשר נצטרך לתת דין וחשבון לפני מלכי המלכים, הקב"ה, על כל מה שפגמנו, ישאלו אותנו, מדוע היינו שוטים, ולא השתמשנו עם העצה שנתן לנו הקב"ה, לקיים ולהסתכל על מצות ציצית כמה פעמים ביום, שאז היינו יכולים להתגבר על היצר הרע).

"ומדבר שקר תרחק"

כתב השלחן ערוך (או"ח ח', ז), שצריך להפריד את חוטי הציצית זה מזה. כלומר, שלא יהיו קשורים, וכך חוט יהיה בפני עצמו, כי 'קשר' אותיות 'שקר', הינו פדי לרמוז לנו ש"מדבר שקר תרחק". ולכן, כל חוטי הציצית שבארבע הפנפות עולים כמנין ל"ב (=32). דהינו, שהן רמוז ובחינה של לב האדם, שצריך להיות מופרד מכל התאות העולם, שהם מצד השקר, בנודע.

על-פי זה אפשר אולי להבין מה שכתב האריז"ל (כמובא שם): "ציצית" - ראשי תיבות: צדיק יפריד ציציותיו תמיד. ולכאורה קשה. שהרי, על-ידי פעולה פשוטה של הפרדת חוטי הציצית תמיד, האיש נקרא צדיק? אלא, על-פי דברינו מובן הדבר, כי הפרדת חוטי הציצית היא בבחינת (תהילים צב, י'): "יתפרדו כל פעלי און". הינו, רצה לרמוז שצריך להיפרד מכל תאות העולם הזה, כמבואר לעיל, שהם בחינת שקר, בחינת עמלק, בחינת ספק - שהם הם שמרחקים את האדם מה' יתברך, ומחלישים את אמונתו במי שאמר והיה העולם. ועל-ידי כך יזכה, שלבו יאמין באמונה שלמה בהנהגת ה' יתברך את עולמו בחסד וברחמים גמורים. (ע"פ ליקוטי אור)

כאשר יש את מצות הציצית, שבה ל"ב חוטים – הלב פועל כשורה

פעם בא לפני מורנו ורבנו, רבי מאיר אבוחצירא זצוק"ל, אדם שהיה חולה בלב, ובקש מהרב שיברכהו ברפואה שלימה. יעץ לו רבנו: היה זהיר במצות ציצית! אמת, שגם אם ניתק אחד החוטים, הציצית עדין פשרה. אבל, מוטב שתקפיד על החוטים, שפלים יהיו שלמים. הבה נא, בציצית ישנם שלשים וישנים חוטים, כמנין ל"ב". וכשכל החוטים פראוי – אף הלב פועל כשורה. שבת שלום לכל בית ישראל! לשמור על קדושת הגיליון!

"מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי"

פרשת השבוע: שלח-לך אל שדי יתן לכם רחמים ראשי תיבות "ישראל" **כניסת השבת: 19:16**

ערש"ק כה' סיון תשע"ח (8.6.18) **bnai-zion.com** (ר"ת 21:13) **יציאת השבת: 20:30**

הפטרה: "וישלח יהושע" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בני ציון"

ההסתכלות בציצית היא סגולה נפלאה להינצל מתאונת היצר הרע בענייני הקדושה

על הסגולה הנפלאה של מצות ציצית, מספרים לנו חז"ל בגמרא (מנחות מד'): "מעשה באדם אחד שהיה זהיר במצות ציצית. שמע שיש זונה (אחת) בכרכי הים שנוטלת ארבע מאות זהובים בשכרה. שגר לה ארבע מאות זהובים, וקבעה לו זמן. כשהגיע זמנו, הלך וישב על הפתח (=פתח ביתה). נכנסה שפחתה ואמרה לה: אותו אדם שגגר לך ארבע מאות זהובים בא וישב על הפתח. אמרה לה: יכנס. נכנס. הציעה לו שבע מטות – שש של כסף ואחת של זהב. ובין כל אחת ואחת סלם של כסף, ועליונה של זהב. ועלתה וישבה על גבי העליונה (כשהיא עירומה). ואף הוא עלה לישב עירום כנגדה. באו ארבע ציציותיו וטפחו לו על פניו.

נשמט וישב על גבי קרקע. ואף היא נשמטה וישבה על גבי קרקע. אמרה לו: גפה של רומי (=נשבעה בחיי המלך הרומאי), שאין אני מניחתך, עד שתאמר לי מה מום ראיתי בי. אמר לה: העבודה (=לשון שבועה), שלא ראיתי אשה יפה כמותך! אלא, מצוה אחת צוה אלהינו וציצית שמה. וכתוב בה "אני ה' אלהיכם" (במדבר טו), שתי פעמים – אני הוא שעתיד לפרע, ואני הוא שעתיד לתן שכר. ועכשיו נדמו עלי כארבעה עדים. אמרה לו: העבודה, שאני מניחתך עד שתאמר לי מה שמך, ומה שם עירך, ומה שם רבך, ומה שם בית מדרשך שאתה לומד בו תורה. כתב ונתן בידה. עמדה וחלקה כל נכסיה – שליש למלכות, ושליש לעניים, ושליש נטלה בידה, חוץ מאותן מצעות (=סדינים), ובאה לבית מדרשו של רבי חייא. אמרה לו: רבי, צוה עלי ויעשוני גיורת. אמר לה: בתי, שמא עיניך נתת באחד מן התלמידים? הוציאה הכתב מידה ונתנה לו. אמר לה: לכי זכי במקחך. אותן מצעות שהציעה לו באסור – הציעה לו בהתר. זה מתן שכרו בעולם הזה, ולעולם הבא אני יודע כמה".

(ראוי להוסיף מה שכתב ה"שפת אמת" (מנחות שם), שבאו ארבע ציציותיו וטפחו לו על פניו להצילו מן העבירה, בזכות שהיה רגיל להסתפל בהם. וכפי דבריו הקדושים: "אפשר דאותו אדם, שהיה זהיר בציצית, הינו להסתפל בציצית, כמו שכתוב ב'חרדים', דהוא ענף מצוה לקים וראיתם אותו. ובזכות זה באו הציציות על פניו, כיון שהיה זהיר לראותם ולנשקם").

ועל-כן אמרו חז"ל, שמצות הציצית היא סגולה נפלאה לשמור על האדם מיצר התאונת. חז"ל למדו ענין זה מסמיכות הכתוב בפרשת ציצית: "דבר אל בני ישראל... ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם לזכרתם... ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם". כלומר, על-ידי שהאדם מקים את מצות הציצית – זוכה הוא לעזרת שמים בשמירת הלב והעינים, שהם המושכים את האדם לדבר עבירה.

ועל-כך רמז שלמה המלך (משלי ו, לב): "נאף אשה, חסר לב". דהינו, אם רואים, חלילה, שאיש ישראל נכשל בעבירה חמורה, הסיבה לכך היא, שהוא "חסר לב" – חסרה לו הסגולה של הציצית, שיש בה ל"ב חוטים בארבע הכנפות. (כידוע, בכל אחת מארבע הכנפות שבציצית יש שמונה חוטים). ולכן, כל מי ש"חסר לב" – שחסר הוא את מצות הציצית, שבה ל"ב חוטים, נופל בתאונת לבו (לא עלינו).

אבל, איש ישראל, המקים מצות ציצית, זוכה ל"סיעתא דשמאי" בשמירת עיניו, וזוכה ורואה פני שכינה, שנאמר (ישעיה לג, טו): "עצם עיניו מראות ברע... מלך בפי תחזינה עיניך" – זוכה לעתיד, שעניו יחוו את פני המלך/השכינה הקדושה.

(ולא עוד, אלא שגם זוכה הוא לפרנסה בעולם הזה, כפי שרומז הכתוב: "עצם עיניו מראות ברע" – סופי תיבות "מעות").

ויש להוסיף, שעל-ידי מצות ציצית, זוכים לקים פאמור את: "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם... והייתם קדשים לאלהיכם". ופרש רש"י: "הלב והעינים הם מרגלים לגוף, ומסרסים (=מזמנים) לו

את העבירות: העין רואה, הלב חומד, והגוף עושה את העבירות". ומקור הדברים בירושלמי (ברכות ט'): "אמר ר' לוי: ליבא ועינא תרין סרסורין דחטאיה=הלב והעינים הם שני סרסורי החטא), דכתיב: "תנה בני לבך לי, ועיניך דרכי תצרנה". אמר הקב"ה: אי יהבית לי לבך ועינך, אנא ידע דאת לי" (=אם אתה נותן לי את לבך ועיניך, אני יודע שאתה שלי).

ויש לומר, שכאשר אנו לבושים בציצית, שיש בה ל"ב חוטים, המקיפים את הלב מלפנים ומאחור, אנו מקדשים את לב האדם במספר שוה, ועל-ידי שאנו מסתכלים בשני עינינו בציצית, אנו מקדשים את העינים... וזהו שכתוב "וראיתם אתו" – הסתכלו בעיניכם על ל"ב חוטי הציצית, כדי שתקדשו את הלב והעינים, ובזכות זה "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם".

לפי זה מבואר היטב הפתוב: "נאף אשה, חסר לב". שמאחר והיו חסרים לו ל"ב חוטי הציצית, לכן לא יכול היה לקדש את לבו, ולכן שלט בו **היצר הרע** שבלב.

אם כן, כעת נבין, כי במעשה שהבאנו על האדם שהיה זהיר במצות ציצית, כתוב ש"באו ארבע ציציותיו וטפחו לו על פניו". דוקא **ארבע ציציותיו** – ללמדנו, שהם ל"ב חוטים שבאו להצילו שלא יפול בתאות לבו.

בספר הקדוש "ספר הליקוטים" לרבנו האריז"ל (וישב) מובא שאותו אדם שעמד בנסיון הקשה בזכות ארבע ציציותיו, שבאו וטפחו על פניו, היה הניצוץ של יוסף הצדיק. ואילו אותה אשה נכרית, שהעמידה אותו בנסיון, ואיתה רצה לעשות עבירה, היתה ניצוץ של אשת פוטיפר.

על-כן, אומר הרה"ק פינחס פרידמן, כאשר אשת פוטיפר רצתה לשכב עם יוסף, כתוב (בראשית לט, יב): "ותתפשהו בבגדו" – תפשה ולקחה ממנו את **בגד הציצית**. שכן, ידעה היא, שכל זמן שיוסף הצדיק לובש את הציצית, לא תוכל להתגבר עליו, שכן יבואו **ארבע ציציותיו**, ויטפחו לו על פניו, להצילו.

ולכן כתוב לאחר מכן: "ויעזב בגדו וינס ויצא החוצה". דהינו, כל זמן שהיה לבוש בציצית, לא היה צריך לברות, שהרי הציצית הגנה עליו, שיוכל לעמוד בנסיון. אבל, לאחר שאשת פוטיפר תפשה ולקחה ממנו את בגדו, את הציצית שלבש, ידע יוסף שלא יוכל לעמוד עוד בנסיון בלי קדושת הציצית, ולכן התחכם וינס ויצא החוצה" (דבריו ע"פ הגה"ק רבי שלמה קלוגר זצ"ל).

"דבר אל בני ישראל...ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם לדרתם..."

השמועה התפשטה במהירות. האדמו"ר מצאנו הגיע לבקר את פליטי השואה, השוהים בעיר גוטניק שבגרמניה. כל היהודים החלו לרוץ לעבר מקום המפגש, בתקוה לפגוש את האדמו"ר, ולהתברך ממנו. גם ר' מנדל פשיטיק זצ"ל, מחסידי גור, ששהה במקום בבית החולים, הגיע מרדה לכיוונו של האדמו"ר. לפתע, קלטו עיניו של ר' מנדל, שהאדמו"ר אוחו בידי משהו מופר. לבו החל פועם בהתרגשות, והוא צעק: "האם האדמו"ר הביא לנו גדילים, לעשות מהם ציצית?", שאל כשפלו תקוה. האדמו"ר – שהתמלא התרגשות לראות יהודי, שלאחר שנות האימה הנוראות, עדין כל-כך שמח לקים מצות ציצית – הנהן בראשו בשמחה. "אולם", אמר האדמו"ר, "לצערי יש עמי רק סט אחד של חוטים, ורק אחד מהנוכחים יוכל לזכות במצוה". בכונתו היה לערוך הגרלה בין הנוכחים, ולתת לזוכה את הציצית.

ר' מנדל, שהבין כי רק אחד יזכה במצוה, החליט לעשות מעשה. הוא קרע את חולצתו, כך שהיתה בעלת ארבע כנפות, ואז אמר לרבי, שהיות והוא כעת חיב מדאורייתא בהטלת ציצית בבגדו, לכן, מן הראוי, שהוא יקבל את הציצית. דמעות עלו בעיני הרבי, דמעות של התרגשות, בראותו עד כמה המצוה חביבה על יהודי.

אולם, אז פנה האדמו"ר לרבי מנדל, ואמר: "עוד קדם שבאתי לכאן היה בכונתי לערוך הגרלה בין הנוכחים. ולכן, פלם קנו את הזכות להשתתף בהגרלה, עוד לפני החיוב שלך במצוה. לכן נערוך את ההגרלה בכל זאת". הסתכל הרבי במבט אוהב בפני הנוכחים, וכשנח מבטו על פני ר' מנדל, המשיך ואמר: "אולם, אין לי ספק, שאם פונתך אכן לשם שמים, אזי תזכה אתה בהגרלה, והציצית תעבור לידיך". המתח ששרר בין מאות משתתפי ההגרלה היה רב, ואז נשמעה קריאת התפעלות גדולה, כשהתברר, שאכן ר' מנדל זכה בהגרלה.

שבת שלום לכל בית ישראל! לשמור על קדושת הגיליון!

"מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי"

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ: שְׁלַח-לְךָ אֶל שְׂדֵי יִתְּנוּ לָכֶם רְחֻמִּים" רֵאשִׁי תִיבוֹת "יִשְׂרָאֵל" כְּנִיסַת הַשְּׁבֹט: 19:16

עֲרַשׁ"ק כַּה' סִיוֵן תִּשְׁע"ח (8.6.18) bnei-zion.com (ר"ת 21:13) יְצִיאַת הַשְּׁבֹט: 20:30

הַפְּטָרָה: "וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"שְׁלַח לְךָ אֲנָשִׁים וַיִּתְּרוּ אֶת אֶרֶץ כְּנַעַן..."

עַל הַפְּתוּבָה, "שְׁלַח לְךָ אֲנָשִׁים וַיִּתְּרוּ אֶת אֶרֶץ כְּנַעַן..." , כּוֹתֵב "בְּעַל הַטּוֹרִים": "שְׁלַח לְךָ אֲנָשִׁים" סוֹפֵי תִיבוֹת 'חָכָם', שִׁיחֵיו חָכְמִים וְצַדִּיקִים".

וְצָרִיכִים אָנוּ לְהִבִּין עֲנָנֵן זֶה. שְׁכֵן, וְכִי מָה הַקָּשֶׁר בֵּין הַמְּלָאָה "חָכָם", שְׁנַרְמֹזֵת בְּסוֹפֵי תִיבוֹת אֱלֹהִים, לְבִין שְׁלִיחַת הַמְּרַגְלִים לְתוֹר אֶת אֶרֶץ כְּנַעַן?

עוֹד צָרִיכִים אָנוּ לְהִבִּין תְּמִיחָה עֲצוּמָה עַל הַמְּרַגְלִים – שֶׁהֵיוּ נְשִׂאֵי יִשְׂרָאֵל, אֲנָשִׁים מוֹרְמִים מֵעַם – אִיךָ נָפְלוּ מִמְּדַרְגָּתָם, "מֵאִיגְרָא רְמָה לְבִירָא עֲמִיקָתָא" (=מְהָרָה גְבוּהָ לְבִאָר עֲמוּקָה), עַד פְּדֵי כְּפִירָה בַּה', לְדַבֵּר סָרָה עַל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל (אֶרֶץ שֶׁהוּבְטָחָה עַל-יְדֵי הַקַּב"ה, שֶׁהִיא זָבֵת חָלָב וְדָבָשׁ)?

וְעוֹד צָרִיךְ לְהִבִּין, אִיךָ הִדְרָדְרוּ עוֹד יוֹתֵר לְרִשְׁת הַמִּינּוֹת (=כְּפִירָה) וְלַעֲבוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ, כַּאֲשֶׁר אָמְרוּ: "לֹא נוֹכַל לַעֲלוֹת אֶל הָעָם כִּי חֲזָק הוּא מִמֶּנּוּ", וּפִרְשׁ רַש"י: "כְּבִיכּוֹל כְּלָפִי מַעֲלָה (=הַקַּב"ה) אָמְרוּ". (אֶל תְּקַרָּא "מִמֶּנּוּ", אֶלָּא "מִמֶּנּוּ". דְּהִינּוּ, שִׁוּשֵׁב הָאֶרֶץ "חֲזָק הוּא (יוֹתֵר) מִמֶּנּוּ" – מִהַקַּב"ה חֲלִילָה).

רֵאשִׁית, נִקְדִּים לְהִבְיָא יִסוּד גְּדוֹל בְּעַבּוּדָת ה', מִשְׁנָתוֹ שֶׁל הַגַּה"ק בְּעַל "תְּבוּאוֹת שוֹר", הַמְּבִאָר בְּסִפְרוֹ "בְּכוֹר שוֹר", שֶׁבְּכָל עֲבִירָה יֵשׁ אָבוֹת וְתוֹלְדוֹת. דְּהִינּוּ, הָעֲבִירָה עֲצֻמָּה נִקְרָאת "אָב" (כְּגוֹן: עֲבוּדָה זָרָה, גִּילּוֹי עֲרִיּוֹת וְכוּמָה). אוֹלָם, לְכָל אָב-עֲבִירָה יֵשׁ גַּם תוֹלְדָה/בֵּן שֶׁל הָעֲבִירָה. דְּהִינּוּ, "עֲנָף" שֶׁל הָעֲבִירָה, הַמְּסַתְּעָף מִמֶּנָּה.

וּפְּדֵי דְבָרֵיו הַקְּדוּשִׁים (סִפְר "בְּכוֹר שוֹר", שֶׁבַת דָּף קנ'): "כִּי בְּכָל עֲבִירָה יֵשׁ אָבוֹת וְתוֹלְדוֹת, כְּגוֹן: עֲבוּדָה זָרָה – הָאָב (שֶׁל הָעֲבִירָה) הוּא שְׁעוּבָד (הָאָדָם) לַעֲבוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ, וְהַתּוֹלְדוֹת (שֶׁל הָעֲבוּדָה הַזֹּרָה) הֵם גְּסוּת רוּחַ (=גְּאוּוֹה)... וּבְפִרְקָא קַמָּא דְּבִבְאָ בְּתִרָא (כְּתוּב): 'כָּל הַמַּעֲלִים עֵינָיו מִן הַצְּדָקָה, כְּ(אִילוֹ) עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה'.

(ו) בְּפִרְקָא חֲלָק סַנְהֶדְרִין (צב): 'כָּל הַמַּחֲלִיף בְּדִיבּוּרוֹ, כְּ(אִילוֹ) עוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה, וְ(כֵן גַּם) 'כָּל מִי שֶׁאִינוּ מְקִיִּים תְּקִיעַת כֶּף אוֹ הֵין צְדָק'.

(וּפְּמֹ) – כֵּן יֵשׁ בְּגִילּוֹי עֲרִיּוֹת תּוֹלְדוֹת, (כְּגוֹן): הַמַּתְקַרֵּב אֶל הַנְּשִׁים הָאֲסוּרוֹת בְּקָרִיצַת עֵינָיִם וּבְרַמְזִים... וְכֵן אָמְרוּ חו"ל" (סוֹטָה ד'): 'כָּל הָאוֹכֵל בְּלֹא נְטִילַת יָדַיִם, כְּ(אִילוֹ) בָּא עַל אִשָּׁה זוֹנָה... וְכֵן (גַּם) בְּשִׁפְכוֹת דָּמִים אָמְרוּ חו"ל בְּפִרְקָא הַזֶּהָב (ב"מ נח'): 'כָּל הַמְּלַבֵּין פְּנֵי חֲבֵרוֹ בְּרַבִּים, כְּ(אִילוֹ) שׁוֹפֵף דָּמִים'...

וְכֵן בְּכָל הָעֲבִירוֹת – בְּכָלֵן יֵשׁ אָבוֹת וְתוֹלְדוֹת. וְלִזְהָ אָמְרוּ (חו"ל): 'אִיזְהוּ חָכָם' – דְּעִיקָר חָכְמָתוֹ שֶׁל (הָ)אָדָם (הִיא) לְמַלְט נַפְשׁוֹ מִשְׁאוּל, (כַּאֲשֶׁר) רוּאָה אֶת הַנּוֹלָד (=אֶת הַתּוֹלְדוֹת שֶׁל הָעֲבִירָה). (ו) שְׁלֹא יֵאמֵר הַרִינֵי נִשְׁמַר מִן הָאָבוֹת, וְדִי בְּכָף. אֶלָּא, שִׁירָאָה נִגְדַּד פְּנֵיו תְּמִיד לְהִישְׁמַר מִהַתּוֹלְדוֹת (שֶׁל הָעֲבִירָה)".

נִמְצָאוּ לְמִדֵּים מְדַבְּרֵיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַ"תְּבוּאוֹת שוֹר", שֶׁדִּרְכּוֹ שֶׁל הַיָּצֵר הָרַע הִיא, שֶׁאִין הוּא מִפְתָּה אֶת הָאָדָם לַעֲבוֹר מִיד עַל הָעֲבִירוֹת הַמְּפּוֹרָשׁוֹת בַּתּוֹרָה. שְׁכֵן, אִזְ הוּא יוֹדֵעַ שֶׁהָאָדָם לֹא יִשְׁמַע בְּעֲצָתוֹ, וַיִּגְרָשׁוּ בְּבוֹשֶׁת פְּנִים. לְכֵן מִשְׁתַּמֵּשׁ הַיָּצֵר בַּתְּחִבּוּלוֹת מְלַחְמָה, וּמִפְתָּה אֶת הָאָדָם לַעֲבוֹר רַק עַל הַתּוֹלְדוֹת שֶׁל הָעֲבִירָה, שֶׁאִינָן מְפּוֹרָשׁוֹת בַּתּוֹרָה, כְּמוֹ הַפְּעֵס וְהַגְּאוּוֹה, שֶׁהֵם תּוֹלְדוֹת שֶׁל הָעֲבוּדָה זָרָה.

וּמִכֵּיּוֹן שֶׁ"עֲבִירָה גּוֹרֶרֶת עֲבִירָה" (אָבוֹת ד', ב'), הִנֵּה, מִתּוֹךְ שֶׁהָאָדָם עוֹבֵר עַל הַתּוֹלְדָה שֶׁל הָעֲבִירָה, בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן יָבוֹא לַעֲבוֹר גַּם אֶת הָעֲבִירָה הַחֲמוּרָה עֲצֻמָּה.

וְזֶה מָה שֶׁאָמְרוּ חו"ל: "אִיזְהוּ חָכָם – הַרוּאָה אֶת הַנּוֹלָד". כְּלוּמָר, מִי הוּא הַחָכָם הָאֲמִיתִי? זֶה "הַרוּאָה אֶת הַנּוֹלָד" – זֶה שְׁרוּאָה וּמִבִּין, שֶׁהַיָּצֵר מְנַסֶּה לְהַפִּיל אוֹתוֹ בְּ"נוֹלָד" (=בַּתּוֹלְדָה) שֶׁל הָעֲבִירָה הַחֲמוּרָה.

וְלָכֵן, צָרִיךְ הָאָדָם לְהִיזָרָה, שְׁלֹא לַעֲבוֹר עַל הַתּוֹלְדָה שֶׁל הָעֲבִירָה. שְׁכֵן, כַּאֲמוּר, מֵאַחַר וְ"עֲבִירָה גּוֹרֶרֶת עֲבִירָה", הוּא עֲתִיד לְבוֹא וְלַעֲבוֹר עַל הָאָבוֹת, שֶׁהֵן הָעֲבִירוֹת הַחֲמוּרוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה.

וזהו שאמרו חז"ל (שבת קה): "...המקצוע בגדיו בחמתו(=בגלל כעסו הרב), והמשפר כליו בחמתו, והמפורז מעותיו(=כספו) בחמתו – יהא בעיניך כעובד עבודה זרה – (מכיון) שפך (היא) אומנותו של **יצר הרע**: היום אומר לו 'עשה כך', ולמחר אומר לו 'עשה כך', עד שאומר לו 'עבוד עבודה זרה', והולך ועובד".

כלומר, אין דרכו של היצר לפתות את האדם מיד לעבוד עבודה זרה. שכן, יודע הוא, שעון זה הוא חמור מאד, ובנדאי שאיש ישראל לא ישמע בקולו. לכן שת **היצר** עצה בנפשו, לפתות את האדם רק בתולדה של העבודה זרה, שהיא אינה מפורשת בתורה – שיקרע בגדיו, או ישבור כלים בחמתו, שזה כאילו הוא עובד עבודה זרה. ומתוך ש"עבירה גוררת עבירה" הוא יבוא גם לעבור על האבות, שהיא עבודה זרה ממש.

בדרך זו נעלה במסילה לישוב את הפליאה הגדולה, איך המרגלים, שהיו נשיאי ישראל, מורמים מפל העם, נפלו לשפל המדרגה, עד כדי כפירה בה, באומרים: "לא נוכל לעלות אל העם כי חזק הוא ממנו", ופרש רש"י: "כביכול כלפי מעלה(=הקב"ה) אמרו".

ויש לומר, שהנה מבואר בזהר הקדוש שהמרגלים היו כלם אנשים צדיקים (שלה קנח): "וישלח אתם משה... כלם אנשים". כלהו זכאין הווי וראשי דישראל הווי...אלא אמרו: אי יעלון ישראל לארעא, נתעבר אנן מלמהוי רישין, ומני משה רישין אחרנין. דהא אנן זכינן במדברא למהוי רישין, אבל בארעא לא נזכי". דהינו, אומר הזהר הקדוש, שהמרגלים היו כלם אנשים צדיקים, וראשי ישראל, ואולם, בכל זאת דברו סרה על ארץ ישראל, כיון שידעו שרק במדבר הם ישארו בנשיאותם, אבל כאשר יכנסו לארץ ישראל, הם יאבדו את נשיאותם.

הנה, מבואר מכאן, ששרש חטאם היה משום שנפלו בקליפת **הגאווה**, כאשר לא רצו לותר על נשיאותם. ומאחר ולמדנו בגמרא (סוטה ד): "כל שיש בו גסות רוח(=גאווה), כאילו עובד עבודת פוכבים". נמצא, שקליפת **הגאווה** היא התולדה של עבודה זרה. ולכן, אם היו המרגלים מזדרזים להתגבר על קליפת **הגאווה**, שהיא התולדה/הבן של העבודה זרה עצמה, היה נחשב להם כאילו התגברו על עבודה זרה ממש.

ואולם, כאשר לא עשו זאת, ולא התגברו על קליפת **הגאווה**, ולא רצו לאבד את נשיאותם, הנה על-ידי "עבירה גוררת עבירה", נפלו והדרדרו בעבודה זרה ממש, כאשר דברו סרה על ארץ ישראל, ואמרו שיושב הארץ "כי חזק הוא ממנו" – מהקב"ה חלילה.

כיון שבאנו לידי כך, יתבאר היטב דברי "בעל הטורים": "**שלח לה אנשים**, סופי תיבות 'חכם', שיהיו חכמים וצדיקים". שכן, כאן רמז להם הקב"ה, שיהיו בבחינת 'חכם', הרואה את הנולד". דהינו, כפי שלמדנו מדברי ה"בכור שור", שהפונה בכך היא, שצריך להיות חכם, ולראות לא רק את העבירות עצמן (שהן בבחינת "אבות"), אלא גם לראות את "הנולד" – הם התולדות של העבירות, **שהיצר** מפתה את האדם לזלזל בהן, בטענה שהן אינן כל-כך חמורות.

וזהו שאומר "בעל הטורים": "**שלח לה אנשים** סופי תיבות 'חכם', שיהיו חכמים וצדיקים" – שיהיו בבחינת חכם, לראות את הנולד – את התולדה של העבירה. ומפרש, באיזו תולדה מדובר? "ויתרו את ארץ כנען" – יסגלו לעצמם את מידת הענוה וההכנעה מארץ כנען ("כנען", מלשון הכנעה), ועל-ידי כך יוכלו להתגבר על קליפת **הגאווה**, שהיא התולדה של עבודה זרה. (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן) "וידבר ה' אל משה לאמר שלח לה אנשים ויתרו את ארץ כנען"

הגאון רבי חיים סולוביצ'יק מבריסק היה מגדולי הרבנים במזרח אירופה בסוף המאה ה-18, ובראשית המאה הזאת. כמו כן, בהן יותר מעשר שנים כראש ישיבת וולוז'ין, הנודעת לתהילה. באותו זמן נקלעה ישיבת וולוז'ין למצוקה חומרית(=כלכלית) קשה. ולכן שגר רבי חיים כמה שליחים, שעברו בקהילות ישראל, ויאספו תרומות לצרכי הישיבה שלו.

ומעשה בשליח אחד, שחזר לרבי חיים בידיים ריקות, בתום מסע ארוך בעשרות קהילות, וכך אמר לרבי חיים: "למגינת לבי(=לצער), רבו מאד הפעם הוצאות הדרך שהיו לי במסעותי, ולכן לא נשאר בידי סכום של ממש בשביל הישיבה. ענה לו רבי חיים בנימה של מורת-רוח(=בחסר שביעות רצון): פידוע, פרשת המרגלים פותחת במלים "שלח לה אנשים ויתרו את ארץ כנען". ויש לומר, שפאשר משה רבנו ארגן את משלחת המרגלים, העניק להם ממון להוצאות הדרך. ובנדאי הקציב לכל אחד מהם סכום הגון לצרכי "הריגול" שהוטל עליו. משום כך אמר הקב"ה למשה: "שלח לה אנשים ויתרו" – אל תקרא "ויתרו", אלא "ויתרו". בכך רמז הקב"ה למשה, שישלח לארץ שליחים נאמנים ומסורים, שישאירו דבר מה בשוכם משליחותם, ולא ישלשלו את כל הכסף המוענק להם לכיסם הפרטי... **שבת שלום**

"מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי"

פְּרִשְׁתָּהּ הַשְּׁבוּעַ: שְׁלַח-לְךָ אֶל שְׂדֵי יִתְּנוּ לָכֶם רְחִמִים" רֵאשִׁי תִיבוֹת "יִשְׂרָאֵל" כְּנִיסַת הַשְּׁבֹט: 19:16

עֲרַשׁ"ק כַּה' סִיוֵן תִּשְׁע"ח (8.6.18) bnei-zion.com (ר"ת 21:13) יְצִיאַת הַשְּׁבֹט: 20:30

הַפְּטָרָה: "וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"נורא עלילה על בני אדם"

מֶרֶן הַגֵּר"ע יוֹסֵף זְצוּק"ל אוֹמֵר, שְׁעַם כָּל הַצֶּעַר וְהַכָּאֵב שֶׁנִּגְרַם לְאַבוֹתֵינוּ בְּדוֹר הַמְדָּבָר, וְכִמּוֹ שְׁכָתוֹב "בְּמִדְבַר הַזֶּה יִתְּמוּ וְשֵׁם יִתְּמוּ... – מִכָּל מְקוֹם כְּדָאֵי הִיָּה לָהֶם לְהִישָׁאֵר אַרְבַּעִים שָׁנָה בְּמִדְבַר, וְלִלְמוּד תּוֹרָה מִפִּי מֹשֶׁה רַבְּנוּ בְּכַבוֹדוֹ וּבְעֶצְמוֹ. וְכֹל הַתּוֹרָה שֶׁלְמָדוּ נִחְרְטָה עִמּוֹק בְּלִבָּם, כִּינּוֹן שֶׁלֹּא הִיָּתָה לָהֶם שֵׁם דָּאָגָה שֶׁל אֲכִילָה, שְׁתִּיָּה וּבִיגוּד, וְכִמּוֹ שְׁכָתוֹב: "שְׁמַלְתָּךְ לֹא בָלְתָה מֵעַלְיָךְ וּרְגַלְךָ לֹא בְצַקָּה זֶה אַרְבַּעִים שָׁנָה". וְזָכְרוּ אֶת הַלִּימוּד בְּצוֹרָה נִפְלְאָה כִּינּוֹן שְׁשֵׁתוֹ מִבְּאֵרֶה שֶׁל מְרִים, שֶׁכָּל הַשּׁוֹתֶה מִמֶּנָּה אֵינוֹ שׁוֹכַח אֶת תְּלִמּוּדוֹ, וְהַלִּימוּד הַזֶּה הִשְׁפִּיעַ לֹא רַק לְדוֹרָם, אֲלָא לְדוֹרֵי דוֹרוֹת.

עַל סְגוּלַת בְּאֵרֶה שֶׁל מְרִים הַנְּבִיאָה מְסוּפֵר עַל הָאֵר"י הַקְּדוֹשׁ, שֶׁכְּשֶׁהִתְחִיל לְלַמֵּד אֶת רַבֵּי חַיִּים וַיִּטָּאֵל אֶת חוֹכְמַת הַקְּבֵלָה, וְרַבֵּי חַיִּים לֹא תָפַס אֶת אֶחָד הַבְּאוּרִים מִחֻמַּת עִמָּק הָעֲנָיִן, אָמַר הָאֵר"י לְרַבֵּי חַיִּים, שִׁילְכוּ יַחַד לְיָמָה שֶׁל טְבַרְיָה, וַיִּשְׁתֶּה מִבְּאֵרֶה שֶׁל מְרִים. כְּשֶׁהִגִּיעוּ לְיָמָה שֶׁל טְבַרְיָה, הִבְחִין הָאֵר"י בְּבְאֵרֶה שֶׁל מְרִים (בְּתוֹךְ הַכִּינֹרֶת), וְאָמַר לְתַלְמִידוֹ שִׁישָׁאֵב מִים וַיִּשְׁתֶּה. וּמֵאֵז שְׁשֵׁתָה רַבֵּי חַיִּים וַיִּטָּאֵל מִבְּאֵרֶה שֶׁל מְרִים, קָלַט אֶת כָּל הַגִּילּוּיִים שֶׁגָּלָה לוֹ הָאֵר"י הַקְּדוֹשׁ.

מֵעֵתָה נִבִּין אֶת מַעֲלַת עִם יִשְׂרָאֵל, שֶׁזָּכְרוּ לְלִמּוּד מִמֹּשֶׁה רַבְּנוּ אֶת כָּל הַתּוֹרָה, וְהִיָּתָה לָהֶם בְּאֵרֶה שֶׁל מְרִים, וְכֹל מֶה שֶׁלְמָדוּ נִקְלַט הֵיטֵב בְּמוֹחָם. לְכֵן אָמַר הַקַּב"ה, שֶׁכָּל הַסִּבֵּל וְהַתּוֹצָאָה הַקְּשָׁה וְהַמְרָה הֵם שׁוֹיִם וּכְדָאִיִּים, אֲבָל בְּעִיקָר שְׁעַם יִשְׂרָאֵל יִלְמְדוּ תּוֹרָה מִמֹּשֶׁה רַבְּנוּ.

רֵאוּי לְהוֹסִיף כָּאֵן מֶה שְׁכָתוֹב בְּמִדְרָשׁ (תַּנְחוּמָא בְּשִׁלַּח א'): "וְהִקִּיפֵן בְּמִדְבַר אַרְבַּעִים שָׁנָה. אָמַר הַקַּב"ה: אִם אֲנִי מוֹלִיכֵן דְּרָךְ פְּשׁוּטָה עַכְשָׁיו, (הֵם) מִחֻזְקִין אִישׁ אִישׁ בְּשִׁדָּה וּבְכָרֶם, וּבִטְלִין מִן הַתּוֹרָה. אֲלָא, אֲנִי מוֹלִיכֵן דְּרָךְ הַמְדָּבָר, וַיֵּאכְלוּ אֶת הַמֶּן וַיִּשְׁתּוּ מִי בְּאֵר, (וְעַל-יְדֵי כֹךְ) וְהַתּוֹרָה מִתְּשַׁבֵּת בְּגוֹפֵן".

דְּהֵינּוּ, עַל-יְדֵי שִׁיָּהוּ יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבַר אַרְבַּעִים שָׁנָה, וְלֹא יַעֲסֻקוּ בְּעִבּוּדוֹת חֲרִישָׁה זְרִיעָה וּקְצִירָה בְּשָׂדוֹת וּבְכַרְמִים (שְׁהָרֵי יָרֵד לָהֶם מֶן, לָחֵם מִן הַשָּׁמַיִם, וְשֵׁתוּ מִים מִבְּאֵרֶה שֶׁל מְרִים, בְּלִי כָּל טוֹרַח), הִנֵּה, עַל-יְדֵי כֹךְ יִהְיֶה לָהֶם דֵּי וְהוֹתֵר זְמַן לַעֲסוֹק בְּתוֹרָה, וְעַל-יְדֵי כֹךְ תִּתְּשַׁב הַתּוֹרָה בְּגוֹפָם. וְלֵאחֶר שִׁיכַנְסוּ לְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל לֹא יִהְיֶה כָּלֵל חֲשֵׁשׁ שֶׁלֹּא יַעֲסֻקוּ בְּתוֹרָה (מִפְּאֵת שֶׁבִּישְׂרָאֵל יִצְטָרְכוּ לַעֲסוֹק בְּעִבּוּדוֹת שָׂדוֹת וּכְרָמִים). שְׁכֹן, הֵם יִהְיוּ כְּבָר בְּנֵי תּוֹרָה מְצַד זֶה שֶׁעֲסֻקוּ כְּבָר בְּתוֹרָה בְּמִדְבַר.

וַיֵּשׁ לוֹמֵר עוֹד, שֶׁאַכִּילַת מֶן וְשִׁתִּית מִים מִבְּאֵרֶה שֶׁל מְרִים לֹא הָיוּ רַק כְּדֵי שִׁישָׁאֵל לֹא יִהְיוּ טְרוּדִים בְּעִבּוּדוֹת שָׂדוֹת וּכְרָמִים. אֲלָא, שְׁעַל-יְדֵי קְדוּשַׁת הַמֶּן, שֶׁהָיָה לָחֵם מִן הַשָּׁמַיִם, וְעַל-יְדֵי שְׁתִּית מִים מִבְּאֵרֶה שֶׁל מְרִים יוֹדְכֵךְ גּוֹפָם, שִׁיָּהוּ מוֹכְנִים לַעֲסוֹק בְּתוֹרָה וּלְהַשִּׁיג הַשְּׂגוֹת גְּדוּלוֹת בָּהּ.

וּכְפִי שְׁכָתוֹב הַגָּאוֹן, בְּעַל "קְצוֹת הַחֲשׁוֹן" ("שֵׁב שְׁמַעַת" אוֹת ז'): "וּבְמִדְרָשׁ אָמְרוּ, שֶׁהַכְּרִיחַ הַקַּב"ה אוֹתָנוּ עַל-יְדֵי כְּפִית הָהָר, שֶׁלֹּא תִסּוּר הַתּוֹרָה מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים, (שְׁהָרֵי) בְּאוֹנָס כְּתִיב (דְּבָרִים כב', יט) 'לֹא יוּכַל לְשַׁלַּחָה כָּל יָמָיו'. גַּם הַמֶּן שֶׁאַכְלוּ בְּמִדְבַר הִיָּה לְכוֹנָה זוּ (=בְּאוֹנָס)... שֶׁהֶמֶן שֶׁאַכְלוּ יִשְׂרָאֵל הִיָּה הַכְּרִחֵי לְקַבֵּל הַתּוֹרָה בְּלִי שׁוּם בְּחִירָה. וּבִילְקוּט רְאוּבֵנֵי פְּרִשְׁתָּה בְּשִׁלַּח, וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: "יִפִּיפִי" גַּמְטְרִיָּה קְצָ"ה, הוּא שֶׁר הַתּוֹרָה, הוּא הַמְטִיר הַמֶּן לְיִשְׂרָאֵל, וְהֵם (=יִשְׂרָאֵל) אָמְרוּ 'נִפְשָׁנוּ קְצָ"ה', לְהוֹדִיעַ שֶׁקְצוֹ וּמֵאֲסוֹ בְּמֶן וּבְתוֹרָה... (וְלָכֵן) הִיָּה לָהֶם הַכְּרַח לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה, כִּי הַמֶּן בָּא מִשֶׁר הַתּוֹרָה, וְהוּא לָחֵם אֲבִירִים, שֶׁמְלֵאכֵי הַשֶּׁרֶת נִיזוֹנִין (מִמֶּנּוּ). (לְאַחֶר אֲכִילַת הַמֶּן) שׁוֹב לֹא הִיָּה לָהֶם (=לְיִשְׂרָאֵל) נִטְיָה וְתֵאָוָה חוֹמְרִית, רַק תְּקוּעַ הִיָּה בְּלִבָּם אֶהְבַּת הַתּוֹרָה וְהַמְצוּת. וְזֶה נִשְׁאָר לְדוֹרוֹת...".

נִמְצָאוּ לְמִדֵּים מְכֹל זֶה, שֶׁהַקַּב"ה הִקִּיף אֶת יִשְׂרָאֵל בְּכוֹנָה תַחִלָּה שִׁיָּהוּ אַרְבַּעִים שָׁנָה בְּמִדְבַר, כְּדֵי שִׁיתְקַדֵּשׁ גּוֹפָם בְּאֲכִילַת הַמֶּן וּבְשִׁתִּית מִי הַבְּאֵר, וַיִּזְכּוּ לְהִיכַנְס לְאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, וְלַעֲסוֹק שֵׁם בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

אם כן, והקב"ה בקש להוליך את ישראל במדבר ארבעים שנה, כדי לקדש את גופם, שואל ותמה ה"יפה תואר", מדוע מפורש בתורה שישראל נענשו להיות במדבר ארבעים שנה כנגד ארבעים יום שהלכו המרגלים...? (האם שהותם של ישראל ארבעים שנה במדבר, היתה כעונש על חטא המרגלים, או רצון ה' לקדש ולזכך את גופם מטומאת מצרים?)

ומת'ן ה"יפה תואר" את תמיהתו, על-פי הכתוב במדרש (תנחומא וישב ד'): "לכו וראו מפעלות אלהים נורא עלילה על בני אדם" (תהילים כה). אמר רבי יהושע בן קרחה: אף הנוראות (=הדברים) שאתה (הקב"ה) מביא עלינו, בעלילה (=באשמת שוא) את(ה) מביאן. בא וראה, כשברא הקב"ה את העולם, (כבר) מיום הראשון ברא (את) **מלאך המות**, מנין (יודעים זאת)? אמר רבי ברכיה: משום שנאמר: '**וחשך על פני תהום**' (בראשית א'): (וחשך) זה **מלאך המות**, המחשיך פניהם של בריות. ואדם נברא בשש! **ועלילה נתלה בו** (הקב"ה), שהוא (=האדם) הביא את **המיתה לעולם**, שנאמר: 'כי ביום אכלך ממנו **מות תמות**'.

משל למה הדבר דומה? למי שמבקש לגרש את אשתו. כשבקש לילך לביתו כתב גט (מראש), (ו)נכנס לביתו והגט בידו, (ו)מבקש עלילה (=סיבה) לתנו לה (=את הגט). אמר לה (=לאשתו): מזגי לי את הכוס שאשתה. מזגה לו. כיון שנטל הכוס מידה, אמר לה: הרי זה גטך. אמרה לו: מה פשעי?! אמר לה: צאי מביתי, שמזגת לי כוס פשור (=קר). אמרה לו: כבר היית יודע שאני עתידה למזוג לך כוס פשור, ש(הרי) כתבת הגט והבאתו בידך. אף כך אמר אדם לפני הקב"ה: רבנו של עולם, עד שלא בראת עולמך קודם שני אלפים שנה היתה (כבר) תורה אצלך... וכתוב בה (במדבר יט'): 'זאת התורה אדם כי ימות באהל'. אילולא שהתקנת **מות** לבריות, היית פותב בה כף? אלא, באת לתלות בי את העלילה (=האשמה), הוי (=וזהו) 'נורא עלילה על בני אדם'.

מדברי המדרש כאן אנו למדים, שאדם הראשון, לאחר שנגזרה עליו גזירת **המיתה**, בא בטענה כלפי הקב"ה, וטען כלפיו שהכל **עלילה**, וענין **המיתה** היה כבר מתוכנן מראש – שהרי, **מלאך המות** נברא ביום הראשון, ואילו האדם נברא ביום הששי. אם כך יוצא, שהקב"ה הוא "נורא עלילה על בני אדם", ותכנן לגזור על האדם **מיתה**, עוד קודם שחטא האדם ואכל מעץ הדעת.

מעתה, אומר ה"יפה תואר", שזהו גם ביאור המדרש שהבאנו. שכן, באמת הוליד הקב"ה את ישראל במדבר ארבעים שנה, כדי שיאכלו מן וישתו מים מבארה של מרים, כדי שהתורה תתישב בגופם. ומה שמפורש בפרשתנו, פרשת "שלח לך", שישראל נענשו להיות במדבר ארבעים שנה, בגלל חטא המרגלים הוא רק בבחינת "נורא עלילה על בני אדם" – לסובב שיצטרכו ישראל להיות במדבר ארבעים שנה.

"שלח לך אנשים ויתרו את ארץ כנען..." (יג ב')

אומר רש"י: "למה נסמכה פרשת המרגלים לפרשת מרים? – לפי שלקתה על עסקי דבה שדברה באחיה, ורשעים הללו ראו, ולא לקחו מוסר". ושואלים המפרשים: וכי איזה מוסר יכלו המרגלים לקחת ממרים? והרי מרים דברה במשה רבנו, שאף-על-פי שהיה ענו מאד, למרות זאת הרי הוא בן אדם, ומרגיש מה שמדברים עליו, ועל-כך נענשה מרים. אבל המרגלים לא דברו, אלא על עצים ואבנים, שאין בהם הרגשה כלל...

אלא, אומר המהרי"ץ, שעיקר חטאה של מרים לא היה בגלל שדברה על משה לבדו, שהרי הוא ודאי מחל על עלבונו. אלא שעיקר חטאה היה, שהקדוש ברוך הוא, בכבודו ובעצמו, העיד על משה "בכל ביתי נאמן הוא", והוא הגיע למדרגת "פה אל פה אדבר בו". ואם חלילה היה בו איזה נדנדוד עבירה, לא היה מגיע למדרגה כזאת, להיות נאמן ביתו של הקדוש ברוך הוא ולקבל התורה מידו (כיון שהקדוש ברוך הוא מדקדק עם חסידיו כחוט השערה), אלא ודאי שלא היה שום פגם במשה.

נמצא מכאן, שכל המדבר במשה, לא נקרא שדבר במשה לבדו, אלא חלילה דבר בהקדוש ברוך הוא, אשר בחר בו (=במשה) מכל בני ישראל, והשרה שכונתו עליו. וכעין זה היה גם חטאם של המרגלים, כי הלא ארץ ישראל היא תחת השגחתו של השם יתברך – "ארץ אשר עיני ה' אלקיה בה, מראשית השנה ועד אחרית שנה" – ולא נתנה תחת שרין (=מלאכי) מעלה כשאר ארצות הגויים.

נמצא לפי זה, שמי שמדבר על ארץ ישראל, מדבר גם על הקדוש ברוך הוא, שבחר בארץ זו מכל הארצות. ולפי זה מובנים דברי רש"י, שהרשעים הללו ראו שלקתה מרים על עסקי דבה, שדברה במשה ונחשב כאילו דברה

בשם יתברך בכבודו ובעצמו, ואף-על-פי-כן לא לקחו מוסר להתבונן, שכאשר מדברים על ארץ ישראל נחשב שמדברים חלילה בהקב"ה.

"ויבאו עד נחל אשכל ויכרתו משם זמורה ואשכול ענבים אחד וישארו במוט בשנים"

על הכתוב, "וישארו במוט בשנים", שואלים חז"ל: מפני מה כתבה התורה "בשנים"? הרי אם כתוב "וישארו במוט", ברור הוא שנסארו בשנים. אלא, משיבים חז"ל, שכאשר תרו המרגלים את ארץ כנען, פשוט הוא שהלכו גם בשבת קדש, שהרי כתוב: "במספר הימים אשר תרתם את הארץ ארבעים יום".

אם כך נשאלת השאלה: ניחא שראו היתר לעצמם לעבור על "איסור תחומין" בשעה חשובה כל-כך, שאין האיסור של תחומין, אלא איסור דרבנן – אבל כיצד התירו לעצמם להיות נושאים משא בשבת? והרי זה איסור דאורייתא והוא "אב מלאכה"! אלא, התירוץ הוא "וישארו במוט בשנים", שהרי הדין הוא ש"שנים שעשאוה פטורים". (פידוע "בכל מלאכות של שבת אמרינן יחיד שעשאה חיב, שנים שעשאוה פטורים" רע"ב שבת א' א')

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם"

הסיפור הבא, מספר כיצד השתנו תייו מהקצה אל הקצה, של אחד המרצים הגדולים, העוסקים בקירוב לבבות ובזיכוי הרבים:

"הייתי בערך בן 20, גדלתי בתל-אביב בתור בחור צעיר, סטודנט, באורח חיים חילוני.

יום אחד עברתי במדרכה בדיזנגוף, ומאז הכל השתנה: כמו שכלם יודעים, ת"א מלאה בשלטי חוצות ענקיים, כל הרחובות מלאים בשלטי דוגמניות בכל מכל כל...

אני לא הייתי מתרגש מזה, כי הייתי רגיל לראות זאת ביום-יום, ופתאום ראיתי ביום קיצי חם מאד, עובר אדם חרדי, עם חליפה וכובע, בא מולי והולך הפוך! בצורה כזו שהוא מנסה שלא להסתכל על שלטי החוצות... לא הבנתי למה הוא עושה את זה, למה הוא לא מסתכל, ואיך הוא פוה חזק לעשות פוה מאמץ?? הרי מי ידע בכלל שהוא מסתכל או לא? למי באמת אכפת אם הוא יסתכל או לא...?

המקרה הנה לא עזב אותי כל הלילה! למחרת הלכתי לספריה, ואמרתי לעצמי, שאני חיב לחפש חומר על יהדות. חפשתי בספרי יהדות, ועל המדף הוצאתי "במקרה" את "ספר החינוך", וכשיהודי מחפש, הקב"ה עוזר לו! פתחתי את הספר באמצע, ובדיוק נפתח לי בעמוד שמדבר על האיסור ממצות תמידיות "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם". הנושא ענין אותי מאד, והתחלתי לקרוא ולקחתי עוד ספרים... וכך המשכתי ללמוד ולקרוא, והצימאון גדל, עד שהתחזקתי ונכנסתי לשיבה!"

היום, ברוך ה', הוא מקרב אלפים, ואומר, כי מי שזכה אותו אז, היום כנראה כבר סבא, וכשהוא יגיע לאחר 120 שנה, ויתנו לו לראות עולמות שלמים שנבנו בזכותו, והוא מן הסתם יגיד: 'אני אף פעם לא עסקתי בקירוב לבבות ובזיכוי הרבים, אם כך מאיפה הזכויות הללו??'.

ואז יגידו לו: 'אתה עשית קידוש ה' בסתר! היתה מלחמת היצר ברחוב, והכל פתוח וחופשי, ואף אחד לא היה יודע אם היית מסתכל או לא – אבל מילאת מקום בעולם הזה, ועשית את רצון ה', ויצא אור כזה גדול ממך! אור שהשפיע על נשמה אחת שעברה ברחוב, ומבלי שתדע יצאה זכות כזו גדולה בזכותך, בכך שאלפי אנשים התחזקו וחזרו אל ה' יתברך! והכל יזקף לזכותך, בזכות המעשה הקטן (לכאורה) שעשית...!'

אין גבול לתאר את האשר והשמחה העילאיים והנצחיים שיהיו לאותו אדם בשמים!

(האדם אף פעם לא יכול לדעת, כשהוא עושה מעשה כלשהו, מי ראה אותו, מי למד ממנו, ואיך הוא בנה בכך עולמות שלמים! אף פעם אי-אפשר לדעת, כמה זכויות יש לאדם בזכות עבודת ה' שלו על עצמו! יהי רצון, שנזכה לקדש את שמו יתברך ברבים כל ימי חיינו – אמן).

נא לשמור על קדושת הגיליון!

שבת שלום לכל בית ישראל!

"מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי"

פרשת השבוע: שלח-לך אל שדי יתן לכם רחמים ראשי תיבות "ישראל" **כניסת השבת: 19:16**

ערש"ק כה' סיון תשע"ח (8.6.18) **bnai-zion.com** (ר"ת 21:13) **יציאת השבת: 20:30**

הפטרה: "וישלח יהושע" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בני ציון"

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם"

על הכתוב בסוף הפרשה (במדבר טו, לט): "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם. למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדשים לאלהיכם", פרש רש"י: "הלב והעינים הם מרגלים לגוף, ומסרסים (=מזמנים) לו את העבירות: העין רואה, הלב חומד, והגוף עושה את העבירות".

ומקור הדברים בירושלמי (ברכות ט): "אמר ר' לוי: ליבא ועינא תרין סרסורין דחטאה (=הלב והעינים הם שני סרסורי החטא), דכתיב: "תנה בני לבך לי, ועיניך דרכי תצרנה". אמר הקב"ה: אי יהבית לי לבך ועינך, אנא ידע דאת לי" (=אם אתה נותן לי את לבך ועיניך, אני יודע שאתה שלי).

והנה, מדברי רש"י ("הלב והעינים הם מרגלים לגוף") אנו למדים שיש קשר בין חטא המרגלים בתחילת הפרשה לבין מצות ציצית בסוף הפרשה.

וכפי שכתב בעל "חידושי הרי"ם" (ספר זכות "שלח לך"), שבמצות ציצית יש תיקון לחטאם של ישראל שהלכו אחר עצת המרגלים.

וצריכים אנו להבין ענין זה. שכן, איך מצות ציצית מתקנת את חטא המרגלים?

כדי להבין זאת, נקדים להביא את קושית "הרוקח" והאלשיך הקדוש, השואלים על הכתוב (במדבר לו, מא): "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם". והרי במציאות, סדר הדברים הוא הפוך: בתחילה העינים רואות, ואחר-כך הלב חומד! אם כן, לכאורה, היה צריך להקדים את ראית העינים ללב, ומדוע כתוב "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם"?

ויש לומר, שאמנם העין רואה תחילה, אלא שהעין רואה מה שהלב חומד, שהרי תאות הלב הן שמנחות את העין מה לראות וכיצד לראות, וכפי שאמרו חז"ל בגמרא (ע"ז כח): "דשורגי דעינא באובנתא דלבא תלו", ופרשו התוספות (שם): "ראית העין תלוי בהבנת הלב".

מכל זה נמצאנו למדים, שלמרות שהאדם רואה מראה מסוים או התרחשות מסוימת בעיניו, מכל מקום, הצורה שבה הוא רואה את הדברים תלויה רק בלבו. ולכן יתכן ששני אנשים יראו באותו מראה שני דברים שונים לחלוטין. שכן, כאמור, הראיה תלויה בנטיות וברצונות לב האדם.

ולכן אומר הצדיק רבי מאיר מאוסטרוביצה, שלאחר שהאדם נכשל בדבר עבירה של **ראיה אסורה**, עליו לתקן תחילה את ה"לב" – שהרי העבירה באה מכניעת האדם לתאות לבו, ולכן עליו תחילה לעקור את **העבירה** מלבו – ורק אחר-כך יקל עליו להרחיקה מן העין. ומוסיף הצדיק רבי מאיר מאוסטרוביצה ואומר, שגם במצות תפילין, שאנו מקימים בכל יום, אנו מקדימים להניח תפילין של יד, שהוא כידוע כנגד הלב – כדי להכניע את **תאות הלב**, ורק אחר-כך אנו מניחים את התפילין של הראש בין העינים.

וצריך לדעת שלמצות ציצית יש שתי סגולות נפלאות: אחת, "למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי" – דהינו, על-ידי שהאדם מקים מצות ציצית, זוכר הוא את כל חיובי תרי"ג מצות "עשה" ו"לא תעשה", ולא נכנע ליצרו.

(האלשיך הקדוש מוסיף רמז נפלא, ואומר, שהתיבות "**כל מצות ה'**" הם בגמטריה 612. ומאחר ופאמור יש לנו תרי"ג (=613) מצות שעלינו לקיים, ומצות ציצית היא כמוכן אחת מהן, נמצא, שעל-ידי שהאדם מקים את מצות ציצית, הוא יבוא לזכור את שאר המצות, שהן 612 מצות. וזהו שאומר הכתוב: "והיה לכם לציצית... וזכרתם את כל מצות ה'". דהינו, על-ידי "והיה לכם לציצית" – כאשר אתם מקימים את מצות ציצית, הנה על-ידי כך וזכרתם" – תזכרו לקיים את "**כל מצות ה'**" (=612) – את שאר המצות שהקב"ה נתן לנו).

סגולה נוספת שיש במצות ציצית, שיש בפיחה "לישור" את הלב, עד שיחדל האדם מלתור אחר תאות לבו, וממילא יחדלו גם עיניו מלתור אחר ראיית אסורות.

ויש להוסיף מה שאמרו חז"ל (ב"ר לד', י'): "הרשעים – הן ברשות לבם". (כמו שכתוב תהילים יד', א'): 'אמר נבל בלבו', (וכן בראשית כו, מא): 'ויאמר עשו בלבו'. אבל הצדיקים – לבם ברשותם (כמו שכתוב שמואל א', א'): 'ותנה היא מדברת על לבה', (וכן שם כז'): 'ויאמר דוד אל לבו', (דניאל א'): 'וישם דניאל על לבו'".

שכן, כאמור, הפל תלוי בלב, ואם לבו של האדם ברשותו, הנה, כל דבר שיראה בעיניו, יטה הוא את לבבו לצד הקדושה ולא יחטא. ולכן מזהירה אותנו התורה הקדושה: "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם". דהינו, גם כשיראה האדם מראה מסוים לנגד עיניו, אל יטה לבבו לצד החמדה והתאוה. שכן, על-ידי כך יבוא לידי חטא חלילה.

והנה, מבוואר בזהר הקדוש (שלח קנח' מתורגם), שהמרגלים היו כלם אנשים צדיקים, וראשי ישראל. אולם, בכל זאת דברו סרה על ארץ ישראל, כיון שידעו שרק במדבר הם ישארו בנשיאותם, אבל כאשר יכנסו לארץ ישראל, הם יאבדו את נשיאותם.

ומאחר והיתה נגיעה בלבם, הנה, זה היה שרש חטאם. ולכן, למרות שבחזרתם ספרו למשה מה שענייהם ראו (פירות משונים, לויות רבות), הפירוש שנתנו ופדו מלבן היה פירוש "עקום" על מה שראו. שהרי, על הפירות, במקום לומר "כשם שפרותיה (של הארץ) משונים – כך עמה משונה" (רש"י), היו צריכים לדרוש בשבח פירות הארץ וגודלם. ובמקום לומר "ארץ אוכלת יושביה" כשראו קבורות רבות, היו צריכים להתבונן בחסדי ה'. שהרי, על-ידי הללויות הרבות האלו לא הבחינו יושבי הארץ בהם. אלא, כאמור, לבם העקום גרם להם, שכל מה שראו – דברו בגנות הארץ.

"והזהיר במצות ציצית, כפי כל פרטיה ודקדוקיה, זוכה לאשה ולבנים, ניצול מן החטא ומכוסה ומזיקין ומלאכי חבלה, ומוגן מצין הרע, וזוכה ומקבל פני השכינה"

בספר 'פסקי תשובות' להגאון רבי שמחה רבינוביץ שליט"א מובא בפתיחה להלכות ציצית, שמצות ציצית חיובה מן התורה גם בזמן הזה, ומצוה יקרה היא וחשובה עד מאד, ששקולה כנגד כל המצוות. "ואף כי איננה מצוה חיובית, אלא קיומית, דהינו, כשיש לו בגד עם ארבע כנפות, אסור ללבושו מבלי להטיל ציצית בכנפיו, מפל מקום כבר אמרו חז"ל (מנחות מא'), ש"בעידנא דריתחא" (=בזמן שהדינים שולטים בעולם) מענישים גם על אי-קיום מצוה זו".

ובספר פסקי תשובות מסים שם: "והזהיר במצות ציצית, כפי כל פרטיה ודקדוקיה, זוכה לאשה ולבנים, ניצול מן החטא ומכוסה ומזיקין ומלאכי חבלה, ומוגן מצין הרע, וזוכה ומקבל פני השכינה".

הרה"ק רבי אהרן מפעלזא זיע"א היה מעורר את הנערים שהגיעו למצות והחלו להניח תפילין, שיקבלו על עצמם שלא לשוחח בדברי חולין כל עוד התפילין עטורים לראשיהם. אחד הבחורים שהצליח לשמור על קבלה זו, והגיע בסיעתא דשמאי ליום נישואיו, נשאל על-ידי הרבי, האם יהיה מוכן לקבל על עצמו שלא לשוחח בדברי חולין גם בהיותו מעוטף בטלית לאחר החתונה. החתן הסכים, והקפיד מאד שלא לשוחח שיחת חולין עם הטלית והתפילין.

ואז סבר הרבי את אוזנו של החתן ההוא, ואמר לו דבר נורא: כאשר תגיע לבית דין של מעלה, ויתחילו לדון בענייך, ואימת הדין תהיה נוראה, תוכל להשיב כדלהלן: כדרך כל נפטרי ישראל (כמובא בשו"ע יו"ד, סימן שנ"א), גם אנכי עטוף בקברי בטלית שבה התפללתי כל ימי חיי, וכיון שבחיי חיותי הקפדתי שלא לשוחח בדברי חולין בעת שאני עטוף בה – אלא רק בדברי תורה – הרי גם עכשיו אני מבקש מבית דין של מעלה לא לשוחח עמי, אלא בדברי תורה, ואבקש רשות שלא לדבר על יתר המעשים שעשיתי בעולם התחתון!

וכן מסופר על הט"ז זיע"א שכאשר הטלית גדול שלו התבלתה, החליטו בעלי לבוב להחליפה בטלית חדשה. אך כאשר הביאו לו את הטלית החדשה, סרב הט"ז להתעטף בה, ונמק זאת בכך שהטלית הישנה תוכל להעיד עליו בבית דין של מעלה, שלא היו לו מחשבות זרות בתפילת שמונה עשרה.

שבת שלום לכל בית ישראל!
נא לשמור על קדושת הגיליון!

"מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי"

פרשת השבוע: שלח-לך אל שדי יתן לכם רחמים" ראשי תיבות "ישראל" כניסת השבת: 19:16

ערש"ק כה' סיון תשע"ח (8.6.18) bnei-zion.com (ר"ת 21:13) יציאת השבת: 20:30

הפטרה: "וישלח יהושע" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בני ציון"

"איה הקדשה הוא בעינים על הדרך"

ה"חווה" הקדוש מספר, שפעם היתה לרבנו הקדוש הבעש"ט זיע"א עלית נשמה. "כלנו ישבנו מסביבו, עוקבים בדריכות אחרי נשמתו ופניו, שהפכו מלהבות אש לחורון עז.

כשהתעורר רבנו הבעש"ט, פנה אלינו וספר לנו מה ראה: 'כשהייתי למעלה, ראיתי מלאכים נחפזים לעבור ממקום למקום מסוים, ובידיהם פלים, וראיתי שהם בונים סיר גדול ורחב.

השתוממתי לפשר הדבר. עצרתי את אחד המלאכים, ושאלתי למשמעות זה הסיר הגדול. קרב אותי המלאך, והרים את מכסה הסיר, כדי שגם אני אוכל לראות את הנעשה בתוך הסיר. לתדהמתי, ראיתי שהסיר מלא בידים וברגלים של בני אדם. כאשר ראה המלאך את תדהמתי, פתח ואמר: דע לך, שלפני ביאת המשיח ירדו לעולם נשמותיהם של אנשי דור המבול ודור הפלגה, ובשבילם נבנה הסיר הזה – כדי לבשל בו את ידיהם ורגליהם, רחמנא ליצלן. (דור המבול, כידוע, נכשלו בגילוי עריות – הנשים לא כסו את ידיהן ורגליהן, והתקשטו בצורה מושכת את העין, ולבשו בגדים "רועשים". ואילו דור הפלגה חטאו במינות ובאפיקורסות)".

(ראוי להוסיף, שגם האריז"ל כותב שהדורות לפני ביאת המשיח הם גלגולים של דור המבול ודור הפלגה). ולכן רואים אנו היום שיש אנשים ונשים צדיקים, הנשמרים במצוה "קלה כבחמורה". אף כאשר הם מגיעים לנסיון של צניעות – מאבדים הם דעתם הצלולה, ומנסים לחקות את מלבושי הגוים.

יהי רצון, שהקב"ה ירחם עלינו ועל כל עמו ישראל, שנוכל לעמוד בנסיונות הקשים הללו. שכן, אנו רואים בחוש, שכעת מתחילות אותן נשמות של דור המבול ודור הפלגה לרדת לעולם הזה. הרחוב מלא בפריצות ובמינות, רחמנא ליצלן.

בענין זה כתב ר' הלל מקאמליא, שה-**ס"מ הרשע** יודע ששמירת הקדושה מקרבת את הגאולה, ולכן הניח את כל תרי"ג המצות, ושם הוא את כל כוחותיו כנגד הנשים התמימות, כדי להכשילן בפריצות, ולהדיחן מדחי אל דחי ולכן, כל איש ואיש מישראל צריך להתחזק בשמירת העינים, כפי שרמז הכתוב (פראשית לח, כא): "איה הקדשה הוא בעינים על הדרך" – היכן היא הקדושה של האדם? – "הוא בעינים על הדרך", כאשר שומר הוא את עיניו בדרך...

וראוי להביא כאן את דברי האריז"ל (ע"ה שער ט', פא), כי "עין" בגימטריה 130, ולכן פעמים "עין" הם 260, בדיוק עשר פעמים שם הוי"ה (=26). ולכן, המקדש את שתי עיניו, ולא מסתכל על נשים, זוכה **שמאירים** בו עשר פעמים שם הוי"ה. ואילו הפוגם חלילה בקדושת העינים הרי הוא פוגם בעשר פעמים שם הוי"ה. וזהו שכתוב בפרשה "עין בעין נראה אתה ה'". כלומר, המקדש את שתי עיניו ("עין=130) בעין") מאירים בו עשר פעמים שם הוי"ה.

וכתב רבנו "הבן איש חי": כשיאמר בפרשת ציצית "וראיתם אותו", יסתכל בציציות שבידיו פעמיים, בזו אחר זו, ואחר כל פעם יעבירם על גבי עיניו. ובעת שמסתכל בהם, יכון תיבת "עין" שעולה ל-130, כמנין חמש פעמים שם הוי"ה (5*26=130) ואחר ינשקם, ויש סוד בדרך.

דהינו, על-ידי שאומר "וראיתם אותו" ומסתכל על הציציות פעמים, ומכון ש"עין" הוא מספר 130 (חמש פעמים שם הוי"ה), על-ידי שעושה כך פעמים, מקדש הוא יתברך את עיניו בעשר פעמים שם הוי"ה, וזוכה לסיעתא דשמאי, להינצל מראיות ומראות אסורות ברחוב.

"וזכרתם את כל מצות ה' ועשיתם אתם" (טו' לט')

הגה"ק, בעל ה"בני יששכר", בהקדמתו המפורסמת ל"דרך פקודיך", אומר בשם האריז"ל הקדוש, שכל

אחד מישראל חָיב לְקַיֵּם אֶת כָּל תְּרִי"ג (=613) מִצְוֹת הַדְּאוּרִיתָא (=שְׁבִתוֹרָה), בְּמַחְשָׁבָה דִּיבּוּר וּמַעֲשָׂה, כְּדִי שְׂיִזְכֶּה לַעֲשׂוֹת לַעֲצָמוֹ "חֲלוּקָא דְרַבְנִין", שֶׁהוּא לְבוּשׁ שֶׁל אֹר לְנִשְׁמָה בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן. (לְבוּשׁ זֶה מוֹרְכָב מִרַמ"ח (=248) מִצְוֹת "עֲשֵׂה" וּמִסָּמ"ה (=365) מִצְוֹת "לֹא תַעֲשֶׂה"). וְאִם לֹא קִיַּם הָאָדָם אֶת כָּל הַמִּצְוֹת, חָיִב הוּא לְאַחַר מִיתָתוֹ לְהִתְגַּלְגֵּל שְׁנִית.

וְהִנֵּה, לְכַאוּרָה הַדְּבָר תְּמוּחָה. הָרִי אֵין לְאָדָם אֶפְשָׁרוּת לְקַיֵּם אֶת כָּל תְּרִי"ג (=613) הַמִּצְוֹת! שֶׁהָרִי יֵשׁ מִצְוֹת שְׂשִׁיכוֹת רַק לְכַהֵן, וְיִשְׁכֵּן מִצְוֹת שְׂשִׁיכוֹת רַק לְלוֹי, אוֹ לְיִשְׂרָאֵל, וְאֵין לָנוּ אֶפְשָׁרוּת לְקַיֵּמָן. אִם כֵּן, לְכַאוּרָה, נִצְטָרֵךְ לְחַזֹּר בְּגִלְגוּל שֶׁל כַּהֵן אוֹ לְוִי אוֹ יִשְׂרָאֵל כְּדִי לְהַשְׁלִים מִצְוֹת אֱלֹהִים. וְמָה יֵשׁ בְּאֶפְשָׁרוּתֵנוּ לַעֲשׂוֹת כְּדִי לְהַשְׁלִים אֶת כָּל תְּרִי"ג (=613) הַמִּצְוֹת בְּגִלְגוּל אֶחָד?

אוּמְרִים חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל, שְׂזַהוּ מָה שֶׁבִקֵּשׁ אוֹתוֹ גֵּר, כְּשֶׁאָמַר לְשִׁמְאִי: "לְמַדְנִי אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, כְּשֶׁאֲנִי עוֹמֵד עַל רֶגֶל אַחַת". כְּלוּמַר, לְמַדְנִי לְקַיֵּם אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, אֶת כָּל מִצְוֹתֶיהָ - "עַל רֶגֶל אַחַת" - כְּלוּמַר בְּפַעַם אַחַת, בְּגִלְגוּל אֶחָד (בַּהִיּוֹתִי בַּחַיִּים בְּעוֹלָם הַזֶּה), כְּדִי שֶׁלֹּא אֶצְטָרֵךְ לְהִתְגַּלְגֵּל לְהִיּוֹת כַּהֵן אוֹ לְוִי, כְּדִי לְהַשְׁלִים אֶת הַמִּצְוֹת שֶׁלֹּא יְכוּלְתִי לְקַיֵּם בַּהִיּוֹתִי יִשְׂרָאֵל.

דְּחַפּוּ שִׁמְאִי "בְּאֶמְת הַבְּנִין" שֶׁבִּידּוֹ. שֶׁכֵּן, שִׁמְאִי סָבַר שֶׁבְּאֶמְת אֵי-אֶפְשָׁר לְקַיֵּם אֶת כָּל הַמִּצְוֹת בְּפַעַם אַחַת בְּעוֹלָם הַזֶּה, אֲלֹא צְרִיכִים לְחַזֹּר בְּגִלְגוּל וּלְהַשְׁלִים אֶת הַחֶסֶר.

אָבֵל כְּשֶׁבָּא אוֹתוֹ גֵּר לְהַלֵּל, נָתַן לוֹ הַלֵּל עֲצָה נִפְלְאָה כְּדִי לֹא לְחַזֹּר בְּגִלְגוּל, וְאָמַר לוֹ: "דְּעַלְךָ סִנִּי, לְחַבְרֵךְ לֹא תַעֲבִידוּ (=מָה שֶׁשְׁנוּא עֲלֶיךָ - אֵל תַּעֲשֶׂה לְחַבְרֵךְ), וְזוֹהִי מִצְוֹת: "וְאֶהְבֵּת לְרַעַךְ כְּמוֹד", וְ"זוֹ כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה" - אָמַר לוֹ הַלֵּל.

וּכְנֹת הַלֵּל הִיָּתַח: כְּאֶשֶׁר הָאָדָם מְקַיֵּם אֶת "וְאֶהְבֵּת לְרַעַךְ כְּמוֹד" - לְאֶהוּב כָּל יְהוּדֵי כְּמוֹ אֶת עֲצָמוֹ, וּבַהִיּוֹתוֹ יוֹדֵעַ שֶׁכָּל יִשְׂרָאֵל עֲרַבִים זֶה לָזֶה, כְּגוֹף אֶחָד בְּלֵב אֶחָד - מִמִּילָא אִם חִבְרוּ מְקַיֵּם מִצְוָה מְסוּיָמָת, שֶׁהוּא לֹא יְכוּל לְקַיְמָהּ, נְחָשֵׁב לוֹ כְּאִילוֹ הוּא קַיֵּם מִצְוָה זוֹ.

וְלָמָּה הַדְּבָר דּוּמָה? לְאָדָם שֶׁמִּנִּיחַ תְּפִילִין בְּרִאשׁוֹ וּבִזְרוּעוֹ. וְכִי שֶׁיָּד לֹמַר שֶׁרַק הַיָּד וְהָרֵאשׁ קִיְמוּ מִצְוֹת תְּפִילִין, וְשֶׁאֵר הָאֵיבָרִים לֹא?

וְדַאי שְׂזַה לֹא נָכוֹן! כִּי כָּל הָאֵיבָרִים מְחוּבָּרִים בְּגוּף אֶחָד וּבְנֶפֶשׁ אַחַת, וְלָכֵן נְחָשֵׁב כְּאִילוֹ כָּל הָאֵיבָרִים קִיְמוּ מִצְוֹת תְּפִילִין.

וְכֵן, כְּאֶשֶׁר אִישׁ יִשְׂרָאֵל מְקַבֵּל עָלָיו אֶת "וְאֶהְבֵּת לְרַעַךְ כְּמוֹד", אֲזִי נְחָשְׁבִים כָּל יִשְׂרָאֵל כְּאִישׁ אֶחָד, וּמִמִּילָא אִם אֶחָד קַיֵּם מִצְוָה מְסוּיָמָת, נְחָשֵׁב כְּאִילוֹ כָּל יִשְׂרָאֵל קִיְמוּ מִצְוָה זוֹ. לָכֵן, אֶפִּילוֹ אִם הָאָדָם אֵינוֹ כַּהֵן, מְכַל מְקוֹם כְּאֶשֶׁר כַּהֵן מְקַיֵּם מִצְוָה, נְחָשֵׁב הַדְּבָר כְּאִילוֹ הוּא קַיֵּם מִצְוָה זוֹ.

וְזֶהוּ שֶׁאָמַר הַלֵּל לְאוֹתוֹ גֵּר: "דְּעַלְךָ סִנִּי, לְחַבְרֵךְ לֹא תַעֲבִידוּ (=מָה שֶׁשְׁנוּא עֲלֶיךָ - אֵל תַּעֲשֶׂה לְחַבְרֵךְ) - כִּי כָּל שְׁעַל-יְדֵי מִצְוֹת "וְאֶהְבֵּת לְרַעַךְ כְּמוֹד" תּוּכַל לְקַיֵּם אֶת כָּל מִצְוֹת הַתּוֹרָה "עַל רֶגֶל אַחַת", כְּלוּמַר בְּגִלְגוּל אֶחָד... (עַל פִּי "אוֹרָה שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרְהַר" ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

"וְהוֹחִיר בְּמִצְוֹת צִיצִית, כִּפִּי כָּל פְּרִטְיָה וְדִקְדוּקָה, זוֹכָה לְאִשָּׁה וּלְבָנִים, נִיצוּל מִן הַחֲטָא וּמְכוּסָה מִמְזִיקִין וּמִלְאָכֵי חֲבֵלָה, וּמוֹגֵן מֵעֵין הָרַע, וְזוֹכָה וּמְקַבֵּל פְּנֵי הַשְּׂכִינָה"

"בְּשׁוּם פְּנִים וְאוֹפֵן לֹא אֶתֵּן לְךָ לְעִבּוֹר אֶת הַטִּיפּוּל הַכִּימוּתְרָפִי כְּשֶׁאֲתָה לְבוּשׁ בְּצִיצִית" - אָמְרָה בְּתִקּוּפּוֹת הָאֲחוֹת לְחוּלָה - "אֲתָה חָיִב לְלְבוּשׁ רַק בְּגָדִים סְטֵרִילִים שֶׁבֵּית הַחוּלִים מְסַפֵּק לְחוּלִים". הַחוּלָה נִסָּה לְהַסְבִּיר: "אָבֵל הִבְאֵתִי בְּמִיּוּחָד צִיצִית מְכוּבָּסָת וּמְגוּחָצָת עַל-פִּי כְּלָלִי הַהִיגִינָה שֶׁל בֵּית הַחוּלִים, וּכְפִי הַהוֹרָאוֹת שֶׁקִּבַּלְתִּי", וְסִים וְאָמַר: "לֹא הַצִּיצִית אֵינֶנִּי מוֹכֵן לְעִבּוֹר אֶת הַטִּיפּוּל!".

רוֹפֵא שֶׁעֲבַד בְּאִזּוֹר, שֶׁם יָבַב כִּי הַבְּחוּר יוֹשֵׁב מִחוּץ לְחֲדָרֵי הַטִּיפּוּלִים לְמַעַלָּה מְשַׁלֵּשׁ שְׁעוֹת. נִגַּשׁ וּשְׂאֵלוֹ, לָמָּה אֵינוֹ נִכְנָס לְקַבֵּל אֶת הַטִּיפּוּל. הַבְּחוּר סִפֵּר לְרוֹפֵא אֶת הַסִּיפּוּר עַל הַצִּיצִית. לְאַחַר שֶׁשָּׁמַע הָרוֹפֵא אֶת הַסִּיפּוּר, נִכְנָס פְּנִימָה לְדַבֵּר עִם הָאֲחוֹת. לְאַחַר מְסַפֵּר דְּקוֹת יָצָא, כְּשֶׁכָּלוּ אַחוֹז הַתְּרַגְּשׁוֹת וְצַעַק: "נִס! נִס!", וְאָז חִבַּק אֶת הַבְּחוּר וְאָמַר לוֹ: "נִכְנָסְתִי לְרִאוֹת אֵיזָה טִיפּוּל אֲתָה מְקַבֵּל. וְאָז, לְתַדְהֵמְתִי שְׁמַתִּי לֵב שֶׁהָאֲחוֹת בְּטַעוֹת מְלָאָה בְּמִזְרֵק חוּמֵר אַחַר מְמָה שֶׁאֲתָה אֲמוֹר לְקַבֵּל. חֲמַר זֶה הָיָה יְכוּל, חָס וְשָׁלוֹם, לְדַרְדֵּר אֶת מִצְבְּךָ עַד כְּדֵי מוֹת.

וְהִנֵּה, בְּזוֹכוֹת הַהִתְעַקְּשׁוֹת שֶׁלְךָ עַל הַמִּצְוָה - זְכִיתָ, וְחִיִּיד נִצְלוּ!!!!". זְמַן מָה לְאַחַר שֶׁפְּרָסַם הַגְּאוֹן הָרַב יִצְחָק זִלְבֵּרְשְׁטִין שְׁלִיט"א סִיפּוּר זֶה, הַתְּקַשֵּׁר אֲלָיו הַבְּחוּר בְּעַל הַמַּעֲשֶׂה, וְאָמַר לוֹ בְּהַתְּרַגְּשׁוֹת, שֶׁלְהַפְתֵּעַת הָרוֹפְאִים, זְכָה וְנִרְפָּא לְחִלוּטִין תוֹךְ זְמַן קָצֵר, וְאֵף זְכָה לְהַתְּחַתֵּן וּלְהַקִּים בֵּית.

"מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי"

פְּרֻשֵׁת הַשְּׁבוּעַ: שְׁלַח-לְךָ אֶל שְׂדֵי יִתְּנוּ לָכֶם רְחִימִים "ראשי תיבות **"ישראל"** **כְּנִיסַת הַשְּׁבֻעַ: 19:16**

ערש"ק כה' סיון תשע"ח (8.6.18) **bnai-zion.com** (ר"ת 21:13) **יְצִיאַת הַשְּׁבֻעַ: 20:30**

הַפְּטָרָה: "וישלח יהושע" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בני ציון"

"בבאכם אל הארץ אשר אני מביא אתכם שמה... והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה לה"

על הכתוב: "בבאכם אל הארץ אשר אני מביא אתכם שמה". אומר כ"ק מרן האדמו"ר מהרי"ד מבעלזא זיע"א, מיד בבאכם אל ארץ ישראל, שאז יפסק לרדת המן מן השמים, ותצטרכו לאכול מתנובת הארץ (כפי שכתוב: "והיה באכלכם מלחם הארץ"). הנה, בודאי שאז יהיה לכם פחד גדול שהאכילה לא תהיה בקדושה. על-כן, העצה היעוצה על-כך היא – "תרימו תרומה לה" – תפרישו חלה, כדי שתחול קדושה על כל הלחם, ותוכלו לאכול את לחמכם בקדושה ובטהרה.

ובענין אכילה בקדושה, שנינו במשנה (אבות ג, ג): "רבי שמעון (בר יוחאי) אומר: שלשה שאכלו על שלחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה, כאלו אכלו מזבחי מתים, שנאמר (ישעיה כח): 'כי כל שלחנות מלאו קיא צאה בלי מקום'. אבל שלשה שאכלו על שלחן אחד ואמרו עליו דברי תורה, כאילו אכלו משלחנו של מקום ברוך הוא, שנאמר (יחזקאל מא): 'וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה'".

וצריך להבין ענין זה. שכן, מדוע מזכיר רשב"י דוקא "שלשה שאכלו על שלחן אחד"? וכי יעלה על הדעת ששנים שאכלו על שלחן אחד, או אפילו אדם אחד, שאכל לבדו, אינם צריכים לומר דברי תורה...? נראה לבאר ענין זה על-פי מה שהבאנו מהזוהר הקדוש (עקב רעב), ש"שעת אכילה (היא) שעת מלחמה". דהינו, אומר הזוהר, בשעה שהאדם אוכל את לחמו, יש מלחמה בין היצר הטוב ליצר הרע. שכן היצר הרע משתדל בכל כוחו להפיל את האדם ברשת תאוות האכילה, ולכן צריך להילחם כנגדו בכל הכוחות.

ולכאורה צריכים אנו לשאול: מדוע כל פעם שאנו אוכלים היצר מתגרה בנו?

אלא, ידוע הוא, שכאשר אכל אדם הראשון מעץ הדעת, נגזרה עליו גזירת המיתה, כמו שכתוב (בראשית ב, ז): "ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו כי ביום אכלך ממנו מות תמות". ומאחר וכל הנבראים היו כלולים באדם הראשון, נגזרה המיתה על כל העולם כולו.

והנה, מאחר וכבר למדנו במשנה (אבות ד, ב), ש"עבירה גוררת עבירה", נמצא שבכל פעם שאיש ישראל אוכל מאכל מסוים, מתעורר שוב היצר הרע להכשילו, כפי שהכשיל את כלנו באכילת איסור, בהיותנו כלולים בתוך אדם הראשון. וזהו שאומר רשב"י בזוהר הקדוש: "שעת אכילה (היא) שעת מלחמה". שכן, מאחר והאכילה הראשונה היתה באיסור, הנה כל אכילה ואכילה גורמת ליצר הרע להתעורר ולהילחם בנו.

על-כן, העצה היעוצה היא לעסוק בדברי תורה בשעת האכילה. שכן, עסק התורה הוא סגולה נפלאה להכניע את היצר, כמו ששנינו בגמרא (קידושין ל): "כך הקדוש ברוך הוא אמר להם לישראל: בני, בראתי יצר הרע, ובראתי לו תורה – תבלין. ואם אתם עוסקים בתורה, אין אתם נמסרים בידו".

נמצא שעל-ידי שאיש ישראל עוסק בתורה בשעת האכילה, מובטח לו ש"התבלין" הנה יכניע וינצח את היצר הרע של תאוות האכילה.

ועל זה רמז הכתוב (ויקרא א' ז): "ונתנו בני אהרן הכהן אש על המזבח", הנה "הכהן אש על המזבח", סופי תיבות שלחן, ותיבת "אש" רומזת לתורה כמו שנאמר: "מימינו אשדת למו", לומר לך שעל ידי אמירת דברי תורה על השלחן "שורפים" ומכניעים את הנחש הוא היצר הרע.

(וראוי להוסיף שהמלה "שלחן" היא אותיות לנחש – לומר לך, שכאשר האדם אוכל על שלחנו, מתעורר הנחש, הוא היצר הרע להילחם כנגדו. אך אם האדם לומד בדברי תורה על השלחן, נכנסת ה-ל' הרומזת על למוד לתוך ה"נחש", ונעשה מזה "שלחן", כמו שכתוב: "זה השלחן אשר לפני ה'").

ומעתה יאיר לנו להבין את דברי רשב"י: "שלשה שאכלו על שלחן אחד" – השלשה הם האדם, יצר הטוב ויצר

הָרַע. וּכְשֶׁאֵין הָאָדָם אוֹמֵר דְּבָרֵי תּוֹרָה, שֶׁהִיא הַתְּבַלְיָן וְהַסְּגוּלָּה לְהִתְגַּבֵּר עַל יִצְרַת הָרָע, אֵין הוּא יְכוּל לְהִתְגַּבֵּר עַל יִצְרָתוֹ, שֶׁכֵּן, **הַיִּצְרַת מְעוּרָר בּוֹ אֶת תְּאוֹת הָאֲכִילָה** (מֵעֵין חֲטָא עֵץ הַדַּעַת).

אָבֵל, "שְׁלֹשָׁה שְׂאֲכָלוּ עַל שְׁלֶחַן אֶחָד וְאָמְרוּ עָלָיו דְּבָרֵי תּוֹרָה", הִנֵּה עַל-יַדִּי עֶסֶק הַתּוֹרָה, הַנְּקָרָאת "טוֹב", זֹכָה הָאָדָם לְהַמְתִּיק אֶת **הַיִּצְרַת הָרָע** וְלְהוֹפְכּוֹ לְטוֹב. וְנִמְצָא, שֶׁאָדָם וְיִצְרַת הַטוֹב וְיִצְרַת הָרָע (שְׁנִמְתֵּק עַל-יַדִּי הַתּוֹרָה), עוֹבְדִים אֶת ה' יִתְבָּרֵךְ. וְזֶהוּ שְׂאֲמַר רִשְׁבִּי: "שְׁלֹשָׁה שְׂאֲכָלוּ עַל שְׁלֶחַן אֶחָד וְאָמְרוּ עָלָיו דְּבָרֵי תּוֹרָה, כְּאִילוֹ אֲכָלוּ מִשְׁלַחֲנוֹ שֶׁל מְקוֹם בְּרוּךְ הוּא." (עַל פִּי "אוֹרֵה שֶׁל תּוֹרָה" לְהַרְהֵ"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן) "וַיַּעֲלוּ בִּנְגָב וַיָּבֵא עַד חֲבֵרוֹן"

עַל הַפְּתוּב, "וַיַּעֲלוּ בִּנְגָב וַיָּבֵא עַד חֲבֵרוֹן", מִקִּשָּׁה הַגְּמָרָא (סוֹטָה ל"ד): "וַיָּבֵאוּ מִיַּבְעֵי לֵיהּ (= וַיָּבֵאוּ הָיָה צָרִיךְ לְכַתּוּב!) (אֵלָּא), אָמַר רַבָּא (הַפְּתוּב 'וַיָּבֵאוּ בְּלָשׁוֹן יַחֲיד) מְלַמֵּד שְׁפָרֵשׁ כְּלָב מַעֲצַת מְרַגְלִים, וְהַלָּךְ וְנִשְׁתַּטַּח עַל קַבְרֵי אֲבוֹת. אָמַר לָהֶם: אֲבוֹת הָעוֹלָם, בְּקִשּׁוֹ עָלֵי רַחֲמִים שְׂאֵנְצָל מַעֲצַת מְרַגְלִים."

וְהִנֵּה, בְּעֵנֶן זֶה שֶׁל הַשְּׁתַּטְחוֹת עַל קַבְרֵי הַצְּדִיקִים, כּוֹתֵב הַזֹּהַר הַקְּדוּשׁ (ח"ג ע' מֵתוֹרָגָם): "בְּשַׁעָה שְׂצָרִיךְ הָעוֹלָם לְרַחֲמִים, הַחַיִּים הוֹלְכִים לְנַפְשׁוֹת הַצְּדִיקִים, וְבוֹכִים עַל קִבְרָם... וְאֵז מֵתְעוֹרְרִים נַפְשׁוֹת הַצְּדִיקִים, וּמִתְאַסְפִּים וְהוֹלְכִים וּפוֹרְחִים לִישְׁנֵי חֲבֵרוֹן, שֶׁהֵם הָאֲבוֹת הַקְּדוֹשִׁים, וּמוֹדִיעִים לָהֶם אֶת צַעַר הָעוֹלָם... וְכָלֶם מְבַקְשִׁים רַחֲמִים עַל הַחַיִּים, וְהַקַּב"ה מְרַחֵם עַל הָעוֹלָם בְּשִׁבְלֵם (= בְּשִׁבְלֵי הַצְּדִיקִים), וְזֶהוּ שְׂאֲמַר שְׁלֵמָה: 'וְשַׁבַּח אֲנִי אֶת הַמֵּתִים שְׂכָבֵר מֵתוֹ'."

וּמֵבִיא הַזֹּהַר שֶׁם, מָה שֶׁהַקַּשָּׁה ר' יֵיסָא עַל רַבִּי חִזְקִיָּה: הָרִי כְּאֶשֶׁר הוֹלְכִים לְקַבְרוֹת הַצְּדִיקִים וּמִתְפַּלְלִים וּמְבַקְשִׁים עַל הַחַיִּים, יֵשׁ בָּזֶה מְשׁוֹם אִיסוּר (דְּבָרִים יח', יא') "וְדַרְשׁ אֵל הַמֵּתִים!" וְהַשִּׁיב לוֹ רַבִּי חִזְקִיָּה שְׁנֵי תֵרוּצִים עַל-כֵּן: "דַּרְשׁ אֵל הַמֵּתִים", הַכּוֹנֵה הִיא רַק עַל רִשְׁעֵי אוֹמְרוֹת הָעוֹלָם, אֲשֶׁר עוֹד בְּחַיֵּיהֶם נִקְרָאִים מֵתִים. מָה שְׂאֵין כֵּן יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם צְדִיקֵי אֲמֵת, וְאֵפִילוֹ בְּמִיתָתָם נִקְרָאִים חַיִּים, וְשַׁעֲלִיהֶם אָמַר שְׁלֵמָה הַמְּלֹךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם: "וְשַׁבַּח אֲנִי אֶת הַמֵּתִים שְׂכָבֵר מֵתוֹ". דְּהֵינּוּ, שְׁלֵמָה הַמְּלֹךְ מְשַׁבַּח אֶת אוֹתָם צְדִיקִים, שֶׁהִמִּיתוּ אֶת עַצְמָם בְּאִהְלָה שֶׁל תּוֹרָה, וְעַכְשָׁיו לְאַחַר מִיתָתָם הֵם קְרוּיִים חַיִּים.

וְתוֹרֹץ שְׁנֵי עֲנָה לוֹ רַבִּי חִזְקִיָּה, שְׂאוּמוֹת הָעוֹלָם, כְּאֶשֶׁר הֵם בָּאִים עַל קַבְרוֹת הַמֵּתִים, הֵם בָּאִים כְּדִי לְעוֹרֵר עַל עַצְמָן אֶת כַּח הַטּוֹמֵאָה שֵׁשׁ שָׁם. לְעוֹמֵת זֹאת, כְּאֶשֶׁר בָּאִים יִשְׂרָאֵל עַל קַבְרוֹת הַצְּדִיקִים, הֵם בָּאִים בְּתַשׁוּבָה וּבְשִׁבְרֵת הַלֵּב וּבְתַעֲנִיּוּת, כְּדִי שֶׁהַנִּשְׁמוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת תַּעֲלֶנָּה לְמַעֲלָה, לְפָנֵי כַּסָּא הַכְּבוֹד, כְּדִי לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עֲלֵיהֶם לְפָנֵי הַקַּב"ה. עַל-כֵּן אֵין זֶה אִיסוּר, "וְדַרְשׁ אֵל הַמֵּתִים", כִּיּוֹן שֶׁעִיקַר כּוֹנְתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל הוּא לַה' יִתְבָּרֵךְ.

וְיֵשׁ לוֹמֵר, שֶׁשְּׁפוּט הוּא שְׂמוּתָר לְלֶכֶת עַל קַבְרֵי הַצְּדִיקִים, שִׁיתְפַּלְלוּ לַה' בְּעַדֵּינוּ, שֶׁהָרִי מְבוֹאֵר בְּגִמְרָא (תַּעֲנִיּוֹת ח'), שֶׁכְּאֶשֶׁר נִעְצְרִים הַגְּשָׁמִים, וְאֵין הָאָדָם נֶעֱנֶה - "יִלְךְ אֶצֶל חֲסִיד שְׁבַדוֹר, וְיַרְבֵּה עָלָיו בְּתַפִּילָה". אִם כֵּן, וּמוֹתָר לְלֶכֶת לְצְדִיקִים בְּעוֹדָם בְּחַיִּים, כְּדִי שִׁיתְפַּלְלוּ לַה' בְּעַדֵּינוּ, לָמָּה שִׁיְהִיָּה אִיסוּר לְלֶכֶת לְצְדִיקִים לְאַחַר פְּטִירָתָם, כְּדִי שִׁיתְפַּלְלוּ עֲלֵינוּ? וְהִלָּא כְּתוּב בְּגִמְרָא (בְּרַכּוֹת יח'), שֶׁ"גְּדוֹלִים צְדִיקִים בְּמִיתָתָן יוֹתֵר מִבְּחַיֵּיהֶן". אוּלָּם, כְּדִי שֶׁלֹּא לְעַבּוֹר עַל אִיסוּר "וְדַרְשׁ אֵל הַמֵּתִים", כְּתוּב בְּמִשְׁנַת בְּרוּךְ (תַּקִּפִּי"א כ"ז): "בֵּית הַקַּבְרוֹת - מְקוֹם מְנוּחַת הַצְּדִיקִים. (וְעַל-כֵּן) וְהַתַּפִּלָּה נִתְקַבְּלָה שָׁם יוֹתֵר. אַךְ, אֵל יִשִּׁים (הָאָדָם אֶת) מִגְּמָתוֹ נֶגֶד הַמֵּתִים, אֵד(=אֵלָּא) יִבְקֵשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שִׁיתֵן עָלָיו רַחֲמִים בְּזְכוֹת הַצְּדִיקִים שׁוֹכְנֵי עַפְרָא... וְיִתֵּן צְדָקָה קוֹדֵם שִׂיאֵמַר הַתַּחֲיִנוֹת."

"וְהַנְּפֹשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בֵּיד רַמָּה מִן הָאֲזָרַח וּמִן הַגֵּר אֶת ה' הוּא מְגַדֵּף וְנִכְרַתָּה הַנְּפֹשׁ הַהוּא..."

מוֹבָא מַעֲשֵׂה שְׂאֲרַע אֶצֶל הַגַּה"ק רַבֵּנוּ נִסִּים בֵּיתְאָן זִיע"א מְהַעִיר גִּירָבָא שְׁבַתוֹנִיָּסִיָּה. הָרַב זצ"ל הָיָה יוֹשֵׁב עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעַבּוּדָה. לְפִרְנוֹסָתוֹ הָיָה קוֹנֵה צָמֵר, וְנוֹתֵן לְאַחַר מִן הָעַרְבִים לְאַרוּג מִמֶּנּוּ בְּד לְטְלִיתוֹת. הָעַרְבֵי הָיָה מְבִיא לָרַב אֶת הָאָרִיגִים, וְהָרַב הָיָה מוֹכְרֵם וּמִתְפָּרְנֵס בְּדוּחֵק רַב, וּבְלַבֵּד שְׂיוֹכַל לְהַמְשִׁיךְ וּלְהַגוֹת בְּתוֹרָה יוֹם יוֹם. יוֹם אֶחָד פָּנוּ אֲנָשִׁים חֲשׁוּבִים מֵהַקְּהִילָה לָרַב, וְהוֹדִיעוּ לוֹ: דַּע לָךְ, שֶׁהָעַרְבֵי מְרָמָה אוֹתָךְ! הוּא גוֹנֵב מִמֶּךָ צָמֵר, וּמוֹכְרוֹ. שֶׁכֵּן, אֵין הוּא מְשַׁתְּמֵשׁ בְּכָל הַצָּמֵר לְאַרְיַגַת הַטְּלִיתוֹת.

אֵךְ הָרַב מֵאֵן לְהִטּוֹת אֲזוֹן לְדִיבָה, וְהָאֵמִין לְעַרְבֵי שְׂאִינוּ מוֹעֵל בְּאֵמוֹן, וְאִינוּ שׁוֹלַח יָד. בְּרֵם, הָרַיְנוּנִים לֹא פָּסְקוּ. דוֹרְשֵׁי טוֹבָתוֹ שֶׁל הָרַב בָּאוּ שׁוֹב וְהַעִידוּ שֶׁהָעַרְבֵי מוֹכְרֵי מִן הַצָּמֵר, וְהַבִּיאוּ שְׂמוֹת קוֹנִים, מוֹעֲדִים וּמְחִירִים, וְנִיכְרִים דְּבָרֵי אֲמֵת. קָרָא הָרַב לְעַרְבֵי. וְהָלָה כְּמוֹבֵן שֶׁהַכְּחִישׁ מִכָּל וְכָל אֶת הַדְּבָרִים, וְאֵף נִשְׁבַּע בְּכָל הַקְּדוּשׁ לוֹ, וְעוֹד זָעַק חֲמַס עַל הַחֲשָׁד בְּכַשְׂרִים וְהַטְּלַת הָרַבֵּב בּוֹ. אָמַר לוֹ הָרַב: אֵף אֲנִי לֹא הָאֵמְנָתִי לְמוֹצִיאֵי הַדִּיבָה, וְגַם כְּעַתָּה, אֲנִי מְשׁוֹכְנֵעַ בְּרַעְתְּךָ. לְפִיכֵן, לֹא אֶחָדֵל לְסַחוֹר עִמָּךְ. מִיֵּד נִהְרֻ פְּנֵינוּ שֶׁל הָעַרְבֵי... אָבֵל - הוֹסִיף הָרַב וְאָמַר - מִכִּיּוֹן שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ בְּאַלְקִים, אֵף אֲנִי אֶמְסוֹר לְפָנֵי הָאֵלְקִים אֶת דִּינִי. אִם אֶמְנָם מְעַלְתָּ בְּצָמֵר וּמְכַרְתָּ מִמֶּנּוּ, יַעֲנִישְׁךָ הָאֵלְקִים כְּרַשְׁעֶתְךָ. וְאִם שָׂקַר הָעֲלִילוֹת עָלֶיךָ, לֹא יִקְרָה לָךְ כְּלוֹם! מִן הַשְּׂמִים יוֹכִיחוּ עִם מִי הַצֵּדֵק. לֹא תִמּוּ שְׁלֹשָׁה יָמִים, וְהָעַרְבֵי מֵת מֵיַתָּה חֲטוּפָה. נִרְעֵשׂוּ הַכָּל. הַקּוֹנִים בָּאוּ וְהוֹדוּ שֶׁקֵּנוּ סַחוּרָה גְנוּבָה. הוֹבְרָר, מַעַל לְכָל סָפֵק, שֶׁהָעַרְבֵי מַעַל, וְשֵׁם שְׂמִים הַתְּקַדָּשׁ בְּקַרְבַּ תוֹשְׁבֵי הַמְּקוֹם, יְהוּדִים וְעַרְבִים כְּאַחַד. שְׁבַת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! לְשִׁמּוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילּוֹן!

"מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי"

פְּרֻשֵׁת הַשְּׁבוּעַ: שְׁלַח-לְךָ אֶל שְׂדֵי יִתְּנוּ לָכֶם רְחֻמִּים "ראשי תיבות **"ישראל"** **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 19:16**

ערש"ק כה' סיון תשע"ח (8.6.18) **bnai-zion.com** (ר"ת 21:13) **יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 20:30**

הַפְּטָרָה: "וישלח יהושע" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בני ציון"

"ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש מקושש עצים ביום השבת"

מבואר ב"תוספות" (בפא בתרא קיט'), שלמרות שמקושש העצים, עבר עבירה חמורה, הרי שפונתו היתה טהורה. הא כיצד?

והסביר ה"תוספות" ואמר, שלאחר **חטא המרגלים**, דנו ישראל בינם לבין עצמם, והחליטו, כי מאחר ובעקבות **החטא** נגזר עליהם שלא להיכנס לארץ ישראל, הרי אין הם מחויבים יותר במצות. על-כן קם המקושש **וחלל** שבת בכונה, כדי שיהרג, ויראו אחרים ויראו, ויבינו שאין הם פטורים מן המצות.

אולם, ברור הוא שהמעשה הוא שקובע ולא הכונה, שהרי אנו נמצאים בעולם העשייה – ולכן נגזר על מקושש העצים עונש **מות בסקילה**, על **שחלל** את השבת.

וצריך לדעת שחז"ל אומרים, שהמקושש עצים **חלל** את השבת השניה ברציפות. שכן, היה זה לאחר **חילול** השבת של לקיטת המן בשבת. ומאחר ואמר רבי יוחנן בשם רשב"י: "אלמלי ישראל משמרים שתי שבתות כהלכתן (ברציפות) – מיד נגאלים". הנה, לצערנו בעון מקושש העצים נדחתה הגאולה, שהרי בני ישראל **חללו** שתי שבתות ברציפות (לקיטת המן בשבת, והמקושש עצים בשבת). ועל-כן כמה חיבים אנו בשמירת ובחיווק השבת בישראל, שמלבד שהיא מקור הברכה, הרי היא גם מקרבת את הגאולה העתידה.

וראיתי לנכון להביא כאן את מעלת השבת, כפי שמבואר בגמרא (פסחים קא, מתורגם): "אמר שמואל: אין קידוש אלא במקום סעודה... אמר לו רב ענן בר תחליפא, הרבה פעמים הייתי עומד לפני שמואל, וירד מלמעלה לארץ, כדי לקדש במקום סעודה".

וצריך להבין ענין זה. שכן, מהיכן ירד שמואל כדי לקדש "במקום הסעודה"?

ה"תפארת שלמה" (שבת ד"ה) מסביר, ששמואל היה עולה בליל שבת לעולמות העליונים. ואחר-כך, בשעת הקידוש, היה נוחת מעולמות אלו לארץ, כדי לקדש לעם הבאים לשמוע קידוש, כמו שכתוב: **ונקדשתי בתוך בני ישראל** – בתוך בני ישראל, ולא בתוך המלאכים.

שואל על-כך הרה"ק פניחס פרידמן: מה ראה שמואל לעלות דוקא בערב שבת לעולמות העליונים, ואחר-כך לנחות על הארץ, כדי לקדש במקום הסעודה?

ומשיב הרה"ק פניחס פרידמן, ואומר: הנה, שנינו בגמרא (ביצה טז'): "אמר ריש לקיש: **נשמה יתרה** נתנה בו באדם בערב שבת, ובמוצאי שבת נוטלין אותה ממנו, שנאמר: 'שבת וינפש' – פיון ששבת, **וי אבדה נפש**". ("וינפש", אותיות **וי נפש**).

ותמהו המפרשים על-כך. שכן, ענין זה של **"וי אבדה נפש"**, הוא רק במוצאי שבת, כאשר הנשמה יתרה מסתלקת מן האדם. אבל, בכניסת השבת לא אבדה הנפש, אלא אדרבא, אז מקבל האדם את הנשמה יתרה, **שמאירה** את נשמתו. אם כן, מדוע נרמז ענין זה של הסתלקות הנשמה יתרה כבר בכניסת השבת? (כמו שכתוב: "וביום השביעי שבת וינפש" – פיון ששבת, **וי אבדה נפש**).

ויש לבאר ענין זה על-פי הידוע, שאם לא היה אדם הראשון **חוטא** בעץ הדעת, היה חי לעולם, כפי שכתוב (בראשית ב, ו'): "ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו כי ביום אכלך ממנו מות תמות". וכתב על-כך ה"אור החיים" הקדוש, בלשון קודשו (בראשית ג, יד'): "יש לך לדעת, כי אם לא היה אדם אוכל מעץ הדעת, היה מצוי בעולם הזה ובעולם העליון כאחת, כאדם הדר בבית ובעליה (=קומה שניה). **וכשתטא** נגשם (=הפך גשמי), ואינו יכול לדור בשניהם יחד (בעולם הזה ובעולם העליון), אלא בעולם הזה בפני עצמו, וכשירצה לעלות עליה (=לעולם העליון), צריך השתנות הגשם (=הגוף), (ו) היא **מיתת** האדם".

וממשיך ואומר הרה"ק פינחס פרידמן, והנה כבר למדנו, ששבת היא מעין העולם הבא, כפי שאומרת הגמרא (ברכות נו'): "שבת (היא) אחד מששים לעולם הבא". וכתב ה"תורת חיים" (עירובין יט), שמטעם זה אנו מקדשים על היין, כנגד היין המשומר שעתידי הקב"ה להשקות את הצדיקים. ומטעם זה אוכלים אנו בשר ודגים, כנגד שור הפר והלוייתו, שעתידי הקב"ה להאכיל את הצדיקים.

אולם, כדי שנוכח לגאולה העתידה, צריך קודם לתקן את חטא אדם הראשון, כדי שלעתידי לבוא תבטל המיתה מן העולם, והמצב יחזור להיות כפי שהיה טרם שחטא אדם הראשון, כמו שהתנבא ישעיה הנביא (כח, ח): "בלע המות לנצח" – דהינו, שיבלע/יעלם המות לנצח.

ומעתה יש לומר, שמטעם זה הוריד לנו הקב"ה נשמה יתרה מהעולם העליון בכל שבת (שהיא מעין העולם הבא), שנכנסת לתוך הגוף בערב שבת ומסתלקת ממנו במוצאי השבת, מבלי שנחוש שום צער של מיתה, כפי שמרגיש האדם כאשר הוא מת ונשמתו עוזבת אותו. וכל זה כדי להראות לנו דוגמא חיה ומוחשית, שכך באמת נזכה לחיות בשני העולמות – בעולם הזה ובעולם הבא, כאדם שדר בבית ויש בו עליה/קומה נוספת.

(חיים בעולם הזה בתוך הגוף, וכאשר נרצה לעלות למעלה לעולמות העליונים, תצא הנשמה מן הגוף לעלות למעלה בלי שום צער של פירוד שלה מהגוף. וכשנרצה לחזור לעולם התחתון, תחזור הנשמה לגוף, בדיוק כאדם הגר בבית עם שתי קומות, והוא עולה ויורד בביתו כאשר יחפוץ וירצה).

בענין זה מחדש הגה"ק מהרי"ל דיסקין חידוש גדול ואומר ("כי תשא"), שהנשמה היתרה לא חטאה ולא נפגמה בחטא עץ הדעת. שהרי, חטא אדם הראשון היה ביום הששי, קודם שבת, (שאז לא היתה הנשמה היתרה בתוך גוף אדם הראשון). על-כן, אין לנשמה היתרה כל צער של עזיבת הגוף במוצאי שבת, שהרי מעולם לא נגזרה עליה גזירת המיתה, ולכן היא עולה ויורדת מהעולם הזה לעולם הבא בלי שום צער של המיתה.

מעתה יאיר לנו להבין את מאמר ריש לקיש: "נשמה היתרה נתנה בו באדם בערב שבת, ובמוצאי שבת נוטלין אותה ממנו, שנאמר: 'שבת וינפש' – כיון ששבת, וי אבדה נפש".

ושאלנו, הרי רק במוצאי השבת עוזבת אותנו הנשמה היתרה, ומדוע, אם כן, נרמז ענין זה של הסתלקות הנשמה היתרה כבר בכניסת השבת?

על זה עונה הרה"ק פינחס פרידמן ואומר: דוקא בכניסת הנשמה היתרה לגוף בערב שבת, צריך האדם לשים לב: הרי זאת הנשמה שעזבה אותי במוצאי שבת שעברה בלי שום צער של מיתה, והנה עתה היא חוזרת אלי לתוך הגוף. והלא כך יהיה לעתידי לבוא, שאז יתוקן חטא עץ הדעת, שאז הנשמה תוכל לעלות מעולם לעולם, בלי צער של מיתה. על-כן ישים האדם לבו לתקן בתשובה את חטא עץ הדעת, שהרי כל הנשמות חטאו בהיותן כלולות בתוך אדם הראשון, וגם הוא צריך לתקן.

לפי זה יש לומר, ששמואל, בגדל קדושתו, תקן בשבת, על-ידי הקידוש על היין, את חטא עץ הדעת. (שהרי החטא היה ביין, כמו שמובא במדרש (בראשית רבה יט, ה): "חנה) סחטה ענבים ונתנה לו" (=לאדם הראשון).

על-כן זכה שמואל להיות בשבת בעולמות העליונים, כפי שיהיה לעתידי לבוא, שאז יחיה האדם בשני העולמות, כאדם הדר בבית עם עליה (=קומה שניה). ולכן, כאשר רצה לקדש, "ירד מלמעלה (=מהעולמות העליונים) לארץ, כדי לקדש במקום סעודה". (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן) "שלח לך אנשים ויתרו את ארץ כנען..." (יג' ב')

הגאון רבי יצחק אלחנן מקובנה אמר פעם באוני תלמידיו: צאו וראו, מה גדול החטא שהאדם חוטא נגד עמו! הנה מצינו, שהקב"ה מחל לבני דור המדבר על כמה חטאים חמורים שחטאו נגדו: חטאו בעגל – נמחל להם. חטאו במתאוננים – כשבקשו לאכל בשר תאנה – ונמחל להם. וכשחטאו לאחר מכן ישראל במחלוקת קרח – שוב זכו למחילה על חטאם הכבד. ורק על עון המרגלים, שהוציאו דבה רעה על הארץ, ובקשו להשיב את העם מצרימה, לא מחל ה' לישראל, אלא גזר על יוצאי מצרים: "במדבר הזה יפלו פגריכם".

מכאן נמצאנו למדים – הטעים רבי יצחק אלחנן – שבכל העבירות שבעולם מועילה תשובה לחוטא – הן בעבירות שבין אדם למקום (=לה'), והן בעבירות שבין אדם לחברו. ורק לחטא שאדם חוטא נגד עמו – אין כפרה לעולם, ואין מועילה לו אפילו חרטה גמורה ותשובה שלימה. ללמדך, שאין בעולם חטא גדול מן הפגיעה בעם ישראל, שהוא עם ה'... שבת שלום לכל בית ישראל!

נא לשמור על קדושת הגיליון!

"מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי"

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ: שְׁלַח-לְךָ אֶל שְׂדֵי יִתְּנוּ לָכֶם רְחִימִים "ראשי תיבות "ישראל" **כְּנִיסַת הַשְּׁבֻעַ: 19:16**

ערש"ק כה' סיון תשע"ח (8.6.18) **bnai-zion.com** (ר"ת 21:13) **יְצִיאַת הַשְּׁבֻעַ: 20:30**

הַפְּטָרָה: "וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצַת עַל כַּנְּפֵי בְּגָדֵיהֶם"

שְׁנִינּוּ בַּגְּמָרָא (מְנַחֵת מַג): "רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אָמַר: כָּל (אָדָם) שֵׁישׁ לוֹ תְּפִילִין בְּרֵאשׁוֹ וְתְּפִילִין בְּזֵרוּעוֹ, וְצִיצִית בְּבִגְדוֹ, וּמְזוּזָה בְּפֶתְחוֹ – הַכֹּל בְּחִיזוּק שְׁלֵא יִחְטָא, שְׁנֵאמַר: 'וְהַחוּט הַמְּשַׁלֵּשׁ לֹא בְּמַהֲרָה יִנְתַּק', וְאָמַר: 'חֲנָה מְלֶאֱךָ ה' סָבִיב לִירְאָיו וַיִּחְלְצֵם".

הֵנָּה, רוֹאִים אָנּוּ מִכָּאן, שֶׁכָּל הַמְּקָיִם שֶׁלֹּשׁ מִצְוֹת אֵלּוּ – תְּפִילִין, צִיצִית וּמְזוּזָה – יֵשׁ לוֹ שְׁמִירָה שְׁלֵא יִחְטָא. וְכַפִּי שְׁאוּמֵר הַרְמַב"ם, בְּסִפְרוֹ "הֵיד הַחֻזְקָה", שֶׁמְקִיּוֹם מִצְוֹת אֵלּוּ נִבְרָאִים מְלֶאֱכִים, הַשּׁוֹמְרִים עַל הָאָדָם שְׁלֵא יִחְטָא, וְכַדְבְּרֵי קוֹדְשׁוֹ (הַלְכוּת תְּפִילִין וּמְזוּזָה ו', יג): "...כָּל מִי שֵׁישׁ לוֹ תְּפִילִין בְּרֵאשׁוֹ וּבְזֵרוּעוֹ וְצִיצִית בְּבִגְדוֹ וּמְזוּזָה בְּפֶתְחוֹ – מוּחְזָק הוּא שְׁלֵא יִחְטָא, שֶׁהָרִי יֵשׁ לוֹ מִזְכִּירֵין רַבִּים, וְ...הֵם הַמְּלֶאֱכִים שֶׁמְצִילִין אוֹתוֹ מִלְּחַטוֹא, שְׁנֵאמַר: 'חֲנָה מְלֶאֱךָ ה' סָבִיב לִירְאָיו וַיִּחְלְצֵם".

נִמְצָאנוּ לְמִדֵּים מְכַל זֶה, שֶׁהַמְּקָיִם ג' מִצְוֹת אֵלּוּ – תְּפִילִין, צִיצִית וּמְזוּזָה – "מוּחְזָק הוּא שְׁלֵא יִחְטָא". וְלִכֵּן, גְּדוּלָּה מְעַלֵּת הַנְּעֵר, הַנִּכְנָס לְעַל הַמִּצְוֹת. שְׁכֵן, לְפָנֵי יוֹם "בְּרַ הַמִּצְוָה" יֵשׁ לִילֵד רַק ב' מִצְוֹת: צִיצִית בְּבִגְדוֹ וּמְזוּזָה בְּפֶתְחוֹ. וְעֵדִין חֲסֵרָה הַחֻזְלִיָּה הַשְּׁלִישִׁית – מִצְוֹת הַתְּפִילִין, בְּרֵאשׁוֹ וּבְזֵרוּעוֹ. אוּלַּם, כְּאֲשֶׁר נִכְנָס הַנְּעֵר לְעַל הַמִּצְוֹת, וּמְנִיחַ גַּם תְּפִילִין, הֵנָּה, יֵשׁ לוֹ אֵת כָּל שְׁלֹשׁ הַמִּצְוֹת, אֲשֶׁר עַל-יָדֵן מוּבְטָח לוֹ שְׁלֵא יִחְטָא (בְּבַחֲיִנַת "וְהַחוּט הַמְּשַׁלֵּשׁ לֹא בְּמַהֲרָה יִנְתַּק" קִהְלַת ד', יב).

עַל-פִּי זֶה יוֹבֵן, מָה שֶׁשְׁנִינּוּ בַּגְּמָרָא (עִירוּבִין יג): "תְּנוּ רַבָּנִין: שְׁתֵּי שָׁנִים וּמִחְצָה נִחְלָקוּ בֵּית שְׁמַאי וּבֵית הֵלֵל. הֵלֵלוּ אוּמְרִים: נַח(=עֲדִיף) לוֹ לְאָדָם שְׁלֵא נִבְרָא יוֹתֵר מִשְּׁנִבְרָא, וְהֵלְלוּ אוּמְרִים: נַח(=עֲדִיף) לוֹ לְאָדָם שְׁנִבְרָא יוֹתֵר מִשְּׁלֵא נִבְרָא. (לְבַסוּף) נִמְנָנוּ וּגְמָרוּ, שְׁנַח(=עֲדִיף) לוֹ לְאָדָם שְׁלֵא נִבְרָא יוֹתֵר מִשְּׁנִבְרָא. וְצָרִיכִים אָנּוּ לְהַבִּין מָה פּוֹנֵת חוֹ"ל בַּגְּמָרָא בְּאוּמְרָם "נִמְנָנוּ וּגְמָרוּ"? וּמְדוּעַ "נַח(=עֲדִיף) לוֹ לְאָדָם שְׁלֵא נִבְרָא"?

אוּמֵר עַל-כֵּךְ הַמַּהֲרַש"א: "נִמְנָנוּ" הוּא מְלֶשׁוֹן מִנִּין – שְׁעָמְדוּ חוֹ"ל עַל מִנִּין(=מִסְפָּר) הַמִּצְוֹת, וְרָאוּ שְׁבַתְרִי(ג=613) הַמִּצְוֹת שֶׁנִּתְּנוּ לְיִשְׂרָאֵל, יֵשׁ שֵׁס"ה(=365) מִצְוֹת "לֹא תַעֲשֶׂה", וּרְמ"ח(=248) מִצְוֹת "עֲשֵׂה". וְלִכֵּן, אַחֲרֵי שְׁנִבְרָא הָאָדָם, הוּא יְכוּל לְקַיֵּם אִמְנָם אֵת כָּל רְמ"ח(=248) מִצְוֹת "עֲשֵׂה", אֲבָל מִצְד שְׁנֵי הוּא עֲלוּל גַּם לְעַבֹּר חֵס וְחֻלְיָה עַל שֵׁס"ה(=365) מִצְוֹת "לֹא תַעֲשֶׂה". וּמֵאַחֵר וּמִצְוֹת "לֹא תַעֲשֶׂה" מְרֻבּוֹת מִמִּצְוֹת הַ"עֲשֵׂה", סִיכּוּי לְחַטוֹא גְּדוּלִים יוֹתֵר.

עַל-כֵּן "נִמְנָנוּ וּגְמָרוּ" – לְאַחַר שֶׁמְנּוּ אֵת מִסְפָּר מִצְוֹת "לֹא תַעֲשֶׂה" לְעוֹמֵת מִצְוֹת "עֲשֵׂה", גְּמָרוּ/הַחֲלִיטוּ שְׁנַח(=עֲדִיף) לוֹ לְאָדָם שְׁלֵא נִבְרָא, כִּיּוֹן שְׁאֵז לְפָחוֹת לֹא יוּכַל לְעַבֹּר עַל מִצְוֹת הַ"לֹא תַעֲשֶׂה". וְתַמְהוּ עַל-כֵּךְ הַמְּפָרְשִׁים: הָרִי הַקַּב"ה הוּא תְּכַלִּית הַטוֹב, וְדֶרֶךְ הַטוֹב הִיא לְהִיטִיב עִם אַחֲרִים. אִם כֵּךְ, אֵיךְ יִתְכַן שֶׁהַקַּב"ה בְּרָא אֵת הָאָדָם, כֵּךְ שִׁסְכּוּי לְחַטוֹא גְּדוּלִים יוֹתֵר?

אֲלֵא, יֵשׁ לוֹמֵר, שֶׁהָרִי לְמִדְנּוּ, שֶׁהַמְּקָיִם ג' מִצְוֹת אֵלּוּ – תְּפִילִין, צִיצִית וּמְזוּזָה – "מוּחְזָק הוּא שְׁלֵא יִחְטָא". אִם כֵּךְ, נִמְצָא, שֶׁלְּאַחַר שֶׁנַּעֲשֶׂה הָאָדָם "בְּרַ מִצְוָה", וּמְקִיּוֹם אֵת מִצְוֹת תְּפִילִין, הֵנָּה כְּבָר אֵז נַח לוֹ שְׁנִבְרָא, כִּיּוֹן שְׁמוּבְטָח לוֹ שְׁלֵא יִחְטָא, וְלֹא יַעֲבֹר עַל מִצְוֹת "לֹא תַעֲשֶׂה". וְמָה שֶׁנִּמְנָנוּ וּגְמָרוּ חוֹ"ל, שְׁנַח(=עֲדִיף) לוֹ לְאָדָם שְׁלֵא נִבְרָא, הוּא רַק אִם אֵין הוּא מְקִיּוֹם ג' מִצְוֹת אֵלּוּ.

עֲנִין זֶה מֵאִיר לָנוּ מָה שֶׁכְּבָר לְמִדְנּוּ מְדַבְּרֵי הוֹהָר הַקְּדוּשׁ ("מִשְׁפָּטִים", דף צח), שֶׁבִּיּוֹם "בְּרַ הַמִּצְוָה" מְכַנִּים הַקַּב"ה בְּאָדָם אֵת הַנְּשֻׁמָּה, וְאוּמֵר עֲלָיו: "בְּנֵי אֲתָה, אֲנִי הַיּוֹם יִלְדֶתִיךָ".

וְצָרִיכִים אָנּוּ לְהַבִּין עֲנִין זֶה, מְדוּעַ רַק בִּיּוֹם הַ"בְּרַ מִצְוָה" מְקַבֵּל הָאָדָם אֵת הַנְּשֻׁמָּה? אֲלֵא, יֵשׁ לוֹמֵר, שֶׁהַיּוֹת וּבִיּוֹם בְּרַ הַמִּצְוָה, כְּאֲשֶׁר מִתְּחִיל הַנְּעֵר לְהַנִּיחַ תְּפִילִין, כְּבָר יֵשׁ לוֹ ג' מִצְוֹת – תְּפִילִין,

ציצית ומזוזה – שאז מובטח לו שלא יחטא (שהרי המלאכים שנבראים ממצות אלו שומרים עליו שלא יחטא). לכן, נמצא, כי רק ביום בר המצוה מתגלה לאדם שנתח לו שנברא. ואם כך, ראוי הוא לקבל את הנשמה הטהורה, כיון שאז מובטח לו שיוכל לשמור עליה, כפי שקבל אותה מהקב"ה. (וימאחר וכניסת הנשמה לאדם היא בבחינת בריאה מחדש, אומר עליו הקב"ה "בני אתה, אני היום ילדתיך").

ענין זה מבאר לנו גם מה שאמרו חז"ל הקדושים, שמצוה מן המובחר לעשות סעודה ביום בר המצוה, כפי שמביא ה"מגן אברהם" (או"ח סימן רכ"ה), ש"מצוה על האדם לעשות סעודה ביום שנעשה בנו בר מצוה, פיוס שנכנס לחופה...".

וכן כתב ה"קב ישר" (פרק א'): "חביב מאד לפני הקב"ה, כשרואה שהאב שמח על שזכה להגיע את בנו לחיוב קיום המצות. ועל-כן, חיוב גדול לעשות שמחה ומשתה באותו יום, כי יש נחת-רוח להקב"ה...".

ויש לומר, שהטעם לכך שביום בר המצוה עושים סעודת שמחה הוא, שלמרות שביום זה מתחייב בר המצוה בכל תרי"ג המצות – וכפי שלמדנו, נמנו וגמרו חז"ל, שנתח(=עדיף) לו לאדם שלא נברא יותר משנברא, שכן, מרובות יותר מצות "לא תעשה" ממצות "עשה" – אולם, מאחר וביום זה מקיים הוא את מצות התפילין, הנה כבר נח לו שנברא, כי יש לו את ג' המצות – תפילין, ציצית ומזוזה – השומרים עליו שלא יחטא, ועל-כך צריך הוא לשמוח בסעודת מצוה. (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן) "שלח לך אנשים ויתרו את ארץ כנען... כל נשיא בהם" (יג' ב')

מעיר כאן הצדיק רבי משה חיים (בן בתו של הבעש"ט), בספרו "דגל מחנה אפרים": במלה "נשיא" אתה מוצא את האותיות "יש" ואת האותיות "אין". דבר זה בא לרמז, שקיימים שני סוגים של נשיאים. יש נשיא, שהוא בבחינת "יש" – מתרברב ומתהדר בתפקידו הרם, ומדגיש בכל הזדמנות את חשיבות מעמדו ורום מעלתו. לעומת זאת, יש נשיא שהוא בבחינת "אין", וחרף תפקידו הרם, נשאר איש ענו וצנוע בהליכותיו עם הבריות. נשיא כזה היה משה רבנו, שעליו מעידה התורה הקדושה, בסוף פרשת "בהעלתך": "והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה". וממשיך בעל "דגל מחנה אפרים", ואומר: נשיא, המחזיק עצמו כ"אין" – ענו וצנוע – הוא למעשה "יש", דגול מרובה ואהוב על בני עמו. אבל נשיא המחזיק עצמו כ"יש" – תקיף ובעל שררה – הוא למעשה "אין" – ואינו זוכה לכבוד ולהערכה אצל נתיניו...

"שלח לך אנשים ויתרו את ארץ כנען... (יג' ב')

שואלים המפרשים, מדוע הקב"ה נתן יד חופשית למשה רבנו לשלוח את המרגלים, כדברי רש"י: "שלח לך" – לדעתך, אני איני מצוה לך. אם תרצה – שלח". והרי הקב"ה צופה ויודע הכל מראש, ויודע את הנזק והבכיה לדורות שיצמחו כתוצאה משילוח המרגלים. אם כן, מדוע לא מנע ה' לתברך במפורש את שילוח המרגלים? אלא, אומר מרן הגר"ע יוסף שליט"א, שעם כל הצער והפאב שנגרם לאבותינו בדור המדבר, וכמו שכתוב "במדבר הזה יתמו ושם ימתו...". – מכל מקום כדאי היה להם להישאר ארבעים שנה במדבר, וללמוד תורה מפי משה רבנו בכבודו ובעצמו. וכל התורה שלמדו נחרטה עמוק בלבם, כיון שלא הייתה להם שם דאגה של אכילה, שתיה וביגוד, וכמו שכתוב: "שמלתך לא בלתה מעליך ורגלך לא בצקה זה ארבעים שנה". וזכרו את הלימוד בצורה נפלאה כיון ששתו מבארה של מרים, שכל השותה ממנה אינו שוכח את תלמודו, והלימוד הזה השפיע לא רק לדורם, אלא לדורי דורות.

ובענין סגולת בארה של מרים הנביאה מסופר על האר"י הקדוש, שכשהתחיל ללמד את רבי חיים ויטאל את חכמת הקבלה, ורבי חיים לא תפס את אחד הבאורים מתמת עמק הענין, אמר האר"י לרבי חיים, שילכו יחד לימה של טבריה, וישתה מבארה של מרים. כשהגיעו לימה של טבריה, הבחין האר"י בבארה של מרים (בתוך הפיגרת), ואמר לתלמידו שישאב מים וישתה. ומאז ששתה רבי חיים ויטאל מבארה של מרים, קלט את כל הגילויים שגלה לו האר"י הקדוש.

ומעתה נבין את מעלת עם ישראל, שזכו ללמוד ממשה רבנו את כל התורה, והיתה להם בארה של מרים, וכל מה שלמדו נקלט היטב במוחם. ועל-כן אמר הקב"ה, שכל הסבל והתוצאה הקשה והמרה הם שוים וכדאיים, אבל בעיקר שעם ישראל ילמדו תורה ממשה רבנו – ולכן לא מנע הקב"ה ממשה רבנו מלשלוח את המרגלים.

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!

"מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי"

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ: שְׁלַח-לְךָ אֶל שְׂדֵי יִתְּנוּ לָכֶם רְחִמִים "ראשי תיבות **"ישראל"** **כְּנִיסַת הַשְּׁבֹט: 19:16**

ערש"ק כה' סיון תשע"ח (8.6.18) **bnai-zion.com** (ר"ת 21:13) **יְצִיאַת הַשְּׁבֹט: 20:30**

הַפְּטָרָה: "וישלח יהושע" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בני ציון"

"בבאכם אל הארץ אשר אני מביא אתכם שמה והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה לה"

על הכתוב בפרשה, "בבאכם אל הארץ אשר אני מביא אתכם שמה והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה לה", אומר ה'עבודת ישראל" (המגיד הקדוש מקווננין, בשם רבי זושא מאניפולי) זיע"א, כי הסיבה שהקב"ה ברא את האדם, כך שלא יוכל להתקיים בלי מאכל ומשקה היא, כדי שהאדם, על-ידי אכילתו, יעלה (=יתקן, על-ידי הברכה שנקבעה לכל מאכל ומשקה) את **ניצוצי הקדושה** (=המגולגלים) בתוך המאכלים. (וזהו שפרש הבעש"ט הקדוש זיע"א את הפסוק (תהילים קז, ה): "רעבים גם צמאים, נפשם בהם תתעטף" – כלומר, מה שברא הקב"ה בני אדם – שיהיו "רעבים גם צמאים", ולא יוכלו להתקיים בלי אכל – הוא בגלל ש"נפשם בהם תתעטף" – מכיון שבתוך המאכל מתעטפים ניצוצי קדושה).

וכפי דבריו הקדושים של ה'עבודת ישראל" ("שלח לך"): "כשהאדם אוכל בתאוותו לפי דמיונו, ש(הרי) אי-אפשר לחיות בלא אכילה ושתיה, בודאי מן הנמנע שירים **ניצוצי הקדושה** שבתוך המאכל למעלה. רק אם האדם חכם ומשפיל על דבר, ואומר בלבו, 'הלא בודאי אם הבורא ברוך הוא, רצה שנגחיה בלי אכילה, בודאי היה אפשר להתקיים כמו עתה. אלא שהבורא ברוך הוא, רצונו להחיות נפש כל חי על-ידי אכילה, ועל-ידי כך אני מוכרח לאכול בקדושה ובטהרה, ש(אז) אני עושה רצונו בכך. ואז יש בפה האדם להרים **ניצוצין קדישין** לשורשם, וזה פירוש הפסוק 'בבאכם אל הארץ'. דהינו, (בבאכם) אל הארציות, תדעו נאמנה 'אשר אני מביא אתכם שמה' – כי אני הבאתי אותך לזה. (שפן), הרעבון והצמאון מאת השם יתברך, והשביעה גם כן מאתו, אז 'והיה באכלכם מלחם הארץ תרימו תרומה לה", תגביהו **הניצוצין קדישין** למעלה".

וממשיך ה'עבודת ישראל" לפרש את המשך הכתוב, "ראשית ערסתכם חלה תרימו תרומה", ואומר: "שלא יאמר האדם, הנה אנכי עדין רך בשנים, ויש עת לכל חפץ, כשאזקין אשוב לעבוד אותו יתברך בהגבהת(=הרמת) **הניצוצין קדישין**, אבל עתה, כתיב בקהלת (יא, ט): 'שמח בחור בילדותיך'. ולזה אמר הכתוב, לא כן, (אלא) רק 'מראשית ערסתכם תתנו לה' תרומה'. כי עיקר העבודה בימי הילדות והבחורות ("מראשית ערסתים") – כשהאדם שלם בכוחו, והוא הראשית לקדש מנעוריו".

(מכל זה צריך להשפיל וללמוד, שצריך להתקדש בקדושה יתירה בשעת האכילה, כדי להעלות את **ניצוצי הקדושה** מתוך המאכלים).

לפי המבואר, נבין את הקשר בין פרשה זו לפרשת המרגלים. שפן, כידוע, טעות המרגלים היתה שחשבו הם שאי-אפשר לעסוק בתורה ובעבודת ה' בארץ ישראל, כפי שתריך ענין זה האדמו"ר מהרי"ד מבעלזא, ואמר, שהמרגלים לא רצו להיכנס לארץ ישראל, כיון שלא רצו להפסיד את אכילת המן, שהוא לחם אבירים, לחם רוחני שמלאכי השרת ניזונים ממנו. וגם חשבו שאפשר לעבוד את ה' יתברך כראוי ולעסוק בתורה – רק במדבר, ששם לא עסקו כלל בעניני העולם הזה. שהרי, את כל צורפיהם זמן להם שם הקב"ה: לחם מן השמים, מים מבארה של מרים, ואף בגדיהם ונעליהם לא בלו במשך ארבעים שנה.

אבל בארץ ישראל, ששם יפסיקו כל אלה, ויצטרכו בני ישראל לעסוק בעניני העולם הזה, בעבודת שדות וכרמים, שוב לא יוכלו לעסוק כראוי בתורה ובעבודת ה', ולכן בקשו למנוע את כניסתם של בני ישראל לארץ ישראל.

אולם, אומר מרן מהרי"ד מבעלזא, המרגלים טעו בכך. שפן, רצון ה' יתברך הוא, שהאדם יעסוק בעניני העולם הזה, ויכון גם בזה בלתי לה' לבדו. שהרי, בגלל זה ברא הקב"ה את האדם כגוף חומרי, עפר מן האדמה מן העולם הזה, ואחר-כך נפח באפיו נשמה מהעולם העליון – כדי להורות שעיקר העבודה צריכה להיות בעניני

הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבֶּאֱמֵל, עַל-יַדֵי שְׁׂיִיחַד הָאָדָם אֶת כָּל עֲנִינֵי הָעוֹלָם הַזֶּה בְּלִתֵּי לֵה' לְבָדוּ. וּמֵטָעַם זֶה הַכֹּנְסִים הַקַּב"ה אֶת יִשְׂרָאֵל לְאַרְץ שֶׁהִיא אַרְץ זֵבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ, כְּדֵי שִׁתְעַסְקוּ בְּעֲנִינֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, וַיְכַוְּנוּ לֵיחַד אֶת הַכָּל לְשֵׁם שָׁמַיִם.

לָכֵן בֶּא הַקַּב"ה לְלַמֵּד אֶת יִשְׂרָאֵל דַּעַת, שָׂאִין הַדָּבָר כֶּן, אָלֵא "וְהִיָּה בְּאֲכַלְכֶם מִלְחָם הָאַרְץ תֵּרִימוּ תְרוּמָה לָהּ". דְּהֵינּוּ, שְׂבָעֵת אֹכְלֶם יֹאכְלוּ לְשֵׁם שָׁמַיִם, וַיְכַוְּנוּ לְהָרִים אֶת הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁבַתוֹךְ הַמְּאֹכֵל תְּרוּמָה לָהּ, וְזֶהוּ "תְּרוּמָה" – אוֹתֵיֹת תְּרוּמָה ה' (תְּרוּמָה מִלְּשׁוֹן הַרְמָה), שְׂצָרִיךְ לְהָרִים/לְהַעֲלוֹת אֶת הַגְּשָׁמִיּוֹת, וּלְיֵחַד אֶת כָּל עֲנִינֵי־נִינוּ בְּלִתֵּי לֵה' יִתְבָּרַךְ. (עַל פִּי "אוֹרָה שֶׁל תוֹרָה" לְהָרָה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן) וַיִּמְתְּנוּ הָאֲנָשִׁים מוֹצְאֵי דְבַת הָאַרְץ רָעָה בְּמַגְפָּה לִפְנֵי ה"י" (יֵד' לז')

כּוֹתֵב כְּאֵן רַש"י, עַל-פִּי חז"ל (סוֹטָה לָה', יא): הַמְּרַגְלִים נֶעְנְשׁוּ כְּאֵן מִיָּדָה כְּנָגַד מִיָּדָה: הֵם חָטְאוּ בְּלְשׁוֹן(=לְשׁוֹן הָרָע), וְלָכֵן נִשְׁתַּרְבַּבְּהָ (=נִתְאַרְכָּה) לְשׁוֹנָם עַד טְבוּרָם, וְתוֹלְעִים הֵיוּ יוֹצְאִים מְלִשׁוֹנָם וּבְאַיִן(=נִכְנָסִים) לְתוֹךְ טְבוּרָם. לָכֵן נֶאֱמַר: "בְּמַגְפָּה לִפְנֵי ה"י", וְלֹא נֶאֱמַר "בְּמַגְפָּה" סִתָּם, אָלֵא "לִפְנֵי ה"י", שְׁכֵן מִיָּדָתוֹ שֶׁל הַקַּב"ה הִיא מִיָּדָה כְּנָגַד מִיָּדָה, וְלָכֵן מֵתוֹ בְּאוֹתָהּ מִיָּתָהּ הַרְאוּיָהּ לָהֶם.

מוֹסִיף בְּעֲנָנָן זֶה רַבִּי שְׁלֵמָה אֶפְרָיִם, בַּעַל ה"כָּלֵי יָקָר": הַמְּרַגְלִים חָטְאוּ בְּלְשׁוֹנָם נֹגַד אַרְץ הָאָבוֹת, הַקְּרוּיָה בְּפִי הַקְּדָמוּנִים "טְבוּר הָאַרְץ", עַל שׁוֹם שְׁנֵמְצְאוּת בְּמִרְכָּז הָעוֹלָם הַמִּיּוֹשֵׁב, וְלָכֵן נֶעְנְשׁוּ עַל-יַדֵי הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ בְּשֶׁרְבוּב לְשׁוֹנָם עַד טְבוּרָם - מִיָּדָה כְּנָגַד מִיָּדָה...
 "עוֹלָם(=מְלוּן) חֲסֵד יִבְנֶה"

פָּעַם בְּלִיל סַעְרָה, בְּשַׁעַת לַיְלָה מְאוּחָרָת, נִפְתַּחְהָ הַדֶּלֶת בְּאַחַד הַמְּלוֹנוֹת שֶׁבְּפִלְדֶּלְפִיָּה, וּלְמַלּוֹן נִכְנָסוּ בְּנֵי זוּג מְבוֹגָרִים, כְּשֵׁהֶם נוֹטְפִים מֵיַם וְרוּעֵדִים מִקוֹר. הֵם פָּנוּ לַפְּקִיד, וּבִקְשׁוּ לִשְׂכּוֹר חֵדֶר לַמְּשֶׁךְ הַלַּיְלָה. הַפְּקִיד נֹעִים תְּהִלְכוֹת הַבֵּיט בְּהֵם בְּמַבְט אוֹהֵד, אִךְ אָמַר: "הַמְּלוֹן כֶּרְגַע בַּתְּפוּסָה מִלְּאָה. אֵינְ אֶפִּילוּ חֵדֶר אֶחָד פָּנוּי!" בְּנֵי הַזוּג הַמְּבוֹגָרִים נִרְאוּ אוֹבְדֵי עֲצוּת. זֶה כְּבָר הַמְּלוֹן הַשְּׁלִישִׁי שֶׁהֵם נִכְנָסִים אֵלָיו, וּבְכָל מְקוֹם שׁוֹלְחִים אוֹתָם כְּלַעוּמַת שְׂבָאוּ, מְאַחֵר וְכָל הַחֲדָרִים תְּפוּסִים.

הַפְּקִיד הִבְחִין בְּמִצּוּקָתָם, וְרַחֲמָיו נִכְמָרוּ עֲלֵיהֶם. "אוֹלֵי תִרְצוּ לִישׁוֹן בַּחֵדֶר שְׁלִי?" - הֲצִיעַ. "זוֹ לֹא בְּדִיוֹק סוּיָטָה, אָבָל לְפָחוֹת יְהִיָּה לְכֵם מְקוֹם לְהֵנִיחַ אֶת רְאֲשֵׁיכֶם לַמְּשֶׁךְ הַלַּיְלָה". בַּתְּחִלָּה בְּנֵי הַזוּג הִסָּסוּ לְהִקְשׁוֹת עַל הַפְּקִיד, אָבָל מְזֶה הָאִוִיר בַּחוּץ רַק הַלְוּ וְנַעֲשֶׂה יוֹתֵר סוֹעֵר, וְגַם הַפְּקִיד שֶׁכָּנַע אוֹתָם, בְּאוֹמְרוֹ שֶׁהוּא מְמִילָא יוֹשֵׁב בְּדֶלְפֶק עַד הַבֶּקֶר, וַחֲדָרוֹ נוֹתֵר רִיק. הַפְּקִיד הִכִּין אֶת חֲדָרוֹ לְמַעַן שְׁנֵי בְנֵי הַזוּג הַמְּבוֹגָרִים, וְהֵם הוֹדוּ לוֹ מִקְרָב לְבָס. לְמַחְרָת בַּבֶּקֶר, כְּאֶשֶׁר יָרְדוּ לְשֵׁלֶם אֶת הַחֶשֶׁבּוֹן, אָמַר הַגְּבֵר הַמְּבוּגֵר לַפְּקִיד: "אֵדוּנֵי הַיָּקָר, אֵנִי מַעְרִיךְ אֶת הַיְעִילוֹת, הֶאֱדַיְבוֹת וְהַתּוֹשִׁיָה שְׁלָךְ. אַתָּה 'מְתַבְּזֵבֵז' בְּמַלּוֹן הַקְּסֵן הַזֶּה. לְדַעַתִּי אַתָּה מְתַאֵים לְהִיּוֹת מְנַהֵל הַמְּלוֹן הַטוֹב בַּיוֹתֵר בְּאַרְצוֹת תְּבֵרִית! אוֹלֵי בָיוֹם מִן הַיָּמִים אָבְנָה אֶת הַמְּלוֹן הַזֶּה, וְאִמְנָה אוֹתָךְ לְמִנְהֵלוֹ..."

הַפְּקִיד חִיךְ בְּנִימוּס, וְהוֹדָה לְאוֹרַח עַל הַמְּחִמָּאָה. הָאוֹרַח הוֹצִיא מְכִיסוֹ כְּרִטִיס בִּיקוֹר, וְנָתַן אוֹתוֹ לַפְּקִיד. הַפְּקִיד טָמַן אֶת הַכְּרִטִיס בְּתִיקוֹ, וְשָׁכַח מְהֵמָקָרָה תּוֹךְ זְמַן קָצֵר. לְאַחֵר כְּמָה חוֹדָשִׁים נִקְלַע הַמְּלוֹן הַקְּסֵן לַקְּשִׁיִּים כְּלַפְלְיִים, וְנִסְגָּר. פְּקִיד הַקְּבֵלָה מְצָא אֶת עֲצָמוֹ מְחוּסָר עֲבוֹדָה. הוּא נָסָה עֲבוֹדוֹת שׁוֹנוֹת בַּתְּחוּם הַמְּלוֹנָאוֹת, אִךְ לֹא הִצְלִיחָהּ. וּלְבִסּוֹף מְצָא עֲבוֹדָה כְּמִלְצָר זוּטֵר בְּאַחַת הַמְּסַעְדוֹת בְּפִלְדֶּלְפִיָּה.

וְהִנֵּה, לְאַחַר שְׁנָתַיִם, נוֹחַת יוֹם אֶחָד מְכֻתֵּב מְנִיּוֹ יוֹרְק בְּתִיבַת הַדוֹאָר שֶׁל הַפְּקִיד. כּוֹתֵב הַמְּכֻתֵּב מְזַכֵּר לַפְּקִיד, שֶׁלְּפָנָיו שְׁנָתַיִם וְחָצִי הוּא וְאֲשֶׁתוֹ הִגִּיעוּ בְּלִיל סַעְרָה לְמַלּוֹן הַקְּסֵן שֶׁבּוֹ הַפְּקִיד עֵבֵד, וְהוּא דָּאֵג לָהֶם בְּאוֹפֵן מְיֻחָד. "אֵנִי וְרַעֲיָתִי מְבַקְשִׁים לְהַשִּׁיב לָךְ כְּגַמּוּלְךָ, וְאָנוּ מְזַמְיִינִים אוֹתָךְ לְבוֹא וּלְהַתְאַרַח בְּבֵיתֵינוּ לַמְּשֶׁךְ כְּמָה יָמִים", הַסְתָּיִם הַמְּכֻתֵּב. לְמַעֲטָפָה הִיָּה מְצוֹרֵף גַּם כְּרִטִיס טִיסָה הַלוֹף וְשׁוֹב מִפִּלְדֶּלְפִיָּה לְנִיּוֹ יוֹרְק.

הַפְּקִיד שְׂמַח מְאֹד עַל הַהֲצָעָה. הוּא הִיָּה מוֹתֵשׁ וּמִיוֹאֵשׁ מְעַבֵּדְתוֹ הַקְּשָׁה בְּמַסְעָדָה, שְׁתַּמּוּרְתָהּ קִבֵּל שְׂכָר זַעוּם. תּוֹךְ כְּמָה יָמִים הוּא נְטַל חוֹפְשָׁה קֶצֶר וְטָס לְנִיּוֹ יוֹרְק. הָאִישׁ הַמְּבוּגֵר פָּגַשׁ אוֹתוֹ בַּשְּׂדֶה הַתְּעוּפָה, וּפְנָה בְּמְכוּנֵיתוֹ לְכִיוּן מִרְכָּז מְנַהֲטוֹ. "לָאֵן אֲנוּ נוֹסְעִים?", שָׂאַל הַפְּקִיד. "מִיָּד תְּרָאָה", הִשִּׁיב הָאִישׁ בַּחִיוֹךְ צוֹפֵן סוֹד.

כְּאֶשֶׁר הֵם הִגִּיעוּ לְצוּמַת שֶׁל הַשְּׂדֶרָה הַחֲמִישִׁית עִם רְחוּב 34, עָצַר הָאִישׁ וְהַצְּבִיעַ עַל בְּנֵין עֵנֵק שֶׁהֶלְךְ וּנְבָנָה - בְּנֵין מְפוֹאָר מְאֹבָן אֲדַמְדָּמָה עִם צְרִיחִים מְסוֹנְנָנִים וּמְגַדְלֵי תַצְפִּית. "אַתָּה רוֹאָה אֶת הַבְּנֵין?", שָׂאַל הָאִישׁ אֶת הַפְּקִיד - "זֶה הַמְּלוֹן שְׂבָנֵיתִי לָךְ כְּדֵי שְׁתַּנְהַל אוֹתוֹ...!". הַפְּקִיד לֹא הִבִּין. "אַתָּה בּוֹדָאי צוֹחֵק עָלַי... זוֹ בּוֹדָאי בְּדִיחָה", אָמַר בְּמְבוּכָה.

חִיוֹךְ רִחַב הַתְּפָשֵׁט עַל פָּנָיו הָאִישׁ, וְהוּא הִשִּׁיב: "חֶסֶס וְחִלְיָה. אֵינֶנִּי צוֹחֵק עָלֶיךָ. אֵנִי רֻצֵּנִי לְחִלוּטִין. הָאֵם יֵשׁ לָךְ עֲדוּן אֶת כְּרִטִיס הַבִּיקוֹר שְׁנָתַתִּי לָךְ בְּאוֹתוֹ לִיל סַעְרָה?". הַפְּקִיד הִתְמוּם שֶׁלָּךְ מְאַרְנָקוֹ אֶת כְּרִטִיס הַבִּיקוֹר שֶׁהִיָּה שְׁמוֹר אָצְלוֹ. הַשֵּׁם שֶׁהוֹפִיעַ עֲלָיו הִיָּה וּילִיאַם-וּוֹלְדוֹרֶף אֶסְטוֹר. רַק עֵכְשֵׁיו הִבְחִין הַפְּקִיד שֶׁמְדוּבָר בְּאַחַד מְבָנֵי מִשְׁפַּחַת אֶסְטוֹר הַעֲשִׁירָה וְהַמְּכּוֹרֵסְמָת. הַמְּבָנָה שֶׁעָלָיו הַצְּבִיעַ וּילִיאַם-וּוֹלְדוֹרֶף אֶסְטוֹר הִיָּה מְלוֹן 'וּוֹלְדוֹרֶף-אוֹסְטְרִיָּה' הָרְאָשׁוֹן, שֶׁהֶלְךְ וּנְבָנָה בְּאוֹתָם יָמִים. הַפְּקִיד הַצֵּעִיר הִפִּךְ לְהִיּוֹת מְנַהֵל שֶׁל הַמְּלוֹן, שֶׁהַתְּפָתַח לְיָמִים, וְהִפִּךְ לְרֶשֶׁת שֶׁל מְלוֹנוֹת יוֹקָרָה זוֹהָרִים וְנוֹצְצִים. כְּבָר בְּאוֹתוֹ לִיל סַעְרָה בְּפִלְדֶּלְפִיָּה, הִבְטִיחַ וּילִיאַם-וּוֹלְדוֹרֶף אֶסְטוֹר לַפְּקִיד, כִּי יִמְנָה אוֹתוֹ לְמְנַהֵל הַמְּלוֹן, וְאִכֵּן כֶּשְׁהִיָּע הַזְּמַן וּבִנְיַת הַמְּלוֹן עִמְדָה לְהִסְתָּיִם, הוּא עָמַד בְּהַבְטָחָתוֹ, וְשֵׁלֶם לַפְּקִיד אֶת שְׂכָרוֹ...

שַׁבַּת שְׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל! נֵא לְשְׁמוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגִּילְיוֹן!

"מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי"

פְּרַשְׁת הַשְּׁבוּעַ: שְׁלַח-לְךָ אֶל שְׂדֵי יִתְּנוּ לָכֶם רְחִמִים" רֵאשִׁי תִיבוֹת "יִשְׂרָאֵל" כְּנִיסַת הַשְּׁבֹט: 19:16

עֲרַשׁ"ק כה' סיון תשע"ח (8.6.18) bnei-zion.com (ר"ת 21:13) יְצִיאַת הַשְּׁבֹט: 20:30

הַפְּטָרָה: "וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"שלח לך אנשים ויתרו את ארץ כנען..."

על הכתוב, "שלח לך אנשים ויתרו את ארץ כנען..." מבוואר בזהר הקדוש (שלח קנח): "וישלח אתם משה... כלם אנשים. כלהו זכאין הוו וראשי ד'ישראל הוו... אלא אמרו: אי יעלון ישראל לארעא, נתעבר אנן מלמהוי רישין, וימני משה רישין אחרנין. דהא אנן זכינן במדברא למהוי רישין, אבל בארעא לא נזכי". אומר הזהר הקדוש, שהמרגלים היו כלם אנשים צדיקים, וראשי ישראל, ואולם, בכל זאת דברו סרה על ארץ ישראל, כיון שידעו שרק במדבר הם ישארו בנשיאותם, אבל כאשר יכנסו לארץ ישראל, הם יאבדו את נשיאותם.

לכאורה הדבר אינו מובן כלל. מכיון שהמרגלים היו אנשים גדולים, איך חטאו בחטא כל-כך גדול, לדבר סרה על ארץ ישראל, רק כדי לא לאבד את נשיאותם?

נקדים תחילה להביא מה שכתוב (במדבר יג, טז): "ויקרא משה להושע בן נון יהושע", ופרש רש"י זצ"ל: "נתפלל עליו: יה' יושיעך מעצת מרגלים".

וצריכים אנו להבין, מדוע דוקא התפלל משה על יהושע בשם יה' שיושיע אותו מעצת מרגלים, ולא בשם אחר? נקדים להביא מה שמבוואר בספר "ערוגת הבשם", על הכתוב בפרשת "בשלח": "ויאמר כי יד על כס יה' מלחמה ליהוה בעמלק מדור דר". ופרש רש"י, בשם חז"ל, שנשבע הקב"ה, שכל זמן שעמלק קיים – אין השם (=שמו של הקב"ה – "יהוה") שלם. שכן, היה צריך להיות כתוב: "כי יד על כס יהוה". אלא, שבגלל שעמלק קיים, אין השם שלם, וחסרות האותיות וה' משמו המלא של ה' יתברך (יהוה), ולכן כתוב: "יד על כס יה'", ללא האותיות וה'.

וצריך לדעת, אומר "ערוגת הבשם", שאת ענין זה, שאין שם הקב"ה שלם, מרגיש האדם בעת שהוא עוסק בתורה. שכן, אם היה שמו יתברך שלם, יכול היה האדם להגיע להשגות גדולות הרבה יותר בתורה הקדושה (שהרי כל אות משמו יתברך היא אינ-ספור צינורות שפע). וזהו שרמזו דוד המלך: "אשרי הגבר אשר תיסרנו ומתורתך תלמדנו". דהינו, הייסורים/חוסר בהשגות התורה נובעים משם "יה'", שהרי אין שמו יתברך שלם, שכן כאמור חסרות אותיות "וה" משמו יתברך (יהוה).

ואיך מרגיש האדם את זה? על-ידי "ומתורתך תלמדנו", כאשר הוא לומד בתורה ומגלה שאין לו בה השגות גדולות.

והנה, ידוע ומפורסם ששמו של הקב"ה יהוה מרומו בראשי התיבות של הפסוק: "ישמחו השמים ותגל הארץ". ויש לומר, שבשמים גדולתו של הקב"ה היא תמיד ובכל זמן. שהרי, בכל זמן ובכל עת רבבות של מלאכים משבחים אותו, וזהו "ישמחו השמים" – שתמיד יש את אותיות יה'. ואולם "ותגל הארץ", ראשי התיבות וה, הוא רק על "הארץ" – היא ארץ ישראל.

והנה, כאמור, מבוואר בזהר, שהמרגלים דברו סרה על ארץ ישראל כיון שידעו שאחרי כניסתם לארץ, שוב לא יוכלו לשמש בנשיאות, ועל-פן רצו להישאר במדבר, שם יוכלו להישאר נשיאים. ואולם, אילו היו המרגלים מתבוננים, שעל-ידי התרחקותם מארץ ישראל, אין שמו יתברך שלם (שהרי "ותגל הארץ" ראשי התיבות וה, נשלם רק בארץ ישראל), כי אז היו יכולים להתגבר על יצרם, ולא לדבר סרה על הארץ.

וזהו שהתפלל משה על יהושע: "יה' יושיעך מעצת מרגלים". דהינו, כאשר תשים לנגד עיניך את שם יה', שהוא תצי משם הקב"ה כל עוד שאין ישראל שרויין על אדמתם, כי אז תוכל להינצל ולהיושע מעצת המרגלים. דבר אחר אומר "ערוגת הבשם", הנה ידוע מה שאמרו חז"ל בגמרא (סוטה יז): "דרש רבי עקיבא: איש ואשה שזכו – שכינה ביניהם (יה), לא זכו – אש אוכלתן". ופרש רש"י זצ"ל: "שכינה ביניהם – שהרי חלק (הקב"ה)

את שמו, ושכנו ביניהן: **יוד באיש ו-ה"א באשה**. (על-כן, אם) לא זכו – **אש** אוכלתן – שהקב"ה מסלק שמו מביניהן, ונמצאו **אש ואש**. (**איש אשה**).

לפי זה, אומר "ערוגת הבשם", הרי כידוע כלל ישראל ביחד עם ארץ ישראל הם כדמיון איש ואשה, כמאמר הנביא (ישעיה סב): "לא יאמר לך (=כנסת ישראל) עוד עזובה, ולא רצון (=ארץ ישראל) לא יאמר עוד שממה... כי יבעל בחור בתולה יבעלוך בניך". ולכן, נמצא, שכל זמן שישראל שרויין על אדמתם בארץ ישראל, הרי הם כדמיון איש ואשה, ששכינה שרויה ביניהן (יה) בבית המקדש. ועל-כן התפלל משה: "יה יושיעך מעצת מרגלים". דהינו, משה התפלל על יהושע, שיזכור, ששם **יה** שורה על ישראל (בבית המקדש) רק כשהם מצויים בארץ ישראל. (לפי זה מובן גם מדוע לאחר שהסתלקה השכינה הקדושה **נשרף** בית המקדש, כמו שכתוב (איכה ד, יא): "ויצת **אש** בציון ותאכל יסודתיה", כי לאחר סילוק "יה" **מאיש ומאשה** – נשאר **אש אש**, בבחינת "לא זכו – **אש** אוכלתן"). (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן) "והיה לכם לציצית וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות ה'" (טו' לט')

על מצות ציצית כותב כאן רש"י: "וזכרתם את כל מצות ה'" – המניין (=הגמטריה) של המלה "ציצית" הוא שש מאות (600). ועוד שמונה חוטים, וחמשה קשרים המצויים בכנפות הציצית, שהם יחד שלש עשרה (13), סך-הכל שש מאות ושלוש עשרה (613), כמנין תרי"ג (=613) המצות שבתורה. ועל-כך אומרים חז"ל: כל המקיים מצות ציצית – מעלה עליו (=נחשב) כאילו קיים בכל רגע ורגע את "כל מצות ה'" (תרי"ג מצות).

האלישי"ך הקדוש מוסיף עוד רמז נפלא, ואומר שהתיבות "כל מצות ה'" הם בגמטריה **612**. ומאחר ופאמור יש לנו תרי"ג (=613) מצות שעלינו לקיים, ומצות ציצית היא פמוכן אחת מהן. נמצא, שעל-ידי שהאדם מקיים את מצות ציצית, הוא יבוא לזכור את שאר המצות, שהם **612** מצות.

וזהו שאומר הכתוב: "והיה לכם לציצית... וזכרתם את כל מצות ה'". דהינו, על-ידי "והיה לכם לציצית" – כאשר אתם מקימים את מצות ציצית, הנה על-ידי כך "וזכרתם" – תזכרו לקיים את "כל מצות ה'" (=612) – את שאר המצות שהקב"ה נתן לנו.

"ויאמר ה' אל משה עד אנה ינאצני..."

הרה"ק רבי יששכר דב בער מראדושיץ זצ"ל, הידוע בשם ה"סבא קדישא", היה קדוש ופרוש, והרבה בתעניות ובסיגופים. נודעה בעיקר עבודתו בטבילתו במקנה, והיה טובל אף בנהרות קפואים ומושלגים. והיה ידוע בדורו כבעל מופת גדול, שרבים נהרו לפתחו.

פעם אחת בא עז פנים אליו, אשר נשא מסוה חסידות על פניו, ועשה עצמו כאילו הוא מאנשי שלומו. וכל זאת, כדי לשחוק על התנהגותו בקדש של ה"סבא קדישא".

היה זה בליל שבת קדש, קודם הקידוש, וה"סבא קדישא" הלך לטבול במקנה, כדרכו בקדש. אותו עז פנים וחצוף, הוציא מחיקו בקבוק חתום יפה, אשר בתוכו הכניס מי רגלים, רח"ל. והיה נראה אותו הבקבוק, במראהו החיצוני, כזין משובח. והוא, בעזות מצח, נגש למשמשי הרב, ואמר להם: הבאתי יין משובח עבור הרבי, וראוי שה"סבא קדישא" יקדש על יין זה.

והנה, כאשר חזר הצדיק מהמקנה, כאשר דרכה כף רגלו על מפתן הבית, הרגיש מיד ברוח קודשו במעשי אותו נבל. מיד עמד ה"סבא קדישא", וצוה למשמשו שיטול מיד את הבקבוק מהשלחן, וצוה עליו לנענעו ולהוציאו מחוץ לבית. וכך עשה אותו שמש, כדברי רבו.

כאשר חזר השמש, אמר ה"סבא קדישא" בקול רם, כדי שישמע אותו חצוף: "כשם שנענעת את הבקבוק, כך ירעדו איברי העז פנים הלז, עם בניו עד שבע דורות". הדבר יצא מפיו הקדוש, ומיד אחזה את אותו בליעל רעדה ופלצות, ולא יכול היה לעמוד על רגליו, והחל לרעוד בכל גופו ללא הפסק, ומיד השליכוהו החוצה, בפקודת הצדיק. וכפי שאמר ה"סבא קדישא": אותו עז פנים נשאר במחלתו עד סוף ימיו, ולבד מזה ירד מנכסיו והיה בזוי ומבוזה כל ימיו בהסר-כל, וגם נתקיים בזרעו מה שאמר הרב, ועד שבע דורות אחריו היו כלם מרעידים, ונקראו בשם "המתנועעים".

"מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי"

פְּרֻשֵׁת הַשְּׁבוּעַ: שְׁלַח-לךְ אֶל שְׂדֵי יִתְּנוּ לָכֶם רְחִימִים "ראשי תיבות "ישראל" **כְּנִיסַת הַשְּׁבֻעַ: 19:16**

ערש"ק כה' סיון תשע"ח (8.6.18) **bnai-zion.com** (ר"ת 21:13) **יְצִיאַת הַשְּׁבֻעַ: 20:30**

הַפְּטָרָה: "וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"שלח לך אנשים ויטרו את ארץ כנען..."

על הכתוב (דברים א', כב'), "ותקרבון אלי כלכם ותאמרו: נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו את הארץ", אומרים חז"ל הקדושים, שאמנם המרגלים, מצד עצמם, היו צדיקים ופשרים, אך בהיותם שליחים של עם ישראל, שמחשבתם היתה רעה (שהרי ישראל לא האמינו בה', שהבטיח להם את הארץ), הנה המחשבה הרעה הזאת של ישראל השפיעה על השליחים/המרגלים, שידברו סרה על הארץ, למרות שהיו המרגלים צדיקים.

וכפי דבריו הקדושים של המהר"ל מפראג: "באותה שעה פשרים היו (המרגלים). אבל, משנשלחו, והיו שלוחיהם של רשעים, למדו (המרגלים) ממעשיהם, ונעשו כפי המשלחים..."

וכן כותב גם "אור החיים" הקדוש: "אפשר לצד שכונת המשלחים (=ישראל) היתה רעה, תפעיל פועל רע בשליח (=במרגלים), ויחזור להיות 'שלוחו של אדם' – כמותו, ותולד בו תכונה רעה, מה שלא היתה בו קודם". רעיון קדוש זה, שהמשלח משפיע על השליח, מצינו גם בדברי ה"חתם סופר" (שלח לך), אלא שהוא מוסיף גם, שמטעם זה נכשלים שליחי ציבור בימינו. שכן, פונתם הרעה של המשלחים משפיעה עליהם לרעה. וכפי דבריו הקדושים: "נראה לי, דעיקר חטא (ה)מרגלים היתה מחמת פונת השולחים. כי הרבה מפסיד השליח על-ידי פונת המשלח, וכן יארע לשלוחי ציבור בימינו, בעונותינו הרבים".

אם כך, יש לנו לשאול, מהי אשמתם של המרגלים? שהרי למדנו שהיו צדיקים ופשרים, ורק מחמת פונתם הרעה של שולחיהם/בני ישראל, טעו ודברו סרה על ארץ ישראל. אם כן, מדוע שיענשו וימותו על-כך? אלא, אומר ה"חתם סופר", שמטעם זה צוה הקב"ה למשה "שלח לך אנשים" – לך לדעתך (רש"י), כדי שיתכוננו המרגלים ללכת בשליחותו של משה, שהיתה על-פי ה', שאז לא תהיה מחשבתם הרעה של ישראל יכולה להשפיע עליהם.

רעיון קדוש זה מבואר ב"חידושי הרי"ם" (מכתבי החסידים): "המרגלים היו יכולים להציל את נפשם, בכך שיעשו שליחותם רק בשביל שדבר ה' אל משה לאמר 'שלח לך', ולא בשליחותם של בני ישראל, בבחינת (אבות ד', ד'): 'בטל רצונך מפני רצונו', והיו ניצולים גם הם וגם בני ישראל".

ומוסיף ואומר על-כך הרה"ק פינחס פרידמן: ונראה, כי רעיון נשגב זה יסודתו בהררי קדש. שהרי שנינו במשנה (ברכות לד'): "המתפלל וטעה, סימן רע לו. ואם שליח צבור הוא, סימן רע לשולחיו, מפני ששלוחו של אדם כמותו". הרי לנו דברים ברורים ומאירים כשמש, שאם האדם פועל על דעת עצמו, ההצלחה או הכשלון שלו, תלויים רק בעצמו. אבל אם הוא שליח צבור, כי אז ההצלחה והכשלון שלו תלויים רק בשולחיו/במי ששלח אותו. (שאם פונתם היתה רעה – יכשל בשליחותו. ואם פונתם היתה לטובה – יצליח), כפי שמפרשת המשנה: "מפני ששלוחו של אדם כמותו".

על-פי האמור נשכיל להבין מה שכתב ה"שפת אמת" (שנת תרל"א), בשם זקנו בעל "חידושי הרי"ם": "...אדוני אבי זקני מורי ורבי זצלה"ה (בעל "חידושי הרי"ם"), (היה) רגיל לומר: גם אדם המקים את מצות בוראו, שנשלח בעולם הזה כדי לעשות רצונו יתברך, נקרא שליח מצוה בודאי".

כלומר, ה"חידושי הרי"ם" מגלה לנו פאן רעיון נשגב ונפלא, שצריכים וחיבים אנו ללמוד ולהפנים בתוכנו תמיד. הנה, למרות שהמרגלים היו אנשים גדולים (במעלתם הרוחנית), כמו שכתוב: "כלם אנשים ראשי בני ישראל המה", ופרש רש"י: "כל (פעם שמוזכרת המלה) 'אנשים' שבמקרא, (מראה על) לשון חשיבות". ובכל זאת, מכיון שהלכו בשליחותם של ישראל, שכונתם היתה רעה, השפיעה אותה פונה עליהם לרעה. (ואילו היו הולכים בשליחותו של מקום/הקב"ה – לא היו נכשלים כלל).

כך ראוי לכל אחד מישראל לזכור תמיד, שהקב"ה שלח אותו לפאן, לעולם הזה, כדי שיעשה את רצונו יתברך. ואם יזכור האדם תמיד, בכל מעשיו, שהוא שליחו של הקב"ה, ויכון לקיים רצונו יתברך – כי אז, כונתו **הטהורה** של המשלח, הוא הבורא יתברך שמו, תשפיע על האדם, כדי שיוכל לעבוד את ה', ולמלא את רצונו בתכלית השלימות. אמן כן יהי רצון. (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)
 "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, אשר אתם זנים אחריהם"

המפרשים עומדים על-כך ששלוש הפרשיות הראשונות, שבהן מוזכר **עמלק** הן: "וישלח", "בשלח" ו"שלח לך". הנה, בפרשה הראשונה, "וישלח" מוזכר **עמלק** (בראשית לו, יב): "ותמנע היתה פילגש לאליפז בן עשו ותלד לאליפז את **עמלק**". בפרשה השנייה, "בשלח", מוזכר **עמלק** (שמות יז, ח): "ויבא **עמלק** וילחם עם ישראל ברפידם". ובפרשה השלישית, פרשתנו, פרשת "שלח לך" (במדבר יג, כט): "**עמלק** יושב בארץ הנגב". ויש לומר, שלא בכדי **עמלק** מוזכר בשלוש פרשיות אלה דוקא, הבאות מהשרש "ש.ל.ח.". ונראה לומר, שכל זה בא לרמוז לנו שצריך לשלח(=לגרש) מקרבנו את **עמלק**, הוא **הס"מ הרשע**, המסמא לנו את העינים, כדי שלא נבחין בין טוב לרע. על-כן צריך להיזהר ממנו מאד. שכן, כך היא דרכו של **עמלק**: בהתחלה הוא בבחינת "תינוק", שלא מזיק, כמו שכתוב בפרשה הראשונה "ותלד...את **עמלק**". וכשאין נזהרים חלילה מה"תינוק" הזה, הוא כבר בא ונלחם בנו, כפי שכתוב בפרשה השנייה: "ויבא **עמלק** וילחם עם ישראל". וכאשר הוא נלחם בנו, ואין אנו מוכנים לקראתו (שהרי חשבנו שתינוק לפנינו) – הנה הוא מצליח לחדור ולשבת בבטחה בקרבנו, ועל-כן פתוב בפרשה השלישית: "**ועמלק** יושב בארץ הנגב". (ולכן, ביום הפיפורים מזהיר אותנו הקב"ה, שצריך לשלח ולגרש את השעיר, הוא עשו, אבי **עמלק**, כמו שכתוב: "והשעיר אשר עלה עליו הגורל לעזאזל יעמד חי...לשלח אתו לעזאזל המדברה").

אמנם יש עצה, כיצד להילחם כנגד **עמלק** כזה, והיא, על-ידי **שנקדש** את הלב ואת העינים לה' יתברך, וכמו שכתוב בפרשת ציצית (במדבר טו, לט): "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, אשר אתם זנים אחריהם". שכן, יש כאן מידה כנגד מידה: אם אנו **נקדש** את העינים כאן למטה בעולם הגשמי, יעזרו לנו מלמעלה, בשמים, **לפקוח** את העינים, ולהיזהר מאותו "תינוק", המסמא לנו את העינים, ומבקש לבוא ולשבת בקרבנו, ולשלוט בנו, חלילה. ועוד יש לומר, כי **עמלק** מופיע גם בפרשת "כי תצא" (דברים כה, יז): "זכור את אשר עשה לך **עמלק**...". אם כן, הפתרון והדרך לנצח את **עמלק**, יצר הרע – הבא אלינו פתינוק ("ותלד...את **עמלק**"), במטרה להילחם בנו ("ויבא **עמלק** וילחם") ולשבת בקרבנו ("**עמלק** יושב בארץ הנגב") – הוא לצאת כנגדו למלחמה ("כי תצא למלחמה"), בבחינת "הבא להורגך – השכם להורגו".

יהי רצון מלפני אבינו שבשמים, שנוכל, בעזרתו יתברך, להילחם ולנצח תמיד את **עמלק**, הוא **יצר הרע**, בזכות שמירת העינים והציאה למלחמה כנגדו – אמן כן יהי רצון. (ר' חי ציון מזרחי הי"ו)
 "דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת..."

על כפל הלשון בפתח פרשת ציצית, אומרים המפרשים: "דבר...ואמרת" – להזהיר גדולים על קטנים, שישמרו מצות ציצית, השקולה כנגד כל תרי"ג המצות שבתורה.

בענין זה מספרים חסידים: האדמורי"ם מבית רוז'ין היו נוהגים לעטוף את התינוקות מבני החדש ומעלה ב"ארבע נפשות". ומעשה ברבי דוד משה מצ'ורטקוב, בנו של רבי ישראל מרוז'ין, כשהיה תינוק. פעם אחת החל לבכות בקולי קולות בעריסתו, ובשום פנים אי-אפשר היה להרגיעו ולהשתיק את בכיו. נבהלה הרבנית ונכנסה לחדר בעלה הצדיק, ליטול ממנו עצה מה לעשות בתינוק, הבוכה ללא הפסק. "לכי נא ובדקי בציציות של הטלית הקטן, שהלבשת היום את הילד" – קרא הצדיק בקול רגוע, ושב לעין בספר שלפניו. מהרה הרבנית אל התינוק, וגילתה, שחוט אחד מן הטלית הקטן, שהלבשה באותו בקר את דוד משה הקטן, נקרע על-ידי ון בולט בקצה העריסה. מיד הסירה הרבנית את הטלית הקטן הפגומה, ועטפה אותו ב-"ארבע נפשות כשרות", וכהרף עין נרגע התינוק, והחל מתוך בעיניו הרכות והטובות. מאותו יום והלאה – מספרים חסידים רוז'ין – קראו לתינוק: "היהודי בעל הציצית", הלא הוא הצדיק רבי דוד משה מצ'ורטקוב. "חז"ל אומרים על מצות ציצית קטן, שמלבד שהציצית שקולה כנגד כל המצות כולן, וכל הלוש ציצית מקים בכל רגע ורגע תרי"ג מצות, והציצית הקטן הוא בבחינת "אור מקיף" העוטף את האדם שלוּבשו, ומגן עליו מפני החיצונים(=כחות הטומאה), וכן הוא סגולה לזכרון שנאמר: "וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות ה'..." **שבת שלום לכל בית ישראל!**
נא לשמור על קדושת הגיליון!

"מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי"

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ: שְׁלַח-לְךָ אֶל שְׂדֵי יִתְּנוּ לָכֶם רְחִמִים "ראשי תיבות "ישראל" **כְּנִיסַת הַשְּׁבֻעַ: 19:16**

ערש"ק כה' סיון תשע"ח (8.6.18) **bnai-zion.com** (ר"ת 21:13) **יְצִיאַת הַשְּׁבֻעַ: 20:30**

הַפְּטָרָה: "וישלח יהושע" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בני ציון"

"וזכרתם את כל מצות ה' ועשיתם אתם" (טו' לט')

הגה"ק, בעל ה"בני יששכר", בהקדמתו המפורסמת ל"דרך פקודיך", אומר בשם האריז"ל הקדוש, שכל אחד מישראל חייב לקיים את כל תרי"ג (ג=613) מצות הדאורייתא (=שבתורה), במחשבה דיבור ומעשה, כדי שיוזכה לעשות לעצמו "חלוקא דרבנן", שהוא לבוש של אור לנשמה בעולם העליון. (לבוש זה מורכב מרמ"ח (=248) מצות "עשה" ומשס"ה (=365) מצות "לא תעשה"). ואם לא קיים האדם את כל המצות, חייב הוא לאחר מיתתו להתגלגל שנית ושלישית, ולרדת שוב לעולם הזה, עד שיקיים את כל המצות.

והנה, לכאורה הדבר תמוה. הרי אין לאדם אפשרות לקיים את כל תרי"ג (ג=613) המצות! שהרי יש מצות ששיכות רק לכהן, וישנן מצות ששיכות רק ללוי, או לישראל, ואין לנו אפשרות לקיימן. אם כן, לכאורה, נצטרך לחזור בגלגול של כהן או לוי או ישראל כדי להשלים מצות אלו. ומה יש באפשרותנו לעשות כדי להשלים את כל תרי"ג (ג=613) המצות בגלגול אחד?

אומרים חכמי ישראל, שזהו מה שבקש אותו גר, כשאמר לשמאי: "למדני את כל התורה כלה, כשאני עומד על רגל אחת". כלומר, למדני לקיים את כל התורה כלה, את כל מצותיה – "על רגל אחת" – כלומר בפעם אחת, בגלגול אחד (בהיותי בחיים בעולם הזה), כדי שלא אצטרך להתגלגל להיות כהן או לוי, כדי להשלים את המצות שלא יכולתי לקיים בהיותי ישראל.

דחפו שמאי "באמת הבנין" שבידו. שכן, שמאי סבר שבאמת אי-אפשר לקיים את כל המצות בפעם אחת בעולם הזה, אלא צריכים לחזור בגלגול ולהשלים את החסר. אבל כשבא אותו גר להלל, נתן לו הלל עצה נפלאה כדי לא לחזור בגלגול, ואמר לו: "דעלך סני, לחברך לא תעביד (=מה ששנוא עליך – אל תעשה לחברך), וזהי מצות: "ואהבת לרעך כמוך", ו"זו כל התורה כלה" – אמר לו הלל.

ופנות הלל היתה: כאשר האדם מקיים את "ואהבת לרעך כמוך" – לאהוב כל יהודי כמו את עצמו, ובהיותו יודע שכל ישראל ערבים זה לזה, כגוף אחד בלב אחד – ממילא אם חברו מקיים מצוה מסוימת, שהוא לא יכול לקיימה, נחשב לו כאילו הוא קיים מצוה זו.

ולמה הדבר דומה? לאדם שמניח תפילין בראשו ובזרועו. וכי שייך לומר שרק היד והראש קימו מצות תפילין, ושאר האיברים לא? ודאי שזה לא נכון! פיון שכל האיברים מחוברים בגוף אחד ובנפש אחת, ולכן נחשב כאילו כל האיברים קימו מצות תפילין.

וכן, כאשר איש ישראל מקבל עליו את "ואהבת לרעך כמוך", אזי נחשבים כל ישראל כאיש אחד, וממילא אם אחד קיים מצוה מסוימת, נחשב כאילו כל ישראל קימו מצוה זו. לכן, אפילו אם האדם אינו כהן, מפל מקום כאשר כהן מקיים מצוה, נחשב הדבר כאילו הוא קיים מצוה זו.

וזהו שאמר הלל לאותו גר: "דעלך סני, לחברך לא תעביד (=מה ששנוא עליך – אל תעשה לחברך) – פיון שעל-ידי מצות "ואהבת לרעך כמוך" תוכל לקיים את כל מצות התורה "על רגל אחת", כלומר בגלגול אחד... (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינחס פרידמן)

"הננו ועלינו אל המקום אשר אמר ה' כי חטאנו" (יד' מ')

אמרו חז"ל: "שערי תשובה – לעולם פתוחין" (איכה רפה ג', לה). ואם כך מדוע, לא נתקבלה תשובת יוצאי מצרים, שהתחרטו על שהלכו אחר דברי המרגלים, וקראו: "הננו ועלינו אל המקום אשר אמר ה' כי חטאנו"? והרי יש כאן ("כי חטאנו") הפרה בחטא ווידוי!

משיב על-כך החכם דוד גולדמן, שהיה מזקני פולין, לאחר מלחמת העולם השנייה: תשובה אמיתית אינה חוזרת

לְעוֹלָם רִיקָם, כִּי שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה לֹא נִנְעָלוּ לְעוֹלָם בְּפָנֵי הַחוּטָאִים. אֲךָ הַתְּנָאֵי הוּא, שְׁהַחוּטָא מְכִיר **בְּחֻטָּאוֹ**, וּמִתְחַרֵּט עָלָיו בְּלֵב שְׁלֵם. אוֹלָם, יוֹצְאֵי מִצְרַיִם, שֶׁנִּגְזַר עֲלֵיהֶם לָמוּת בַּמִּדְבָּר, וְלֹא לְהִיכְנַס לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, לֹא הִגִּיעוּ אוֹתָהּ שְׁעָה לְתְּשׁוּבָה אֲמִיתִית. שָׁכֵן, אָמְרוּ: "הִנֵּנוּ וְעֲלִינוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר ה' כִּי **חֻטָּאנוּ**". "ה' (אָמַר) כִּי **חֻטָּאנוּ**" – אָנוּ לֹא חוֹשְׁבִים כִּךָ! מִשׁוּם כִּךָ, אֵין כָּאֵן תְּשׁוּבָה אֲמִיתִית מִעוֹמֵק הַלֵּב, דְּבַר שְׁהִיָּה מִתְקַבֵּל בְּשָׂמִים בְּרָצוֹן. וְלִכֵּן קוֹרָא אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה, בְּשֵׁם ה': "אֵל תַּעֲלוּ, כִּי אֵין ה' בְּקִרְבְּכֶם".
 "וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם (מֹשֶׁה) עֲלוּ זֶה בַּנֶּגֶב וְעֲלִיתֶם אֶת הַהָר"

עַל הַפְּתוּב בַּפְּרָשָׁה (יג' יז'): "וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם (מֹשֶׁה) עֲלוּ זֶה בַּנֶּגֶב וְעֲלִיתֶם אֶת הַהָר", אוֹמֵר "כֹּסֵא הַרְחֵמִים", שְׂאֵין דְּבַר שְׁלֵם נִרְמָז בְּתוֹרָה, וּבַפְּסוּק זֶה רָמַז מֹשֶׁה רַבְּנוּ עַל מַעֲשֵׂה נִקְדֵימוֹן בֶּן גּוּרִיּוֹן, עָלָיו מְסוּפָּר בַּגְּמָרָא (תַּעֲנִית דְּף יט'): פַּעַם אַחַת עָלוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לְרַגֵּל לִירוּשָׁלַיִם, וְלֹא הָיָה לָהֶם מַיִם לְשִׁתּוֹת. הִלֵּךְ נִקְדֵימוֹן בֶּן גּוּרִיּוֹן אַצֵּל הַגְּמוֹן (=אִישׁ דָּת נוֹצְרִי) אַחַד שְׁהִיָּה שֵׁם, וְאָמַר לוֹ: הִלּוּנִי שְׁתִּים עֲשֶׂרָה מַעֲיֵנוֹת מַיִם לְעוֹלֵי הַרְגָלִים, וְאֲנִי אֶתֵּן לָךְ שְׁתִּים עֲשֶׂרָה מַעֲיֵנוֹת מַיִם. וְאִם לֹא הִרְיִנִי נוֹתֵן לָךְ שְׁתִּים עֲשֶׂרָה כְּכַרֵּי כֶּסֶף. וְקִבַּע לוֹ זִמָּן (אוֹתוֹ הַגְּמוֹן). כִּיִּן שְׁהִגִּיעַ זְמָנוֹ (שֶׁל נִקְדֵימוֹן בֶּן גּוּרִיּוֹן לְהַחֲזִיר, אוֹ שְׁתִּים עֲשֶׂרָה מַעֲיֵנוֹת מַיִם, אוֹ שְׁתִּים עֲשֶׂרָה כְּכַרֵּי כֶּסֶף), וְלֹא יָרְדוּ גִשְׁמִים, בְּשַׁחֲרִית שְׁלַח לוֹ (הַהַגְּמוֹן לְנִקְדֵימוֹן בֶּן גּוּרִיּוֹן): שִׁגְר לִי אוֹ מַיִם אוֹ מַעוֹת שִׁישׁ לִי בִּידְךָ!

שְׁלַח לוֹ (נִקְדֵימוֹן בֶּן גּוּרִיּוֹן): עֲדִין יֵשׁ לִי שְׁהוֹת בַּיּוֹם. וְכֵן בְּצַהֲרֵיִם, וְכֵן בְּמִנְחָה שְׁלַח לוֹ (אוֹתוֹ הַגְּמוֹן): שִׁגְר לִי אוֹ מַיִם אוֹ מַעוֹת! שְׁלַח לוֹ (נִקְדֵימוֹן בֶּן גּוּרִיּוֹן): עֲדִין יֵשׁ לִי שְׁהוֹת בַּיּוֹם. לְגַלְגַּל עָלָיו אוֹתוֹ הַגְּמוֹן, (ו)אָמַר: אֲפֹשֶׁר, כָּל הַשָּׁנָה כָּלָה לֹא יָרְדוּ גִשְׁמִים, וְעַכְשִׁיו יָרְדוּ גִשְׁמִים! מִיָּד נִכְנַס אוֹתוֹ הַגְּמוֹן לְבֵית הַמֶּרְחָץ בְּשִׁמְחָה. נִכְנַס נִקְדֵימוֹן בֶּן גּוּרִיּוֹן לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ כְּשֶׁהוּא עֹצֵב, וְנִתְעַטֵּף וְעָמַד בְּתַפְּיֵלָה, וְאָמַר לְפָנָיו: רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, גְּלוּי וְיודֵעַ לְפָנֶיךָ שְׁלֹא לְכַבּוּדִי עֲשִׂיתִי, וְלֹא לְכַבּוּד בֵּית אֲבָא עֲשִׂיתִי, אֲלֵא לְכַבּוּדְךָ עֲשִׂיתִי כִּדִּי שְׁהִיָּה מַיִם מְצוּיִין לְעוֹלֵי רְגָלִים. מִיָּד עָלוּ עֵבִים וְיָרְדוּ לָהֶם גִּשְׁמִים, עַד שְׁהִיָּה מְלֵאוֹת כָּל הַמַּעֲיֵנוֹת (שֶׁל אוֹתוֹ הַגְּמוֹן), וְהוֹתִירוּ. יָצָא אוֹתוֹ הַגְּמוֹן מִן הַמֶּרְחָץ, וְנִקְדֵימוֹן בֶּן גּוּרִיּוֹן יָצָא מִבֵּית הַמִּקְדָּשׁ. כְּשֶׁפָּגְעוּ זֶה בְּזֶה, אָמַר לוֹ (הַהַגְּמוֹן): תֵּן לִי דְמֵי מַיִם יוֹתֵר שִׁישׁ לִי בִּידְךָ! יוֹדֵעַ אֲנִי שְׁאֵלְהִיךָ לֹא הִרְעִישׁ אֶת הָעוֹלָם אֲלֵא בְּשִׁבְלֶיךָ, אֲלֵא (=אוֹלָם) עֲדִין יֵשׁ לִי פִתְחוֹן פֶּה עָלֶיךָ שְׂאוּצִיא מִמֶּךָ מַעוֹתִי, (מִשׁוּם) שְׁכָבֵר שְׁקֵעָה חֲמָה (וְעֵבֵר הַזְּמָן שְׁקֵבְעָנוּ), וּמַיִם בְּרִשׁוֹתֵי יָרְדוּ (=הַגֶּשֶׁם יָרַד בְּזְמַן שְׁלִי, מִשְׁמַע לְאַחַר הַשְׁקִיעָה). חֲזַר וְנִכְנַס נִקְדֵימוֹן בֶּן גּוּרִיּוֹן לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וְנִתְעַטֵּף וְעָמַד בְּתַפְּיֵלָה, אָמַר לְפָנָיו: רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, הוֹדֵעַ שִׁישׁ לָךְ אֶהוּבִים בְּעוֹלָמְךָ (וּכְשֵׁם שְׁעֲשִׂיתִי לִי נִס בְּרֵאשׁוֹנָה, כִּךָ עֲשֵׂה לִי נִס בְּאַחֲרוֹנָה). מִיָּד (נִשְׁבְּחָה הָרוּחַ) וְנִתְפָּזְרוּ הָעֵבִים, וְזָרְחָה הַחֲמָה. אָמַר אוֹתוֹ הַגְּמוֹן: אֲלֵמְלָא שְׁנַקְדָּה (=זָרְחָה) חֲמָה, הָיָה לִי פִתְחוֹן פֶּה עָלֶיךָ שְׂאוּצִיא מִמֶּךָ אֶת מַעוֹתֵי... (וּמְסַפֵּר הַגְּמָרָא) וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ 'נִקְדֵימוֹן'? שְׁנַקְדָּה (=זָרְחָה) חֲמָה בְּעֵבֹרוֹ.

אוֹמֵר "כֹּסֵא הַרְחֵמִים", שְׁכָל זֹאת רָאָה מֹשֶׁה רַבְּנוּ בְּרוּחַ קוֹדֶשׁוֹ, וְרָמַז עַל-כֵּךָ בְּאוֹמְרוֹ: "וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם (מֹשֶׁה) עֲלוּ זֶה בַּנֶּגֶב וְעֲלִיתֶם אֶת הַהָר, וּרְאִיתֶם אֶת הָאָרֶץ מִה הוּא וְאֵת הָעָם הַיֹּשֵׁב עָלֶיהָ הַחֹזֵק הוּא הַרְפָּה הַמַּעֲט הוּא אִם רַב".
 "נֶגֶב" – רְאִישֵׁי תִיבוֹת נִקְדֵימוֹן בֶּן גּוּרִיּוֹן, "זֶה" גְּמָטְרִיָּה יב', רָמַז ל-יב' (=12) מַעֲיֵנוֹת הַמַּיִם שְׁלוֹהָה נִקְדֵימוֹן בֶּן גּוּרִיּוֹן מֵאוֹתוֹ הַגְּמוֹן. "וְעֲלִיתֶם אֶת הַהָר" – אֵין הָר, אֲלֵא יְרוּשָׁלַיִם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר: "יְרוּשָׁלַיִם הָרִים סְבִיב לָהּ", וְזֶה רָמַז לְעוֹלֵי הַרְגָל, שְׁעָלוּ לִירוּשָׁלַיִם. "הַרְפָּה" – רָמַז לְאוֹתוֹ הַגְּמוֹן, שֶׁנִּחְלַשׁ לְאַחַר שִׁירְדוּ הַגִּשְׁמִים. "הַמַּעֲט" – רְאִישֵׁי תִיבוֹת הַמַּעֲשִׂים טוֹבִים, שְׁהִיָּה בִּיד נִקְדֵימוֹן בֶּן גּוּרִיּוֹן, שְׁהֵם "רַב" (=רַבִּים), וּבְזִכְרוֹתָם זָכָה שְׁנַעֲשֵׂה לוֹ נִס.
 "וְלֹא תִתּוֹרוּ אַחֲרַי לְבַבְכֶם וְאַחֲרַי עֵינֵיכֶם"

אוֹמְרִים חוֹ"ל: "עֵינִים רוֹאוֹת, וְלֵב חוֹמֵד וְכָלִי מַעֲשֵׂה גוֹמְרִים... (כִּךָ בָּאִים לִידֵי הָעֵבִירָה בְּפוּעֵל). וְעַל-כֵּן, יִשְׁפִּיל הָאָדָם אֶת עֵינָיו כְּלָפֵי מְטָה. וְזֹאת, כְּפִי שְׂרָמְזָה הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה (בְּרֵאשִׁית לַח, כֹּא): "אֵיָה הַקְּדוּשָׁה, הוּא בְּעֵינִים עַל הַדֶּרֶךְ" – הֵיכֵן הִיא הַקְּדוּשָׁה שֶׁל הָאָדָם? – "הוּא בְּעֵינִים עַל הַדֶּרֶךְ", כְּאֲשֶׁר שׁוֹמֵר הוּא אֶת עֵינָיו בְּדֶרֶךְ...
 מְסוּפָּר עַל הַגָּאוֹן רַבִּי אֱלִיהוּ זצ"ל, שֶׁפָּעַם נָגַשׁ אֵלָיו בְּחֹר מֵהִישִׁיבָה, וּבִקֵּשׁ מִמֶּנּוּ רִשׁוֹת לְנִסּוּעַ לְחַתוּנָה שֶׁל קְרוֹבוֹ. שָׁאֵל אוֹתוֹ רַבִּי אֱלִיהוּ: "הֵאֵם אַתָּה יוֹדֵעַ שְׁתִּשְׁמַר שֵׁם הַצְּנִיעוּת, וְשִׁלָּא תִהְיֶה שֵׁם שׁוּם תַּעְרוּבַת שֶׁל נָשִׁים וּגְבָרִים?"

הַתְּחִיל הַבְּחוֹר לְגַמְגֵם, וְאָמַר: "אָבִי, אֲנִי וְאֲנִי נִשְׁבַּ בְּשִׁלְחָן נִפְרָד, וְ"לִי זֶה לֹא יִזְיק...".
 רַבִּי אֱלִיהוּ הוֹדֵעַ שֶׁשׁוֹמְרוֹת אֶת דְּבָרֵי הַתְּלִמִּיד, וּמִיָּד עָנָה לוֹ: "אֲנִי כְּבָר לְמַעַלָּה מִגִּיל שְׁמוֹנִים שָׁנָה, וּבְעֵין אַחַת אֲנִי עוֹר, וְלִמְרוֹת זֹאת, כְּשֶׁאֲנִי עוֹבֵר בְּרְחוּב, אֲנִי מִתְמַלָּא פֶחֶד, שְׁמָא אֲכַשֵּׁל בְּהַסְתַּכְלוֹת אִסוּרָה. וְאַתָּה, בְּחֹר צְעִיר, עִם שְׁתֵּי עֵינַי בְּשֶׁר אוֹמֵר לִי "לִי זֶה לֹא יִזְיק"!?...!"

"מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי"

פְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ: שְׁלַח-לְךָ אֶל שְׂדֵי יִתְּנוּ לָכֶם רְחִמִים "ראשי תיבות **"ישראל"** **כְּנִיסַת הַשְּׁבֹת: 19:16**

ערש"ק כה' סיון תשע"ח (8.6.18) **bnai-zion.com** (ר"ת 21:13) **יְצִיאַת הַשְּׁבֹת: 20:30**

הַפְּטָרָה: "וישלח יהושע" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בני ציון"

"דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת..." (טו' לח')

בכל בקר, סמוך לתפילת שחרית, אנו מתעטפים בטלית גדולה, ומברכים: "אשר קדשנו במצותיו, וצונו להתעטף בציצת".

נשאלת השאלה: מדוע איננו מברכים "להתעטף בטלית"? והלא אנו מתעטפים לתפילה בטלית ולא בציצת! אלא – אומרים חכמי ישראל – בכונה תחילה קבעו אנשי כנסת גדולה, מסדרי הברכות למיניהן, שיברכו על לבישת טלית גדולה, דוקא בברכה "להתעטף בציצת". בכך בקשו ענקי הרוח הקדמונים להדריך כל אדם מישראל, שינהג תמיד באורח חיים של **ענוה וצניעות**, כמו הציציות הקבועות בטלית, והנתונות כל הזמן בשפלות ונגררות תמיד כלפי מטה. ומשום כך אנו מרוממים את הציציות משפלותן, ומברכים עליהן – לומר לך שתכונה זו של **ענוה וצניעות** מבורכת.

ובענין זה אמרו חז"ל במסכת עירובין (יג, עב): "כל המשפיל עצמו, הקדוש ברוך הוא מגביהו. וכל המגביה עצמו, הקדוש ברוך הוא משפילו. כל המחזר על הגדולה, הגדולה בורחת ממנו. וכל הבורח מן הגדולה, הגדולה מחזרת אחריו".

"והיה לכם לציצית וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות ה'" (טו' לט')

כותב פאן רש"י: וזכרתם את כל מצות ה" – המנין (=הגימטריה) של המלה "ציצית" הוא שש מאות (600). ועוד שמונה חוטים, וחמשה קשרים המצויים בכנפות הציצית, שהם יחד שלש עשרה (13), סך-הכל שש מאות ושלש עשרה (613), כמנין תרי"ג המצות שבתורה. ועל-כך אומרים חז"ל: כל המקיים מצות ציצית – מעלה עליו (=נחשב) כאילו קיים בכל רגע ורגע את "כל מצות ה'" (תרי"ג מצות).

"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, אשר אתם זנים אחריהם".

על הכתוב: (שמות יז' יא): "והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל, וכאשר יניח ידו וגבר עמלק" שואלים חז"ל: וכי ידיו של משה עושות מלחמה, או שוברות מלחמה (=שוברות את כח ישראל במלחמה)? – אלא (עונים חז"ל), לומר לך, שכל זמן שהיו ישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדים את לבם לאביהם שבשמים – היו מתגברים, ואם לאו – היו נופלים.

ידוע ומפורסם מהספרים הקדושים, ש"עמלק" רומז על היצר הרע, המפיל את האדם ברשתו. והנה ידוע, שכאשר האדם נמצא בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, הוא אינו צריך לחשוש כל-כך מכחו של "עמלק" (=היצר הרע), כמו שאמרו חז"ל (סוכה נב): "אם פגע בך מנוול זה (=היצר הרע) – מושכהו לבית המדרש. אם אבן הוא (=היצר הרע) – (הוא) נימות, (ו)אם ברזל הוא – (הוא) מתפוצץ".

ולכן, עיקר כחו של עמלק הוא כאשר איש ישראל מסתובב בדרכים. או אז האדם צריך שמירה יתרה. וזהו שאמרה התורה הקדושה (דברים כה, יז): "זכור את אשר עשה לך עמלק... אשר קרף בדרך" – עיקר הסכנה מצד עמלק הוא "אשר קרף בדרך" (כאשר הוא "יפגוש" אותך במקרה בדרך).

אולם אמרו חז"ל: יש עצה אחת להילחם כנגד עמלק זה, הנלחם אתנו בדרכים, והיא על-ידי שנקדש את הלב ואת העינים לה' יתברך, וכמו שכתוב בפרשת ציצית (במדבר טו, לט): "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, אשר אתם זנים אחריהם".

והנה ידוע מה שכתוב בירושלמי (ברכות ט'): "אמר ר' לוי: ליבא ועינא תרין סרסורין דחטאה" (=הלב והעינים הם שני סרסורי (=מתוכי) עבירה), ועוד ממשיך הכתוב: אומר הקב"ה לאדם (משלי כג, כו): "תנה בני לבך לי, ועיניך

דרכי תצוננה", "אי יהבית לי לבך ועיניך, אנא ידע שאת לי" – אומר הקב"ה: אם אתה נותן לי את לבך ועיניך, אני יודע שאתה כלך שלי.

ואם כן, נמצא שעיקר עבודתו של איש ישראל הוא להקדיש את לבו ואת שתי עיניו לה' יתברך, כי אז מעיד עליו הקב"ה: "אתה כלך שלי". וזהו שאמרו חז"ל במתק לשונם: "כל זמן שהיו ישראל מסתכלין כלפי מעלה" – "מסתכלין" דוקא, שמקדשים את עיניהם להסתכל רק כלפי מעלה לה'. "ומשעבדים את לבם לאביהם שבשמים" – שמוסרים גם את לבם לה' – "היו מתגברים" על עמלק, הוא יצר הרע.

ולכן חובה קדושה היא לאדם הרוצה לקדש את עצמו, שיזהר ביותר כשהוא מתהלך בחוץ, בדרכים, שלא להסתכל על הנשים ההולכות בפריצות, שכן אמרו חז"ל: "עינים רואות, ולב חומד וכלי מעשה גומרים..." (כף באים לידי העבירה בפועל).

ועל-כן, ישפיל עיניו למטה. ולכך התכונה התורה הקדושה (בראשית לח, כא): "איה תקדשה הוא בעינים על הדרך" – היכן היא הקדושה של האדם? – "הוא בעינים על הדרך", כאשר שומר הוא את עיניו בדרך... (על פי "אורה של תורה" להרה"ק פינתס פרידמן)

"כי דבר ה' בזה ואת מצותו הפר, הכרת תכרת הנפש ההוא עונה בה"

אמרו חז"ל: בעון ביזוי תלמידי חכמים – חרבה ירושלים, כפי שנאמר במסכת שבת (קיט'): "לא חרבה ירושלים, אלא בשביל שביוזו תלמידי חכמים... אמר רבי יהודה, אמר רב: כל המבונה תלמיד חכם, אין רפואה למכתו". חרבה מסופר על גדל עונו של המבונה תלמידי חכמים, אבל אחד המקרים הקשים של ביזוי תלמיד חכם ארע לפני כ-460 שנה בעיר סלוניקי, ונכתב על-ידי רבי מרדכי מאושמינא ב'אגרת החלום' הנוראה והמפורסמת, שכתב והשאיר אחריו כצוואה לדורות.

באגרת מסופר על מעשה נורא, באיש בליעל אחד, שהרב יוסף בן לב הוציא פסק דין נגדו. והנה, לאחר מכן, כאשר פגש אותו איש בליעל את המהר"י בן לב ברחוב, עמד וסטר לו על לחיו, לעיני קהל ועדה. ואף אחד מהאנשים שם לא מחה בידו, משום שהיה עשיר גדול, תקיף ואלים.

כאשר הגיע המהר"י בן לב לפני חנות של מוכר בשמים אחד, קרע את בגדיו, ואמר: "שומו שמים על זאת". והנה, באותו לילה נכנס אותו הבשם לחנותו, כשנר בידו, וראה שם עכבר. כאשר נסה להתקרב אליו, התלקחה הסחורה שבחנות, ופרצה דליקה גדולה.

באותה דליקה עלו באש כחמשת אלפים בתים של יהודים, וכמה בתי כנסיות ובתי מדרשות. מספר ההרוגים הגיע ל-314, שהוא כמנין אחד משמותיו של הקב"ה ("שדי").

בהמשך אותה 'אגרת החלום' מספר רבי מרדכי מאושמינא, שבא אליו בחלום איש הדר, בתואר פנים וזקנו מגודל, ואמר לו: 'הנני מגלה לך נסתרים'. תדע לך שאני מהר"י בן לב, ובעת שהייתי בתיים בזה העולם, ישבתי על כסא דין, לשפוט בין איש ובין רעהו. ובאו אלי שני אנשים בדבר איזה משפט, ויצא אחד מהם חיב. ולא רצה אותו האיש לצית לדין, מחמת שהיה איש אלים. אז הזהרתי אותו באזהרה הידועה, ויצאתי לחוץ. ויצא אותו חיב והכה אותי על לחיי. וענני זה תקיף על עצמותי עד היום, ואין לו שום תקומה עד היום. ונגזר עליך, שאתה מיוצאי צאצאיו, לתקן אותו ותהיה לו תקומה על זה...

אז נרתעתי ונשתוממתי, ונשארתי כאבן דומם בערך רבע שעה. לאחר שזה נגע בפני, ואמר לי: "מה זה שתקת?" אז התחלתי לבכות מאד, ואמרתי: "לא ידעתי במה אתקן אותו, כי אין לי ידיעה בייחודים ובכפונות". אז אמר לי המהר"י בן לב: "תדע, שגם נגזר עליך, שתקנה את הספר 'שו"ת מהר"י לב', ותלמד אותו בקביעות, עד שיהיה שגור על פיך, מראשו ועד סופו. אז תהיה תקומה אליו, ויוכל לעלות ממדרגה למדרגה". אמרתי לו: "כמה אלמד התשובות הנ"ל, עד שתהיינה שגורות על פיי?" אמר לי: "לא פחות מארבע שנים..."

(יש לציין, שהחלום הנורא המתואר באגרת, נכתב כמאה וחמישים שנה לאחר ביזוי המהר"י בן לב, שבקבות אותו ביזוי תלמיד חכם התרחש האסון הגדול על יהדות סלוניקי)...

נא לשמור על קדושת הגיליון!

שבת שלום לכל בית ישראל!

"מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי"

פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ: שְׁלַח-לךְ אֶל שְׂדֵי יִתְּנוּ לָכֶם רְחִמִים "ראשי תיבות **"ישראל"** **כְּנִיסַת הַשַּׁבָּת: 19:16**

ערש"ק כה' סיון תשע"ח (8.6.18) **bnai-zion.com** (ר"ת 21:13) **יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 20:30**

הַפְּטָרָה: "וישלח יהושע" (לקבלת העלון בדוא"ל שלח הודעה ל moshe45@bezeqint.net) (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בני ציון"

"דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם לדרתם"

על הכתוב, "דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם לדרתם", שואלים חז"ל, מדוע נכתבה המלה "לדרתם" ללא האות ו' הרי, לכאורה, היה צריך להיות כתוב "לדורותם".

אומר על-כך הוהר הקדוש: המלה "לדרתם", החסרה את האות ו', באה לרמוז לנו על "דירתם" של ישראל, כדי לומר לנו כי לציצית יש תפקיד משלים בבית היהודי, בנוסף לתפקיד המזוזה. שכן, המזוזה היא פידוע שמירה ממלאך המות, התיבה "מזוזות" רומזת על 'זו מות'. אולם, במזוזה יש רק שתי פרשיות ("שמע" ו"והיה אם שמע"). על-כן צוה הקב"ה ללבוש ציצית, כדי שיהיו לאדם כל שלש הפרשיות בדירתו, בבחינת (קהלת ד', יב): "והחוט המשלש לא במהרה ינתק".

והנה, כאשר האדם מתעטף בציצית, ויוצא מפתח דירתו שלם, הקב"ה שמת. שכן, המלאך המשחית זו משם, וכך נצל אותו אדם מכל נזק ומכל משחית. כפי שמובא בזוהר (זוהר חדש מדרש רות): "פֶּתַח הַמְּצוּזִין בְּמִזְוָה – אֵין מְזִיק, וְאֵין שָׁטָן וְאֵין פְּגַע רַע מִתְקָרֵב אֵלָיו, מִפְּנֵי שֶׁהַקֶּב"ה שׁוֹמֵר הַפֶּתַח. (ו) אֶפִּילוּ בְּשַׁעַר שְׁנֵיתָן רְשׁוּת לְמִלְאָךְ הַמְּשַׁחֵת לְחַבֵּל, (כְּאֲשֶׁר הוּא) זֹקֵף עֵינָיו, וְרוֹאֶה שְׁשֵׁם 'שְׂדֵי' (בְּמִזְוָה) עוֹמֵד עַל הַפֶּתַח (אֵין הוּא נִכְנָס לְאוֹתוֹ בֵּית), כְּדַכְתִּיב: 'וְלֹא יִתֵּן הַמְּשַׁחֵת לְבֹא אֶל בְּתִיכֶם לְגַגְף'. לְפִיכֶךְ, צְרִיךְ הָאָדָם שֶׁיְהִי תָמִיד מְצוּי בְּמִצּוֹת מִזְוָה" וְהוּו שְׁכַתוֹב: "לְדִרְתָּם" – אֵל תִּקְרָא "לְדִרְתָּם", אֵלֹא לְ"דִרְתָּם" – בְּשִׁבִיל דִּירְתוֹ שֶׁל הָאָדָם, שֶׁיְהִי שֵׁם שְׁלֵם, וְיֵצֵא מִפֶּתַח בֵּיתוֹ כְּשֶׁהוּא "עֲטוּף" וּמוֹגֵן בְּשִׁלְשׁ פְּרֻשִׁיּוֹת – "שְׁמַע", "וְהָיָה אִם שָׁמַע" ו"צִיצִית".

"והיה לכם לציצית וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות ה'"

על הכתוב "והיה לכם לציצית... וזכרתם את כל מצות ה'", אומר רש"י: המנין (=הגימטריה) של המלה "ציצית" הוא **שש מאות** (600). ועוד שמונה חוטים, וחמשה קשרים המצויים בכנפות הציצית, שהם יחד שלש עשרה (13), סך-הכל **שש מאות ושלש עשרה** (613), כמנין **תרי"ג** המצות שבתורה. ועל-כן אומרים חז"ל: כל המקיים מצות ציצית – מעלה עליו (=נחשב) כאלו קיים בכל רגע ורגע את **"כל מצות ה'"** (תרי"ג מצות התורה).

והנה, על גדל מעלת הציצית מצינו בגמרא (מנחות מד'): "...מעשה באדם אחד שהיה זהיר במצות ציצית. שמע שיש זונה (אחת) בפרכי הים שנוטלת ארבע מאות זהובים בשכרה. שגר לה ארבע מאות זהובים, וקבעה לו זמן. כשהגיע זמנו, הלך וישב על הפתח (=פתח ביתה). נכנסה שפחתה ואמרה לה: אותו אדם ששגר לך ארבע מאות זהובים בא וישב על הפתח. אמרה לה: יכנס. נכנס. הציעה לו שבע מטות – שש של כסף ואחת של זהב. ובין כל אחת ואחת סלם של כסף, ועליונה של זהב. ועלתה וישבה על גבי העליונה (כשהיא) עירומה. ואף הוא עלה לישב עירם כנגדה. באו ארבע ציציותיו וטפחו לו על פניו.

נשמש וישב על גבי קרקע. ואף היא נשמטה וישבה על גבי קרקע. אמרה לו: גפה של רומי (=נשבעה בחיי המלך הרומאי), שאין אני מניחתך, עד שתאמר לי מה מום ראית בי. אמר לה: העבודה (=לשון שבועה), שלא ראיתי אשה יפה כמותך, אלא מצוה אחת צוה אלהינו וציצית שמה. וכתוב בה, "אני ה' אלהיכם" (במדבר טו), שתי פעמים – אני הוא שעתידי לפרע, ואני הוא שעתידי לתן שכר. ועכשיו נדמו עלי כארבעה עדים. אמרה לו: העבודה, שאיני מניחתך עד שתאמר לי מה שמך, ומה שם עירך, ומה שם רבך, ומה שם בית מדרשך שאתה לומד בו תורה. כתב ונתן בידה. עמדה וחלקה כל נכסיה – שליש למלכות, ושליש לעניים, ושליש נטלה בידה, חוץ מאותן מצעות (=סדינים), ובאה לבית מדרשו של רבי חייא. אמרה לו: רבי, צוה עלי ויעשוני גיורת. אמר לה: בתי, שמא עיניך נתת באחד מן התלמידים? הוציאה הכתב מידה ונתנה לו. אמר לה, לכי זכי במקחך. אותן

מצעות שהציעה לו באסור – הציעה לו בהתר. זה מתן שכרו בעולם הזה, ולעולם הבא איני יודע כמה".
 (לפני קריאת שמע, וכן כשיאמר... **מארבע כנפות כל הארץ**, יקבץ כל **ארבע כנפות הטלית**, ויאחזם בידו
 השמאלית, כנגד **הלב** שהוא בשמאל, ותעשה כך עד שתאמר 'ודבריו חיים וקיימים ונאמנים ונחמדים לעד'.
 (בן איש חי, הלכות שנה ראשונה, פרשת שמות)

והטעם לכך ששמים את **ארבע** הציציות כנגד **הלב** הוא כיון שמספר החוטים בארבע כנפות הציצית הוא **לב**
 (8=32 כפול 4). והרי כל המקיים מצות **ציצית** כאילו קיים בכל רגע ורגע את כל מצות התורה, והתורה, היא
 בבחינת ה"**לב**" המחיה את כל הגוף בכל רגע ורגע. ידוע שהתורה מסתיימת באות **ל'** "...לעיני כל ישראל",
 ומתחילה באות **ב'** "**בראשית** ברא...". אותיות המצטרפות למלה "**לב**" – כדי לרמוז לנו שכשם שאין להפסיק
 את הלמות הלב בגופנו אפילו למשך שנה אחת, כך איננו רשאים להפסיק כל ימי חיינו את לימוד התורה.
 "ותשא כל העדה ויתנו את קולם, ויבכו העם בלילה ההוא" (יד' א')

אומרים חז"ל: כל ישראל, דהינו ששים רבוא איש, התחילו לבכות בקול, ואמרו: הנה אנו הולכים ליפול בידי
 יושב הארץ. ואז כלם געו בבכי. אמר להם הקב"ה: אתם בוכים בכיה של חינוך, חייכם שאקבע הלילה הזה (שהיה
 ליל תשעה באב) ליום בכיה לדורות.

באותה שעה נגזרה הגזירה, **שיחרבו** ביום הזה בית המקדש הראשון ובית המקדש השני. וכן, מאותו ליל תשעה
 באב ואילך, במשך כל ארבעים השנים, היו מתים הרבה אנשים בכל תשעה באב. וכך היה: ערב תשעה באב היה
 משה מכריז בכל המחנה, שיצאו כלם ויחפרו קברים לעצמם וישכבו שם, שלא יהיה מי שיקברם. ולמחרת, ביום
 תשעה באב, היה מוציא פרוזים, שכל מי שנשאר בחיים, יצא מקברו.

וכל אותם אלו **שמתו**, מיתתם היתה כמו מיתת המרגלים, שהיתה תולעת יוצאת מטבורם ונכנסת לפיהם והיתה
 הורגת אותם. וגזירה רעה זו ארכה שלשים ושמונה שנים, עד תום כל הדור שהיו בני עשרים ועד ששים שנה.
 ומאחר והיו שש מאות אלף ושלשת אלפים וחמש מאות וחמשים איש, הרי נמצא **שמתו** כל ליל תשעה באב בין
 חמשה עשר לששה עשר אלף איש.

ובשנה האחרונה, שהיתה שנת הארבעים, נכנסו כלם לקבריהם כבכל שנה, בידיעה שהם הולכים למות.
 וכשהאיר היום, יצאו כלם חיים. והיו תמהים ואומרים, שמא טועים הם ביום, ואולי אין זה יום תשעה באב...
 ובלילה השני נכנסו שוב לתוך קבריהם, בגלל הספק (וכך עשו עד ט"ו באב), וכשראו שאינם מתים, והלבנה
 במילואה (ב'ט"ו בחדש הלבנה מלאה), הבינו שהקב"ה בטל את הגזירה, ועשו אותו היום **ליום טוב**, והוא יום
ט"ו באב.

"מראשית ערסתיכם תתנו לה" (טו' כא)

הגאון רבי משה סופר, בעל ה"חתם סופר", הרבה לכתוב ברבים על חשיבות חינוך הילדים הרפים לתורה וליראת
 שמים. בין השאר, היה דורש על הכתוב שלפנינו: "**מראשית ערסתיכם תתנו לה**" – בעוד ילדכם נמצא
 בראשית חייו ומוטל בעריסה, דאגו נא לנטוע בלבו אהבת תורה ויראת שמים, ואל תדחו זאת לעתיד קרוב או
 רחוק! כי בחינוך הילדים תופס הפלל "יפה שעה אחת קודם", ופכל שמקדימים לפעול ולהשפיע על הילד הרך,
 גדל הסיכוי שהחינוך יניב פרי הילולים לשם ולתפארת.

"וראיתם אתו..."

ב'ג' חול המועד סכות, הרגיש הגאון רבי אליהו מוילנא, שקרובה שעת פטירתו מן העולם. ואף שחש אותה
 שעה חולשה יתרה, אחז בשארית כוחותיו בארבע כנפות ציציותיו, ואמר: כתוב בתורתנו הקדושה: "וראיתם אתו
 וזכרתם את כל מצות ה'", ושנינו (=ולמדנו) בירושלמי ברכות (א', ב'): "וראיתם אתם" לא כתוב כאן, אלא –
 "וראיתם אתו" (=את הקב"ה) – להגיד, שכל המקיים מצות ציצית, זוכה ורואה את פני השכינה בעת פטירתו.
 הגאון פריץ בבכי מר, ושפתיו לחשו: מה קשה עלי הפרידה מהעולם הזה. שפן, בשכר פרוטות (מחיר "ציצית
 קטן") אדם זוכה לקבל פני השכינה, ואילו בעולם האמת, שאני עובר אליו עתה, אפילו ירתום האדם את כל
 כוחותיו, לא יוכל להשיג שכר מצות "ציצית קטן", שבעולם הזה.

שבת שלום לכל בית ישראל! נא לשמור על קדושת הגיליון!